Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

د کتاب پېژندنه

||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||

د کتاب نوم ::: د سپوږمۍ سترګه

لیکوال ::: اکبر بری

خپرندوی ::: په خپله لیکوال

چاپچارې ::: بېنوا فرهنګي ټولنه

چاپکال ::: 1383ل/ 2004م کال

چاپشمېر ::: (1000) ټوکه

چاپځی ::: یونایټېډ پرېس- کوټه

د پښتې انځور ::: لېمه ژاروان

کمپیوټر چارې ::: د هوسۍ مجلې اداره

کمپوز/ ډیزاین :: صالح محمد صالح

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

سګرټ پلورونکی

د فلم پیل ته لا ښه وخت پاتې و، چې سګرټ پلورونکی سینما ته راورسېد. د سینما مخ زیچ له خلکو ډك و. زښته ډېر خلك: نر، ښځې، زاړه، ځوانان، لکه ټول ښار چې د فلم لیدو ته راغلي وي. ان د سینما له مخې پر لرې رادېخوا میدان لا ډلې ډلې خلك ولاړ وو .

سګرټ پلورونکي خبرو چې فلم نوی لګول شوی، ده ته دا هم ورمالومه وه، چې پر هر نوي فلم د خلکو ډېره ګڼه ګوڼه وي او د دې فلم خوږې سندرې خو ده خپله هم له څو میاشتو راهیسې د ښار له نژدې هر رستورانه اورېدلې وې. خو د دومره ډېرو خلکو د ورته راتلو ګومان یې بیا هم نه شو کولای. ناباوره یې له ځان سره وویل: ".. دومره ډېر خلك؟ په دې ساړه ژمي کې؟..." او خوږې هیلې یې په زړه کې راوټوکېدې. ده فکر وکړ چې په دومره ډېرو خلکو کې به ضرور ښه ډېر سګرټ وپلورلای شي. له خپل فکره یې خوند واخیست. خوشاله یې د سینما دواړو غاړو ته د ټکټ پلورلو غرفو ته وروکتل. دلته خو بیا بېخي بد حال جوړ و، خلك د مچیو د ځالې غونډې یو د بل پر اوږو ورختل او په نه درېدونکي شورماشور او ټېل ماټېل کې یې همدا هڅه کوله، چې کوم ټکټ ترلاسه کړي. د سینما مخې ته پر لرې رادېخوا میدان هم ټکټونه خرڅېدل. خو هغه د تور بازار په بیه وو، چې د اصلي بیې څلور پنځه چنده پیسې پرې اخیستل کېدې او دا بیه پرې کول د هر چا د وسې کار نه و. سره له دې د ټکټونو تور بازار هم خدای شته ښه تود و .

سګرټ پلورونکی دغسې پر خپل ځای ولاړ و، څو شېبې یې په تعجب او خوشاله زړه د سینما مخې ته ګڼه ګوڼه وڅارله. بیا یې خپل واړه خیرن لاسونه خولې ته ونیول، څو ځله یې ساه پرې وروکښه، چې نرۍ ګوتې یې لږ سره تودې غونډې شوې، د زړې کورتۍ جېب ته یې لاس ننویست. یو د سګرټو تیار خلاص کړی ډبلی یې ترې راوایست. د ډبلي خوله یې پرانیستله، یو دوه سګرټه یې نیمایي په ډبلي کې نیمایي دباندې ترې راوایستل او بیا نو مخامخ د خلکو په ګڼه ګوڼه ورګډ شو.

هرځای چې د خلکو ډله په مخه ورتله، ورته وبه درېد، سګرټ به یې مخې ته ورته ونیول، په نري ماشومانه ږغ به یې وویل:

_سګرټ، سګرټ... دغه دی تازه سګرټ، پیلتر (فلتر) داره سګرټ، مزه دار سګرټ.

که به یې کومه دانه سګرټ وپلورل، خوشاله به یې پیسې له سګرټ پېرونکي څخه واخیستې، د کورتۍ په بغل جېب کې به یې واچولې، بېرته به وخوځېد، د خلکو بلې ډلې ته به ترې ورغی، بیا به یې نارې کړې:

_سګرېټ، سګرېټ... دغه دي تازه سګرېټ... پیلترداره سګرېټ، مزه داره سګرېټ... واخلئ سګرېټ...

Download from: ketabton.com

Downloaded from: ketabton.com | The Digital Library

سګرټ پلورونکی همداسې د ولاړو خلکو له یوې ډلې څه بلې ته ورته، هرځای یې د سګرټو د خرڅلاو هڅه کوله او چې فلم پیلېده، نو اټکل یې رښتیا هم سم ختلی و. شایسته ډېر سګرټ یې پلورلي وو. هاغه لومړی خلاص ډبلی ټول خرڅ شوی و. د دویم ډبلي سګرټ یې هم تر نیمایي زیات پلورلي وو. سګرټ پلورونکي له دې امله خوشاله و، خو یوڅه ستړی شوی هم و او لنډه نری پزه یې سړو تکه سره وراړولې وه. چې خلك سینما ته ننوتل، دی هم د سینما دالان ته ورغی. زړه یې و چې هلته لومړی ځان یوڅه تود کړي. بیا به د ورپاتې سګرټو د پلورلو فکر هم وکړي. د سینما دالان ښه تود و. اوس دومره خلك نه وو پکې. فلم څو شېبې مخکې پیل شوی و. ږغ یې دلته هم ښه هوسا اورېدل کېده .

سګرټ پلورونکی د دالان په یوه ګوښه ګوټ کې ودرېد. دواړه لاسونه یې په تخرګونو کې ونیول، چې له سړو کرختې ګوتې یې تودې شي. د دالان تودوخې یې نور بدن هم ورو ورو غوړاوه. اوس یې ژامه دومره نه رېږدېدله. ده له دې تودوخې خوند اخیست. خوشاله یې لړ بړوتې راوتلې سترګې د سینما په دالان کې وغړولې. دالان ټول د پخوانیو او نویو راتلونکو فلمونو له پوسترونو ډك و. راز راز لوی اواړه پوسترونه. په هر یوه کې د یوه بېل فلم کیسه. په هر یوه کې د یوې بېلې صحنې انځور .

دلته چا یوه ښایسته نجلۍ په غېږ کې نیولې وه، په مینه ورو سترګو یې یو بل ته سره کتل. هلته د چا غښتلي ځوان ماشینګڼ په لاس کې مخامخ یې پر ورته ولاړو کسانو برید ورووړ او تر دغو ورهورې بیا د فلم یو "هلك" په زنځیرونو ترلی څو نیزه لرونکو کسانو خدازده کومې خوا ته کشاوه. سګرټ پلورونکی همداسې له یوه پوستره بل ته ورکتل. هر یوه ته به لنډه شېبه ځیر شو، بیا به یې آبل پوستر ته سترګې ترې واړولې. خو په یوه پوستر کې یې سترګې ښخې پاتې شوې، په دې پوستر کې هم ژمی و. مځکه تکو سپینو واورو پوښلې وه. ان د ونو پر څانګو لا دومره واوره پنډ وه، چې ځینې یې لاندې راکږې کړې وې او د پوستر په منځ کې د فلم "هلك" او "نجلۍ" یو بل د واورو په غونډارو سره ویشتل. دواړه خوشاله وو. د دواړو خولې په خندا خلاصې وې او دواړو ښه تاوده کالي اغوستي وو. هم د فلم هلك، هم د فلم نجلۍ ښه پنډ بالاپوښونه په ځان او نوې نزې موزې یې په پښو وې. د فلم نجلۍ خو آن یو ښکلی مفلر لا له غاړې راتاو کړی و، د هغوی دې تودو جامو ته د سګرټ پلورونکي زړه هوس وکړ. ځان ته یې وویل چې کاشکې ده هم داسې پنډ بالاپوښ او تودې موزې درلودای. بیا خو به یې نه سړو داسې هډونه ورکرختول او نه د ژمي ختې چیکړې، د زړو بوټونو له سوریو پښو ته ورتلې، بیا خو به یې ضرور ښه ډېر سګرټ پلورلای شوای او ښې ډېرې پیسې به یې ګټلې. دومره ډېرې چې ان خپلې مور او کشر ورور ته به یې لا بالاپوښونه او موزې پرې اخیستې وای .

له دې سره یې خپله کورنۍ سترګو ته ودرېده. څه باندې یو کال مخکې یې پلار مړ شوی و. له هغې ورځې راهیسې د کور ټول بار د ده د مور او ده پر اوږو لوېدلی و. خو دوی همت نه و بایللی، چې د پلار له ښخولو او ماتمه راخلاص شول، لستوڼي یې رابډوهل، په کلکه یې د ژوند بار ته اوږه ورکړه. مور یې د خلکو کالي مینځل پیل کړل او ده څو

Downloaded from: The Digital Library

اونۍ وروسته همدا سګرټ پلورل، دی هره ورځ ښار ته راته. هلته يې پر دوی له يوه مهربان دوکانداره د سګرټو څو ډبليه اخيستل، هغه يې په دانه يي ډول پر خلکو پلورل. په دانه يي ډول د سګرټو د خرڅلاو او پر يوه ځای د بشپړ ډبلي د خرڅولو د بيې ترمنځ يو څه توپير و او همدا د بيو د توپير چې څه پيسې کېدې هغه د سګرټ پلورونکي ګټه خته .

سګرټ پلورونکی به له همدې امله هره ورځ تر مازديګره د ښار ګوټ- ګوټ د سګګرټ پلورلو په هيله تر پښو لاندې کړ. مازديګر چې به کور ته د تلو وخت شو، سګرټ پلورونکی به لومړی دوکاندار ته ورغی. هغه ته به يې ورپاتې سګرټ او د پلورل شويو سګرټو پيسې ورکړې او چې کومې پيسې به ده ته پاتې شوې، هغه به يې مخامخ کور ته ورسره يووړې. په دا بله ورځ به همدا وضعيت بېرته له سره پيل شو .

دا، د کور په خرڅ کې د ده ونډه وه. که څه هم اکثره وخت دومره لويه ونډه نه وه، په تېره بيا په هغو ورځو کې چې مور يې هم کار کاوه. خو اوس چې يې مور له يوې اونۍ راهيسې په کور کې ناروغه ورته پرته وه، د ټول کور خرڅ بايد له همدې پيسو پوره شوي وای. اوس يې هم د مور، هم د کشر ورور سترګې يوازې ده ته وراوښتې او دې کار د ده پر اوږو بار لاوردرناوه. همدغه نن سهار ورياد شو. مور يې سخته ټوخېده، ورور يې ښار ته له تلو مخکې ورته ويلي وو:

_چې بازال ته لالې، لږ خو زی هم دل سله لاوله. (چې بازار ته لاړې، لږ خوږې هم درسره راوړه).

پر ده د هغه دا خبره دومره ښه نه وه لګېدلې. مور يې خدازده ولې ورور داسې په خوږو ورته اموخته کړی و، چې اوس يې له ده څخه هم خوږې غوښتې. سره له دې يې منت نه و وربانديې کړی. مازې يې ورته "ښه" کړې وه. بې له دې چې خپله يې هم د خپلې ژمنې پوره کېدل زړه ته لوېدلي وي. خو اوس چې يې د خپلې نن ورځې سودا ته کتل. دا هيله ورکې راولټېده چې ښايي نن د خپل ورور غوښتنه هم ترسره کړای شي. نن يې کار و بار ښه و، تر اوسه لا مازديګر ته ښايسته وخت پاتې و او ده، دا و ښه ډېر سګرټ پلورلي وو، دې فکر د رضايت او غرور خوندور احساس ورکې وځغلاوه. سګرټ پلورونکی په همدې چورتونو کې ډوب و، چې يوه برزن بږغ يې د فکرونو لړۍ وشلوله:

_دلته چې شی (څه شی) کيې (کوې)؟

سګرټ پلورونکي وارخطا د سينما کارکوونکي ته وکتل، چې نابېره يې مخې ته شين شوی و. تلولی يې ورغبرګه کړه:

_هېڅ.

او چې د هغه سترګې يې بيا هم دغسې نېغې ورکتونکې وليدې، پرې ورزياته يې کړه:

_مازې لږ ځان تودوم، بېرته ځم... دباندې ډېر ساده دي.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

د سینما کارکوونکي په ملنډو وويل:

ـځان تودوې؟... دا څه حمام دی، چې ځان پکې تودوې؟ څه ووزه!... لنډه غره.

سګرټ پلورونکي ته د کارکوونکي وروستی لوز خوند ورنه کړ. خو څه يې ونه ويل، د سر په خوځولو يې ورته "ښه" کړه. دغسې غلی د سينما له دالانه ووت .

دباندې هوا هماغسې سړه وه. خو سګرټ پلورونکی اوس ښايسته ډېر تود شوی و. له ځان سره يې فکر وکړ، چې د فلم د تفريح تر وخته په ښار کې څه سګرټ وپلوري. بيا چې د فلم د تفريح وخت شي، بېرته سينما ته راشي. په همدې نيت مخامخ د سينما اړخ ته پر دوکانونو وررهي شو. هلته يې هم هرځای چې پر خلکو ورپېښېده، د سګرټو ډېلی مخې ته ورته نيوه، هماغه هر وختنۍ خبر يې ورته تکراروله:

ـسګرېټ، سګرېټ... دغه دي تازه سګرېټ... پيلترداره سګرېټ... مزه داره سګرېټ... واخلئ تازه سګرېټ....

سګرټ پلورونکی ښايسته ډېر په ښکار کې وګرځېده، چې د فلم د تفريح وخت يې رارسېدونکی وګاڼه، راتاو شو، بېرته يې د سينما لار په مخ کې واچوله، هغه اوس لا خوشاله و. بخت يې رښتيا هم نن ياري ورسره وکړې وه. د سګرټو دويم ډېلی يې غونډ پلورلی و. له دريېيم ډېلي څخه يې لا څو دانې پلورلي وو، د دې ډېلي ټولې پيسې د ده برخه کېدې. دې فکر يې نرۍ موسکا پر شونډو وغوړوله. ځان ته يې وويل د فلم د تفريح پر وخت به دغه پاتې سګرټ هم په منډه وپلوري، بيا به نو کاله ته له خيره ځي. يو ځل خو يې خدازده ولې زړه ته دا هم ورتېره شوه، چې کاشکې يې نن لږ څه ډېر سګرټ ورسره رااخيستي وای. په داسې ښه ورځ يې ښايي هغه هم پلورلي وای. خو بېرته يې ځان په دې قانغ کړ، چې همدا پيسې يې هم تر تېرو ورځو ښې دي. دی اوس ډاډه و چې ښايي نن ورور ته څه خوږې وپېرلای شي. ګامونه يې لا پسې چابك کړل. په لار کې يې په احتياط ګامونه اخيستل. هرځای چې څه ختې چيکړې په مخه ورتلې لار يې ترې چپوله. سره له دې يې پښې بيا هم لندې شوې وې، خو ده اوس دومره ری نه په کې واهه .

دغسې د سګرټو ډېلی په لاس کې ګرندی او راضي وړاندې ته. چې د سينما مخې ته تېرېدونکي سړك ته ورتاو شو، غاړه يې لږ اوږده کړه، په ځير يې مخامخ وکتل. هلته ليرې يې سينما تر سترګو شوه. تر اوسه لا د خلکو ګڼه ګوڼه نه پرې مالومېده. خوشاله يې ځان ته وويل: "څه شکر، لکه چې ښه وخت ورته راورسېدم" او پرې وررهي شو. په همدې وخت کې يې له څنګ ته خامه سړکه يوه موټر ته پام شو چې د ده پر لوري پاخه سړك ته رادرومي. موټر نور هم وړاندې راغی. سګرټ پلورونکی د سړك څنډې ته پر خپل ځای ودرېد. فکر يې وکړ هسې نه چې موټر يې څنګ ته د تېرېدو پر وخت د سړك اوبلنې چيکړې جامو ته وروشيندي ځکه يې ښه وګڼله چې لومړی موټر پاخه سړك ته ورننوتو ته پرېږدي، بيا به د سړك ابلې غاړې ته ورواوړي. خو موټر لا پاخه سړك ته نه و رارسېدلی، چې هلته پنځه شپږ ګامه وړاندې پر هماغه خامه سړك ورته ودرېد. سګرټ پلورونکی لږ حيران غوندې شو. ګونځې ټنده يې په ځير

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

موټر ته وروکتل. ښايستوکی تك سور موټر و. د مخ په سيټ کې دوه همدا شل پنځه ويشت کلن ځوانان ناست وو. د شا سيټ يې هم ډك مالومېده. سگرټ پلورونکي همداسې دوی ته ورکتل، چې موټرچلوونکي د لاس په اشاره ځان ته وروغوښت. سگرټ پلورونکي شا و خوا وکتل، هسې نه چې بل چا ته يې اشاره کړې وي. خو چې موټرچلوونکي بيا لاس ورته وښوراوه، دی هم نور ماتل نه شو. په بيړه د موټر خوا ته ورغی، د موټرچلوونکي کړکۍ ته ودرېد. موټر چلوونکي کړکۍ خلاصه کړه. ده دننه موټر ته وروکتل. د شا په سيټ کې هم درې تنه ناست وو. ټول همدا د موټرچلوونکي په منگ. ټولو سرې ځلنده سترگې دغسې جينگه خوله ده ته ورکتل .

موټر چلوونکي وپوښتل:

ــنوم دې چگي شی دی؟

ده ووېل:

ــسيپودين (سيف الدين).

موټر چلوونکي تکرار کړه:

ــسيپودين؟

او له دې سره ټولو په کړس وخندل. سگرټ پلورونکی د دوی د خندا په مطلب پوه نه شو. په تعجب يې زړه ته ورتېره شوه چې په دې کې نو د خندا څه خبره ده، خو څه يې گونه ويل. دغسې پر خپل ځای ولاړ يې دوی ته ورکتل. موټرچلوونکي بيا ده ته مخ ورواړاوه. سر تر پايه يې له نظره تېر کړ، پسې وې پوښتل:

ــڅو کلن يې؟

ــلس کلن.

موټرچلوونکي بيا تکرار کړه:

ــلس کلن؟

او بې له دې چې د ده ځواب ته ماتل شي، پرې ورزياته يې کړه:

ــبيا خو نو غټ سړی يې... واده دې کړی؟

دا وخت بيا د ټولو خندا کړس وهل. داسې په تاو يې وربانديې وخندل چې له زوره يې د يو دوو تنو په سترگو کې اوښکې راټولې شوې. سگرټ پلورونکی پوه شو چې دا خلك خوشې ملنډې وربانديې وهي. نور يې دلته خپل پاتې

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

کېدل بې ګټې وګڼل. د بېرته ترې تلو تابیا یې وکړه. خو دی لا نه و ترې خوځېدلی، چې موټرچلوونکي یې د سګرټو ډبلي ته وکتل:

_په دې سګریټو څه کیې؟

_خرخوم یې.

د موټر د شا له سیټه یوه ټنډمخي ځوان په مانادراه لهجه ورغبرګه کړه:

_ښه؟... ماسکه ویلي خپله یې څکوې.

او له ورسره ناست ځوان سره یې په کټکي وربانديې وخندل. سګرټ پلورونکی تریو هغوی ته ورروکتل. د هغوی دا هر واري خندلو خلق ورتنګ کړی و. له ځان سره یې بې اختیاره وویل چې په دې خلکو خدازده څه شوي، چې هسې په خوښې او بېځایه خبرو خاندي. په همدې وخت کې یې موټرچلوونکي د فکرونو لړۍ پرې کړه:

_نو بیا ولې داسې نېغ راته ولاړ یې. راکه یو کوټی (قوطي) سګرټ چې ورځ مو همدلته تېره شوه .

سګرټ پلورونکي هغه ته مخ ورواړاوه، حیران یې وویل:

_یو کوټی؟

چې هغه وویل :

_هو کنه.

سرګردانه یې پرې ورزیاته کړه:

_یو پوره کوټی خو نه لرم .

دې ځواب موټر چلوونکي ته خوند ورنه کړ. بې حوصلې یې وویل:

_نو څومره سګرېټ لرې؟

ده د سګرټو خلاص ډبلی ورته ونیو:

_مازې دغه.

موټر چلوونکي ناراضه سترګې سره تاو راتاو کړې. بیا یې قارجن غوندې ده ته ورروکتل، ویې ویل:

_راکه همدغه.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library (c) ketabton.com

سگرټ پلورونکی وروړاندې شو. د سګرټو ډبلی یې لومړی د موټر چلوونکي بیا د آنورو مخې ته ونیو. له دې سره یې د هغوی له خولو څخه د سرکې غونډې یو تېز بوی هم تر سوږمو شو. پر سګرټ پلورونکي دا بوی ښه ونه لګېد، چې هغوی هر یوه یو یو دانه سګرټ ترې واخیست، ده هم تریو تندی ځان ژر بېرته د دوی له خولو څخه رالیرې کړ. ټولو سګرټونه ولګول. موټرچلوونکي ښه غټ کش له سګرټو وکړ، په څنګ یې ده ته وروکتل. په داسې حال کې چې د دود لوخړه یې پرمخ ورپو کوله، وې ویل:

څه داسې رډ رډ راګورې؟

سګرټ پلورونکي وویل:

_پیسې!

او چې موټرچلوونکي وپوښتل:

_د څه شي پیسې؟

د سګرټ پلورونکي زړه "شرق" ورته ولوېد. حیران یې له ځان سره یې وویل څنګه د څه شي پیسې، وارخطا یې لاړې تېرې کړې ورغبرګه یې کړه:

_د سګرېټو پیسې.

موټرچلوونکي په کش داره لهجه تکرار کړه:

_د سیګ... رې... ټو.. پیسې؟!

او مانداره یې خپلو انډیوالانو ته وکتل. هغوی هم مانداره موسکا په شونډو یو بل ته سره وکتل. څنګ ته ناست ځوان یې وویل:

_رښتیا وایې کنه.. ورکه پیسې.

ده په نرمه هغه ته "ښه" کړه، ده ته یې وویل:

_راشه!

سګرټ پلورونکي د پیسو په تمه وروړاندې شو. خو موټرچلوونکي نابېره له جاغور راونیو، په زوره یې ځان ته راکش کړ. بیا یې په داسې حال کې چې تېرې سترګې د هغه ډارېدلو سترګو ته نیولې وې، وویل:

_واخله!

Downloaded from: The Digital Library (c) ketabton.com

او په تاو يې بېرته له ځانه پورې واهه. سګرټ پلورونکی شا په تخته د سړك په خټو کې ولوېد. يوه سوي درد يې په ملا کې څړيکه کړه. په خټو لوند خيشت پړنګ په ژړا شو. د هغه د ژړا سوی ږغ د دوی د خندا له کړس سره په سړه هوا کې خپور شو. خو په شدت د موټر د خوځېدلو غرهار دا دواړه ږغونه په ځان کې ومروړل.

28/2/1358هـ ل کال

کابل- افغانستان

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

نه راستنېدونکی مدن لال

د ډاکټر مدن لال ټوکې په ټول روغتون کې مشهورې وې. د داخله ناروغیو په برخه کې خو بیا داسې څوك نه و، چې د ډاکټر مدن لال نوم وروا‌خلې او د ده خوله ځای په ځای پرې ویره نه شي. چې هر چا ته به دې یې نوم وروا‌خیست، موسکی شونډې به یې سر درته وڅانډه، له لنډې خندا سره به یې وویل:

_خوشې ریشخند د خدای دی .

او دا خبره بېخي پرځای وه. بس سهار چې به په روغتون راننووت، بیا به نو تر مازدیگره پورې دی و، ټوکې ټکالې به وې او په هر چا او هر شي پورې ملنډې او "ریشخند بازۍ" به وې. عجیبه یې لا دا چې هغه ته خدای څېره هم دغسې ریشخند غونډې یو شی ورکړې وه: بې ډوله غټ پړسېدلی مخ، چې له لنډو وروځو پرته به یې ټول پاك خریيلی و او مدام به د کوم مستري یا قصاب د مخ غونډې تور غړیچن برېښېده. په دې مخ کې یې بیا د کونگرې غونډې تورې گردۍ سترگې، لنډه، خو پراخه پزه، نری سنت او اوږده لږ سره لیرې غاښونه، چې د پاسنۍ شونډې د لنډوالي له امله به تل د باندې راوتلې وو، داسې ښکارېدل چې تا به ویلي خوشې پېښې درته کوي. سر یې تر څگټه پورې پاك سخر و، چې د لنډې غاړې له امله یې امانت په اوږو سپور مالومېده او ان له لیرې به د یوې غټې تناکې په شان روڼ ځلېده. ونه یې ټیټه وه، پښې یې هم نرۍ او لنډې وې. خو په همدې پښو یې بیا داسې یوه غټه خېټه وربار وه چې سړی به حیران ورته پاتې شو چې څنگه یې لا وړای شي. ښایي له همدې امله داسې واز واز پر لارې ته، لکه غولنگونه چې یې شوړېدلي وي او د هر گام په اخیستو یې زخمونه ورته سوځي.

په دې قد او قواره که ډاکټر مدن لال په ښار کې په مخه درغلی وای، د بل هر چا گومان به دې پرې کړی و، نه د کوم ډاکټر. خو دلته په روغتون کې یې، نه یوازې دا چې په ډاکټرتوب کې چا شك نه شو کولای، بلکې ټول په دې قانع هم وو، چې هغه په خپل کار پوه او تکړه ډاکټر دی. له همدې امله هم ناروغانو او هم همکارانو د یو ډول احترام په سترگه ورته کتل. ده هم نور، تر خپلې وسې پورې د هر چا خیال ساته. خو یوازې د ټوکې په وخت به خبره نوره شوه. په دې برخه کې یې په هېچا او هېڅ شي کې ری نه واهه. سره له دې چې ځینې وخت به یې ټوکې لږ "بې سُره" غونډې شوې، خو بیا به یې هم چې پر هرچا ټوکه وربرابره شوه، بې پروا او نېغ په نېغه به یې پرې وکړه .

یوه ورځ د داخله ناروغیو ډاکټران، ټول د سر طبیب په کوټه کې مجلس ته راټول وو، مجلس، د هر وخت په شان د روغتون د کار په بهیر پیل شو او په دې برخه کې د ستونزو او د هغوی د لیرې کولو په وړاندیزونو وړاندې لاړ. او په پای کې یې هم سرطبیب په هره برخه کې خپلې لازمې لارښوونې او مشورې ورکړې. چې مجلس خلاص شو، سرطبیب په خپل لگښت راغوښتی کوکاکولا پر ټولو ووېشله او په دې ډول یې خبر له "رسمیاتو" څخه "شخصیاتو" ته کړه، داکټران هم خوشاله پر ځای ناست پاتې شول او د کولا بوتلونه په لاس یې ورو ورو له یو بل سره خپلې مرکې پیل کړې. خدازده څومره وخت تېر و، چې سرطبیب موسکی شونډې مدن لال ته وروکتل، وې ویل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

ـډاکټر صېب؟

ـصیب.

چې ټول چپ شول، سرطبیب غلی دوی ته سترګه ووهله، وړاندې لاړ:

ـپه دې یوه شي هېڅکله پوه نه شوم .

مدن لال، په داسې حال کې چې سترګې یې هماغسې د کولا بوتل ته نیولې وې، وپوښتل:

ـپه څه شي صېب؟

او سرطبیب وېره خوله پسې زیاته کړه:

ـویم ته ګوره... دا زه چې هرڅومره وریجې غوښې خورم. هرڅومره غوړې ښوروااوې ورته وهم، بیا مې هم نس وچ کلک راپورې نښتی دی.. او ته له دال او چپاتۍ پرته بل شی خورې هم نه. خو چې خېټې ته دې ګورم... د میندوارې ښځې غونډې، نام خدا ورځ په ورځ بړو ته پسې راوزي... چې په دې کې یې لا څه حکمت دی؟

ډاکټر مدن لال مضر غونډې وموسل، وې ویل:

ـحکمت خو یې ډېر ساده دی صېب.

او چې سرطبیب وویل:

ـوایه کنه، چې موږ هم پوه شو .

ده هم ځای په ځای ورغبرګه کړه:

ـکه تاسې هم ډېر بادونه خوشې نه کړئ صېب، خېټه به مو همدغسې بروته راووزي.

دا وخت چې ډاکټرانو هرڅه وکړل، د خپلې خندا مخه یې ونه نیولای شوه. لومړی یې ورو او بیا یې په ټولو په کړس وخندل. سرطبیب هم پیکه خوله او ژېړې سترګې وویل:

ـیره، خو ډېر بې حیا سړی یې.

او ناچاره له دوی سره په خندا ورګډ شو.

یوه بله ورځ هم د روغتون تحویلدار عین الدین خان ته، چې ډېر لمونځ ګذاره سړی و او مدام به یې تسپې په لاس شونډې په ذکر رپېدې، خدازده څه چورت ورغلی و چې په دالېز کې ډاکټر مدن لال ته ورتاو شو، ورته وې ویل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

_ډاکټر صېب؟

_ها؟

_یوه خبره درته وکم، خپه کېږې خو به نه؟

مدن لال حیران ورسره ولاړ و، همکارانو ته وکتل وې ویل:

_نه، تاویلدار صېب، وایه څه خبر؟

عین الدین خان پر ږیره لاس راوکیښ، وې ویل:

_ویم کشکې مو سولمان وشې .

او چې ده هماغسې حیران وپوښتل:

_ولې؟

تحویلدار هم په هماغه مهربانه لهجه، پسې زیاته کړه:

_ته ګوره ډاکټر صېب، داسې ښه سړی یې... هرڅه دې شکور ښه دي.. دا دونیا خو دې شکور ښخې ښه ده. کشکې ایمان راوړې، چې اخیرت دې هم سم شي. جنت ته به لاړ شې، که خدای کول... که مې ریښتیا پوښتې، د دوزخ اور مې ولاکه دربانديې لورېږي.

له دې سره د مدن لال سترګو خپله خاصه ځلا وکړه. همکاران یې پوه شول چې بیا ټوکه ورغله، وې خندل، وې ویل:

_هی، هی، تاویلدار صېب... چې هېڅکله په خبر پوه نه شوې.

تحویلدار په تعجب وروکتل، خو مخکې له دې چې څه وویلای شي، ډاکټر مدن لال هماغسې ورزیاته کړه:

_دوزخ ته به نه نوزه ولې ځم زوروره؟.. دوزخ ته خو به ته خوارکی روان یې چې دلته دې هم له لمانځه او اوداسه پرته نور څه ونه کړل. څه پکر که یې چې جنت یې تا غوندې ناشوقو ته جوړ کړی دی، ها؟.. ته سکه وایې هلته به هم دغسې تسپې په لاس او جای نماز پر اوږه ورته ګرځې، ها؟...

او خپله یې په خپل ځواب کې وویل:

_ولاکه یې مخ لا ووینې!.. تې (ته یې) خپله پکر وکه.. ستا دا شین کټی سر او ببره ږیره که د جنت حورې ووینې نو څه شی به وکې، ها؟.. ویم په خدای چې په چغو چغو خو هرې خوا ته درنه وتښتي!.. ته سکه وایې دا دومره ښایسته حورې خدای دې ته پیدا کړې چې بیا یې ستا په سر او ږیره وډاروې، ها؟...

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

دا وخت يې د همکارانو خندا خبر ورغوڅه کړه. د تحويلدار خوله هم پرې جينګه شوه. او مدن لال د دوی په خندا کې بېرته وړاندې لاړ:

_ويم که زما منې، نو راځه سړيه ته هم له خيره راهندو شه... هم به په دې دونيا موږ غونډې خپلې سندرې ورته وايې، اتېونه به ورته کوې، هم دې هغه دونيا د مرچو له قراره بوله... که څنګه؟

او د همکارانو خندا يې بيا په کې ورکړس وهل. د ډاکټر نصيري خو ښېخي اوښکې په غومبورې راوبهېدې. په داسې حال کې چې لمدې سترګې يې په ورغوي پاکولې، ويره خوله يې عين الدين خان ته وروکتل، وې ويل:

څنګه شوې، تاويلدار صېب؟.... ښه يې کړي، که نورڅه هم غواړې.

او تحويلدار ته چې پوره خړ شوی و. بله هېڅ چاره ورپاتې نه شوه، بې له دې چې سر وښندې وواېي:

_دا کاپر ولاکه د خدای لارې ته راولې .

او دغسې د ټولو په خندا کې ترې رهي شي.

خو له دې ټولو بې سُره غونډې ټوکو سره- سره، ډاکټر مدن لال بيا هم پر ټولو ګران و. هېڅا څه خاصه مدعا يا خدای مه که دښمني نه ورسره درلوده. ټول پوهېدل چې هغه که له خولې يوڅه خوشې دی، نو هغومره يې بيا زړه پاك او بې غرضه دی. هغومره يې ښه هر چا ته رسي او په دې خبره، ان د لابراتوار تکنېشن سليم جان لا قانع و، چې ډاکټر مدن لال تر بل هرچا ډېرې ټوکې ورباندې کولې. هغه ليدل چې ډاکټر مدن لال که له يوې خوا ټوکې وربانډې کوې، نو له بلې خوا يې هغومره نازوي هم، هغومره ځان د ځينو نورو غونډې وربانډې ډاکټر ډاکټر کوي هم نه. پر دې سربېره، داسې نه وه چې ډاکټر مدن لال نو ګنې يوازې په ده باندې خپلې ټوکې کولې. نه، هغه د ده هره ټوکه هم په ورين تندي زغملې وه او مدام يې د يوه انډيوال غونډې چلند ورسره کړی و. او دا هغه څه وو چې سليم جان تر اوسه په وار وار ترې ليدلي وو او هر وخت يې له دې امله ښه ترې راغلي و.

په دې ډول، د دوی ژوند دغسې راضي او خوشاله په وړاندې روان و، چې يوه ورځ يوناڅاپه خلقيانو کودتا وکړه او ټول شيان بل ډول شول. بس چې د "انقلاب" د هغو لومړيو ورځو ولولې کښېناستې، نو هر لور "انقلابي بدلونونه" هم پيل شول. ښکاره خبره ده چې د دوی روغتون هم له دې پېښو خونديي پاتې نه شو. دلته هم د "ثور انقلاب" خپل "انقلابي چلند" راواخيست. تر ټولو دمخه عين الدين خان تحويلدار د اخواني په نامه ونيول شو، چې بيا يې نه د مړي پته ولګېده، نه د ژوندي. بيا دروغتون سرطبيب "له ښه مرغه" مازې له کاره پسې واخيستل شو او پرځای يې "انقلابي سرطبيب" له "خلقي روحيې" او "انقلابي ولولو" سره راغی. په دې پسې څو نور ډاکټران او د روغتون کارکوونکي هم، څوك په دغه څوك په هغه نامه، ترې تم شول او پاتې کسان د "ګونډي ملګرو" له خوا تر "انقلابي څارنې" لاندې ونيول شول. بس په څو ورځو کې ډار او وارخطايي هر لور خوره شوه. هر چا ته چې دې کتل، له خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیوري په تېښه کې وه. ټول پر ټولو شکمن وو او هر چا له هرچا ځان ساته. په تېره بیا دی نوی راغلی د اداري مامور، سمیع الله خان همدرد، خو د ټولو په هېڅو ساړه ورننویستل. دا د خدای بنده، سره له دې چې مازې د مامور په حیث روغتون ته راغلی و، بیا هم داسې په هر چا ورخلقي خلقي کېده، لکه دا ټول روغتون چې یې د پلار په قواله وي. په هرچا چې به یې خوله ورخلاصه شوه، ځای پر ځای به یې هم د "ارتجاع گوډاگی" ترې جوړ کړ، هم "د امپریالیزم". اوس نو کوم و هغه د نر زوی، چې ترې خلاص یې کړي .

له همدې امله ټولو په دې امین کړه چې دا سړی "بې څه" نه دی. په دې وړه څوکۍ داسې په هر چا ورتېره تېره کېدل، خوشې او وړیا نه شي کېدای. ضرور کومه "غټه پایه" لري. ځکه خو ټول لیرې ترې گرځېدل. د ده هم خدای شته له هېچا سره چندان جوړه نه وه. یوازې له تکنېشن سلیم جان سره یې وضعیت یو څه سم و، هغه هم په لومړي سر کې نه، هسې یې وروسته وروسته لکه چې طبع ورسره ولگېده .

طبیعي ده چې دا ټولې خبرې د دې سبب شوې، چې هرڅوك ځان له نویو انقلابي شرایطو سره "عیار" کړي او په خپلو خبرو او کړو وړو کې بدلون راولي. خو ډاکټر مدن لال بیا هم تر ډېره حده هماغه سړی پاتې و. نه یې له خپلو ټوکو چندان لاس اخیستی و، نه یې هم نور کړه وړه له نویو شرایطو سره په لازمه اندازه عیار کړي وو او دا کار یې د نژدې اندېوالانو د اندېښنې سبب و. ځینې ځینې خو یې له دې امله ورته په قار لا وو، سره له دې یې په خوله لاس ایښی و، که گوندې خپله واوري. خو چې دی بیا هم سم نه شو، نو اخر د دوی حوصله هم ورته تمامه شوه. هماغه و، چې ډاکټر افضلي یوه ورځ له ځان سره گوښه کړ او وار د واره یې ورته وویل:

ـمدن لاله! دې خولې ته دې لږ پام کوه .

او چې ده حیران وروکتل، نو هماغسې په کلکه وراندې پسې لاړ .

ـگوره سړیه!.. دا هغه وختونه نه دي، چې هرڅه دې زړه غواړي، ویې ویلای شې، دا د خلقیانو حکومت دی، د سرو خلقیانو!.. پوه شوې؟

خو ډاکټر مدن لال بیا هم خبر په ټوکه واړوله:

ـپوېږم چې د خلقیانو حکومت دی،. مگر دا په ما پورې څه اړه لري؟

ـڅنگه په تا پورې اړه لري؟

ـرښتیا وایم.. د خلقیانو یې له ما سره څه؟

او مخکې له دې چې ډاکټر افضلي څه وویلای شي، هماغسې په ټوکه وراندې لاړ:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـزه خو شکر هندو يم کنه.. تاسې غونډې مسلمان خو نه يم چې خپل دين راته جنجال شي.. زما يې ستاسې په کمونيستۍ او اخواني توب څه، ها؟...

ډاکټر افضلي چې ښکاره بې حوصلې شوی و، په قار ورغوڅه کړه:

ـدا خوشې چټيات مه وايه سړيه... دا خلقيان دي، خلقيان!.. په دې خبرو دې نه دي ويشتلي، چې هر چا ته يې زړه تنګ شي چاره يې ورکوي .

او ډاکټر مدن لال، چې خدازده ولې د ډاکټر افضلي بې حوصلې توب خوند ورکاوه، بيا هم هماغسې موسکی شونډې وويل:

ـويم که خلقيان هم دي، د هندو او مسلمان تميز خو به کوي کنه.. دومره خو به دوی هم پوېږي چې يو هندو اخواني کېدای نه شي. که څنګه؟

ډاکټر افضلي ته لا قار ورغی، په ملنډو يې تکرار کړه:

" ـد هندو او مسلمان تميز خو به کوي!" هه... دا دومره خلك يې ټول په مسلمانۍ ونيول، ها؟.. دا ټول اخوانيان وه؟

او په داسې حال کې چې تريو تندی يې نيغ د ډاکټر مدن لال سترګو ته کتل، پسې زياته يې کړه:

ـهسې خدای کوه چې ګوتو ته ورنه شي.. که يې يو وار شکنجو ته ورکړې، بيا به دغه ته هندو په جار جار چغې وهې، چې تر تا بل غټ اخوانی نه شته!... پوه شوې، که دې اوس هم سر نه دی خلاص؟

دا ځل مدن لال هم ټوکې پرېښودې، مهربانه يې ډاکټر افضلي ته وکتل، وې ويل:

ـپوه شوم انډيواله، بښخي پوه شوم... دوخته لا پوهېدم.

او له لنډې چوپتيا وروسته په انديښمنه لهجه وړاندې لاړ:

ـګوره ډاکټره! ما ته دا ټولې خبرې رامالومې دي، خو بيا هم... ته ښه خبر يې چې زه د دې ګوند او ګوندبازيو سړی نه يم... نه مې د چا له دولت سره غرض شته، نه له سياست سره... ډاکټر سړی يم خپله ډاکټري ورته کوم، په دې کې به لا څوك څه راسره لري؟.

له دې سره ډاکټر افضلي هم نرم شو، وې ويل:

ـمورِ هم نه دي ويلي چې سياسي سړی يې... ما ته ګوره، په هېڅ ګوند کې نه يم. بيا مې هم له ډاره ميرګي نيسي... پوېږې؟، دا بل ډول خلك دي.. خدای دې په ګير مه ورکوه. که يې يو وار ګير کړې، بيا دې څو ګونډي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library
Downloaded from: The Digital Library

توب او نه ګونډي توب مالومېږي. د وخته به یې لا څرمن درنه کښلی وي... دا خلك سړی اول له تېغه تېروي، بیا یې پوښتنه کوي چې ملامت و که نه.

ډاکټر مدن لال خدازده ولې بې حوصلې شو چې په لړ لوړ ږغ یې ورغبرګه کړه:

ـښه، نو څه شی وکم، ها؟

ـهېڅ، خپلې خولې ته دې پام کوه، چې یوه بېځایه خبر ونه کې.

ـنه مې ده کړې، سړیه.. یوه بېځایه خبره مې هم نه ده کړې، که مې کړې وي هم، مازې ټوکه به مې کړې وي. هغه هم ونه کم؟

ـهوکنه... اصلي خبره همدا ده چې ټوکو ته دې پام کوه. هسې نه چې په کومه بده بلا ترې واوړې.

مدن لال چې نور هم بې حوصلې شوی و، لالهانده وچونګېده:

ـتر دې خو نو سم راته ووایه چې مړ شه.

او دې ځواب یې د ډاکټر افضلي حوصله هم ختمه کړه. تېره یې وروکتل په ګواښ یې وویل:

ـډېر بحث ته حاجت نه شه. ته پوه شته او کار دې... چې زړه دې غواړي هغسې وکه، خو دومره درته وایم چې ما، دا دی د ټولو په نمایندګي غاړې دربانديې خلاصې کړې، بیا ونه وایې چې چا نه وو راته ویلي.

او چټك له کوټې څخه د وتو په نیت وخوځېد، خو وره ته یې لا نه و رسېدلی، چې مدن لال پسې ږغ کړه:

ډاکټره!

او چې ډاکټر افضلي ودرېد، ورغی، ټینګ یې په غېږ کې ونیو، وې ویل:

ـخیر یوسئ، چې دومره غم مې درسره دی .

ډاکټر افضلي په خواخوږی ورته وموسل. بیا یې د ډاکټر مدن لال سترګو ته وکتل چې اوښکې په کې راټولې وې، نرم یې په اوږه کښېکښېنود او دغسې چوپه خوله ترې ووت.

له ډاکټر افضلي سره ږغېدو د ډاکټر مدن لال په وضع کې یو څه نور بدلون هم راوست، هسې خو یې پخوا هم د خلقیانو له راتلو سره ټوکې لږې کړې وې، خو اوس یې هغه د چا خبره هر کار په اوداسه کاوه. سره له دې چې سړی له ورایه پرې پوهېده چې څومره له دې کبله ځورېږي، بیا یې هم انډیوالانو په خوښی سره لیدل، چې ډاکټر مدن لال اوس په لا ډېر زیار خپلې خولې ته پام ساتي. مازې وخت ناوخته به بیا هم کومه بې سوره غونډې ټوکه ترې

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

وشوه. خو دا کار به یې یوازې هغه وخت وکړ، چې لومړی به یې هېڅ طاقت ونه شو او دویم به ښه ډاډه و، چې په نژدې شا و خوا کې له "خلقي ملګرو" څخه څوك نه شته. او ېبخې ټوکې پرېښودل یې د یوې "تاکتیکي محاسبې" له مخې خپله هم نه غوښتل ده باور درلود، چې که یو دم له ټوکو لاس واخلي او یومخ بل سړی شي، نو ارو مرو به خلقیان پرې شکمن شي چې دا سړی ولې داسې یو دم چوپ شو؟ ضرور کوم پسات په کې شته! له همدې امله یې له ځان سره پتیېلې وه، چې ورو ورو او په تدریج سره دا کار وکړي، هم به یې خپل زړه له خپګانه نه وي چودلی، هم به هرڅه ټولو ته عادي او نورمال برېښېدلي وي. خپل دا فکر یې څو ورځې مخکې ډاکټر نصرت ته هم بیان کړی و، د هغه هم ورسره خوښ شوی و، مازې دومره یې په پای کې ورته ویلي وو، چې بیا هم له احتیاطه کار واخلئ.

په دې ډول کارونه ورو ورو مخ په سمه روانېدونکي وو، چې اخر هغه سهار وختي هم راورسېد. ډاکټر مدن لال د هر وخت په شان د ناروغانو د ناروغیو رپوټونه په لاس، کوټه په کوټه ګرځېده. دومره ناروغان یې لا نه وو لیدلي، چې د اداري سرکاتب عبدالصبور خان مخې ته ورغی. تریو تندی او نیولې څېره یې ګېډه ټینګه په منګولو کې نیولې وه. د خوږو له زوره یو مخ ستمېده، چې ده ته راورسېد، دستي یې ترې وپوښتل:

_څه پېښه ده صبور خانه!... څنګه داسې تاو وپېچ کېږې؟

عبدالصبور خان منګولې لا په ګېډه ټینګې کړې، زهیر وچونګېده:

_پوښتنه یې مه کوه ډاکټر صیب... له پښو ولوېدم .

_ولې؟ ... خیر خو دی؟

_نس مې ډېر راته خوږېږي.. درسته شپه په عذاب وم، له نیمې شپې راهیسې مې سترګې نه دي ورغلي.

ډاکټر مدن لال په خواخوږۍ سر ورته وخوځاوه، د سرکاتب ګېډې ته یې وکتل، وې ویل:

_حتماً به څه شی بد دربانديې لګېدلی وي.. بېګا دې څه شی وخوړل؟

_نه پوهېږم صیب... چېرته مېلمه وم، خدازده څه زهر او زقوم مې وخوړل چې داسې مې په خېټه کې کانې شول، هېڅ نه هضمېږي.

او بیا له درده وستمېده، خو ډاکټر مدن لال په کټکي پرې وخندل:

_زوروره! ډوډۍ که د بل وه نس خو دې خپل و کنه... چې ډوډۍ وړیا شي، سړی به ځان پې وژني؟

بیا یې د عبدالصبور خان ګېډه څو ځایه کښیکښوده، وې ویل:

_راځه!

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

او مخکې شو، سرکاتب هم دغسې ناارمه ورپسې وخوځېد، چې لا براتوار ته ورسېدل. مدن لال په کيڼ ګوټ کې ولاړې المارۍ ته ورغی. دوه د تابليتو پاکټونه يې ترې راوويستل، بېرته ده ته راغی، وې ويل:

ـ واخله!... دغه د هضميت ګولۍ دي، دا نورې هم د خوړو لپاره دي... يوه يوه دانه يې همدا اوس دستي وخوره، که يې فايده ونه کړه، يو سات پس ته يوه بله د هضميت ګولۍ هم وخوره... او ګوره.. باديګر د بل په ډوډۍ ځان مه وژنه. پوه شوې؟... څه زياتې.

عبدالصبور خان زهير ورته وموسل، دوه تابليته يې په هماغه لابراتوار کې له ستوني تېر کړل. وروسته له هغه يې له ډاکټر مدن لال څخه مننه وکړه. بېرته ترې رهي شو. شېبه پس دی هم دالېز ته پسې راووت، چې له ليرې يې سرکاتب بيا هم دغسې په عذاب روان وليد، په زوره يې وررغ کړه:

ـ ګوره صبور خانه! تا ته وايم!

او چې هغه تر شا وروکتل، هماغسې په لوړ اواز يې پسې زياته کړه:

ـ چې دباندې ووتې، يو څو نه راستنېدونکي تېزونه هم واچوه... روغ رمټ به شې.!

له دې سره په دالېز او نژدې شا و خوا کوټو کې خلکو وخندل. سرکاتب هم په زحمت خوله جينګه کړه، له څو واره سر ښنډېلو وروسته بېرته رهي شو.

ورځ د معمول په شان تېره شوه. خو په دا بله ورځ ډاکټر مدن لال بې له کومې مخکېنۍ خبرتيا کار ته رانه غی. نه يې د ناروغۍ پاڼه راولېږله، نه يې د عادت پرخلاف د خپل نه راتګ چا ته څه ويلي وو. همکاران يې لږ حيران شول خو دومره رې يې په کې نه واهه، ځانونه يې په دې قانع کړل چې شايي کوم ناڅاپي کارورپېښ شوی وي او دی يې د احوال ورکولو ته نه وي پرې ايښی. خو چې په دا بله ورځ يې بيا هم درک نه شو مالوم، نو ورو ورو دوی ته هم انديښنې ورپيدا شوې. په اوسنيو شرايطو کې داسې ترې تم کېدل؟... څه داسې خبر نه وه چې سړی په کراره پرېږدي. هماغه وو چې د دوی زړونو هم بې اختياره بدې ګواهۍ پيل کړې، چا و چا خو لا خدازده څه څه خوبونه ورته وليدل. غرمه مهال اخر د ډاکټر افضلي طاقت ونه شو، دې نورو ته يې وويل چې که ډاکټر مدن لال نن هم روغتون ته رانه غی، ضرور به يې مازديګر کاله ته ورځي او درک به يې مالوموي. خو دوی لا په همدې چورتونو کې وو، چې مدن لال يو ناڅاپه راپيدا شو، هغه هم روغ رمټ. تر ټولو مخکې ډاکټر نصيري وليد. وارخطا ورو‌ړاندې شو چې پوښتنه ترې وکړي، خو ډاکټر مدن لال مازې ترخه ورته وموسل. دغسې چوپه خوله د سرطبيب کوټې ته ترې ننووت. چې بېرته راووت، هم ورته نه ودرېد. بس دومره يې ورته وويل چې:

ـ اوس نه.. بيا پس ته.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

او هك حيران ډاكټر نصيري يې پر خپل ځاى ولاړ پرېښود. پاتې ورځ يې هم په كار مشغوله تېره كړه. رخصتي ته ايله نيم ساعت پاتې و، چې د ډاكټر نصرت په كوټه كې سره يوازې شول، دوى هم سمدستي ترې وپوښتل.

ـ خير خو و ډاكټره... څنګه داسې يو دم ورك شوى؟

مدن لال پيكه خوله ټولو ته وكتل، وې ويل:

ـ ږغ مه لره چې بلا وه بركت يې نه و... هسې خداى بچ كړه.

او په لنډ ډول يې ټوله كيسه ورته وكړه، چې څنګه ورمه شپه د اګسا خلكو (د انقلاب د ګټو ساتندويه اداره، يا د نور محمد تره كي استخباارات) له كاله ويستلى او له ځان سره بېولى و او بيا يې هلته څنګه او څومره په ټولو ډبولى و. له دې سره يې لمن پورته كړه، ملا او ډډې يې دو نته وروښودې چې يومخ تغمې تغمې وې، پسې وې ويل:

ـ كوناټي او لينګي مې تر دې لا بتره دي.

ډاكټر نصيري بې اختياره وپوښتل:

ـ نو وې نه ويل چې ولې؟

ډاكټر مدن لال ترخه ورته وخندل:

ـ ويلي يې د ثور پرتمين انقلاب ته مې سپكاوى كړى.

او چې دوى حيران وويل:

ـ هن؟!

د خپلې خبرې په روښانتيا كې يې پسې زياته كړه:

ـ ابله ورځ سركاتب صبور خان راغى ډېر په عذاب و نس يې خوږېده. ګولۍ مې وركړې، ورته ومې ويل چې يو څو نه راستنېدونكي تيزونه هم واچوي. بس همدا خبره يې راته بانه كړه .

دې خبرې ټول بې اختياره وموسول. خو ډاكټر افضلي بېرته تندى تريو كړ، په منت ناكه لهجه يې وويل:

رښتيا وايي كنه... نه راستنېدونكى خو دوى د ثور انقلاب ته وايي. تا بيا په تيز باندې څنګه دا نوم اېښوده؟

ډاكټر مدن لال، لكه ملامت ماشوم، څوړند سر ورغبرګه كړه:

ـ خوشې مې خولې ته راغله.. زه څه خبر وم چې ټوكه به راته متاكه شي؟

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکټر نصرت وپوښتل:

_چې څنګه يې بېرته راخوشې کړی؟

مدن لال ووېل:

_هسې خدای فضل راباندې وکه... ويلې يې، مونږ خبر يو چې له انقلاب ضد باندونو سره تړاو نه لرې، ځکه مو دا ځل مازې غوږونه درتاو کړل، چې باديګر داسې رذالتونه ونه کې، خو که درپوه شوو چې نور پسات هم درکې شته، بيا به دې نو مونږ هم ښه سم خوښ شو!

او د دې نورو غوندې په چورتونو کې ډوب شو. اخر ډاکټر افضلي چوپتيا ماته کړه. هماغسې قارجن يې مدن لال ته بيا منت پيل کړ:

_په خوله مې درته ووېل چې دې خولې سره دې پام کوه، پام کوه... خو نه، هېڅ اثر يې درباندې ونه که. لکه دېوال ته چې مې ويلې وي.. اوس دې وليدل چې څه يې دروکړه؟

بيا چوپ شو، چې قار يې سره کښېناست، نرم او د نصحيت په دود وړاندې لاړ:

_خير.. دا ځل خو بچ شوې، په اينده کې پام کوه.

بيا يې دې نورو ته مخ ور واړاوه پسې زياته يې کړه:

_بايد ټول له احتياطه کار واخلو. دا وخت د بېځايه خبرو نه دی، خدای مه که په داسې بلا به اوښتي يو، چې بيا به خپله هم ورته حيران يو.

ډاکټر نصيري سر وګراوه، سرګردانه يې لکه له ځان سره چې ږغېږي، ووېل:

_چې دا به د چا پسات وي؟

ډاکټر افضلي ورغبرګه کړه:

_نو بل به يې لا څوک وي سړيه... زه خو يې د همدې سمېع الله خان کار بولم .

چې ټولو ورسره ومنله، ډاکټر نصرت بيا قارجن پرې ورزياته کړه:

_اها... اوس رامالومه شوه چې دا د خنزير بچی ولې داسې په هر چا وربرګ برګ کېږي.

ده ته هم ټولو سر وخوځاوه، هماغه وو چې په يوه سلا يې پرېکړه وکړه، چې سبا به کار ته له راتلو سره سم، خپل ټول باوري انډيوالان د سمېع الله همدرد د اګسا له غږيتوبه خبروي او ترې غواړي به چې ليرې دې ترې ګرځي. يو بل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کار هم وشو. هغه دا چې، ډاکټر مدن لال هم له دغې ورځې وروسته په نژدې انډيوالانو کې په "نه راستنېدونکي مدن لال" مشهور شو .

په دا بله ورځ چې روغتون ته راغلل، نو رښتيا يې هم سملاسي د خپلې پرونۍ پرېکړې په عملي کولو لاس پورې کړل، هر چا ته چې يې هر باوري انډوال يوازې په ګير ورغی، د سمېع الله همدرد په باب يې خبرداری ورکړ او ترې وې غوښتل چې پام دې ورسره کوي. ډاکټر مدن لال خپله لابراتوار ته ورغی. چې له تکنېشن سليم جان سره يوازې شو، لومړی يې د هغه د پوښتنې په ځواب کې خپله ټوله کيسه ورته وکړه، بيا يې ترې وغوښتل چې د اداري څانګې له سمېع الله خان همدرد څخه دې ځان ژغوري ځکه چې د اګسا غړی دی او د ټولو په باور دی هم، هغه په ګير ورکړي. سليم جان لکه هېڅ چې يې زړه ته نه وي لوېدلي، حيران وويل:

_څه و..ا..يې!.. سمېع الله خان؟!

او چې ده ورته "هو" کړه، نو ډېره مننه يې ترې وکړه، چې دی يې هم پرې خبر کړ. بيا يې ټينګه وعده ورکړه چې ضرور به ځان ترې ساتي. خو چې مدن لال ترې ووت، په ارامه يې اوږده ساه وکښله او راضي يې له ځان سره وموسل، چې راز يې تر اوسه لا چا ته نه و رسوا شوی .

لفبرا، انګلستان

1999/3/17م کال

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

د لاس بیه

نه پوهېږم ولې ځینې خلك داسې دي چې په هغه اول نظر دې لا بد ترې راځي. برناحقه، بې موجبه بې له دې چې خپله یې هم په علت پوه شې. او ځینې نور یې بیا همداسې بې له کوم خاص دلیله ښه دربانديې لګي .

غني، له ښه مرغه په دې دویمه ډله کې راته. سره له دې چې نه یې خوی خاصیت رامالوم و، نه یې نور کړه وړه او څېره د څه خاصې پاملرنې وړ وه، بیا مې هم خدای شته په هغه لومړي ځل لیدو ښه ترې راغلل؛ او دا، اوړی یو ښایستوکی سهار و. زه د هر وخت په شان دفتر ته روان وم. له ښایسته ډېرو اشنا کورونو او واټونو دغسې بې خیاله تېر شوم. اخر هغې نوې جوړېدونکې ودانۍ ته ورورسېدم چې له پسرلي راهیسې بیا کار پرې کېده. د ودانۍ کار ښه پرمخ تللی و. استاکاران یې اوس د چت په پوښلو لګیا وو. له عادت سره سم مې نن هم دغسې په تلو تلو کې وروکتل. لا سم نه وم ترې تېر، چې غني مې ولید وچ کلك د منځوی ونې خاوند ځوانکی و، له اوږدې نرۍ غاړې او تېره لمر وهلي مخ سره د خټو ډکه کاسه پر سر له اوګیرې ښخه د ودانۍ خوا ته رهي و چې ما ته راورسېد، خدازده ښنګه مې وروکتل چې لنډ ودرېد، راته وې موسل. ما هم نرم ورته وموسل، ترې تېر شوم. مازدیګر چې بېرته تلم، هم تقدیری بیا په مخه راغی او یو بل ته له بیا موسلو وروسته هریو په خپله لاره لاړو.

دوه ورځې همداسې تېرې شوې. په دې دوو ورځو کې مې هغه څو ځله نور هم ولید. هرځل هماغسې په مازې موسلو له یو بل څخه تېر شوو، بې له دې چې ځوك خوله په خبر خلاصه کړو، خو د درېیمې ورځې په مازدیګر غني بیا وار راڅخه دمخه کړ او د لومړي ځل لپاره یې سلام راواچاوه. خوشاله مې د سلام ځواب ورکړ. لنډ ورتم شوم او د کار ستړې مشې مې ورته وویله. په دغه ورځ مې یې د نامه پوښتنه هم وکړه. ښکاره ده چې زموږ خبر وروسته له دې په همدې ځای ختمه نه شوه. ورو ورو له یو بل سره وږغېدو او د ورځو په تېرېدو مو تر یوه حده سره وپېژندل. زه اوس خبر وم چې غني د مور و پلار مشر اولاد دی، تر اتم ټولګي پورې ښوونځي ته تللی، دوه وروڼه او یوه خور لري، چې اوس هم ښوونځي ته ځي. مور یې ژوندۍ ده او په کاله کې د خلکو جامې په مزدورۍ مینځي. پلار یې درې نیم کاله مخکې په حق رسېدلی او تر مړینې پورې یې ښایسته ډېر کلونه د ښار په ښوونځي کې چپړاسي توب کړی و. سره له دې چې لیك لوست یې نه وو زده، د روښانه فکر خاوند و او د ژوند تر ټولو لویه هیله یې دا وه چې ماشومان یې د ده غوندې نازده کړې پاتې نه شي. غوښتل یې ټول ښوونځی وواېي، د پوهې او کمال او ښو ځوکیو او معاشونو خاوندان شي. خو دپلار له مړینې وروسته یې د غني په هکله ارمان نیمګړی پاتې شوی و. دوی ډېر ژر لیدلي وو چې یوازې د مور په مزدورۍ یې ګوزاره نه کېږي او د پلار د تقاعدۍ لپاره چې دولت څه روپۍ ورکړې، هغه یې ایله د پلار د ګور کفن او خیر و خیرات او نورو وربانديې پورونو د خلاصولو شوی. بس لنډو ګنډ د چا خبره سپېره کندو ته کښېناستلي وو. هماغه وو چې غني ښوونځی پرې ایښی و، خواری او مزدورۍ یې پیل کړې وې او دا و تر دا اوسه یې شپه ورځ همدا هڅه کوله چې لږ تر لږه یې د ورپاتې یتیمانو په برخه کې د پلار ارمان پوره کړي .

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

په دې ډول زما او غني ترمنځ يوه ګلالۍ انډيوالي پيل شوه. سره له دې چې دا يو عجيب شانته انډيوالي وه، ځکه موږ، مازې د غني د کار په ځای کې سره ليدل، بيا هم د وخت په تېرېدو خدای شته ډېر سره ګران شوو او د يو بل د ليدو شوق له يوې ورځې بلې ته راکې زياتېده. زه اوس هر سهار لږ وختي کار ته تلم، چې له غني سره لږ ډېره شېبه ودرېدای شم. او مازديګر به مې هم په لوی لاس لږ راباندې ناوخته کړه، ترڅو سم د غني د رخصتۍ په وخت ودانۍ ته وروړسېږم او بيا نو هلته لږ په ارامه د زړه خواله ورسره وکړای شم. د غني له ما سره خبرې خوښېدې. تر اوسه يې څو ځله دا خبره راته کړې وه او زما يې تر دې لا هم غيرت، همت او مدام داسې په زيار او اخلاص کار کول خوښېدل. ډېر زيارکښه ځوان و. هر وخت به يې داسې تکړه کار کاوه، چې تا به وې د رستم زور يې په مټو کې دی. لکه هېڅ ستړيا چې نه پېژني. ښه مې په ياد دي، يوه ورځ مې په خبرو خبرو کې په ستاينه ورته وويل:

_يره غني جانه! دې يوه شي ته هر وخت حيران يم.

_څه شي ته صېب؟

_ويم ته ګوره... داسې په ځان خوار يې. خو چې کار ته دې ګورم، حيران پاتې شم چې دې سړي په دې مټو کې دومره زور له کومه کړ؟

غني په يوه عجيب خواشيني نظر راوکتل، وې ويل:

_څه وکم مامور صېب. چاره څه ده؟... يوه لپه يتيمان راله غاړې دي... که زه دې سختيو ته ځان ورنه کم، د هغو به څه حال وي؟

او له يوه ساړه اسوېلي سره يې پسې زياته کړه:

_نه دې دي اورېدلي چې وايي "مجبور ته مه وايه زوروره"؟

دې ځواب يې داسې سخت تاثير راباندې وکړ، چې نور مې هېڅ وته نه ويلای شول. په داسې حال کې چې زړه مې له درده څړيکې کولې، دغسې خواشينی ترې لاړم او خدای شته ساعتونه ساعتونه يې په کاله کې هم په کراره پرې نه ښودم. په دا بله ورځ چې ورسره مخامخ شوم، نو يو څه د ډاډګيرنې هڅه مې يې وکړه او کوښښ مې وکړ چې د راتلونکي لپاره يې هيله من کړم، خو ده، لکه هېڅ چې يې زما خبرو ته پام نه وي، نرم وموسل وې ويل:

_پرون مې لکه چې ډېر خپه کړې.

ما هېڅ ځواب ورنه کړ او دې هماغسې موسکی شونډې وړاندې لاړ.

_ښنه غواړم... بيا به هېڅکله داسې خواشينې کوونکې خبره راڅه وانه ورې.

ما، مازې وويلای شوه:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library (c) ketabton.com

ـنه،نه...

او غوښتل مې نورځه هم ووایم، چې دی په خبر کې راولوېد او په هسې خوښې ټوکو کولو یې زما د خندولو هڅې پیل کړې او چې ترې تلم، نو رښتیا مې هم ښایسته ډېر خندلي وو .

شپې ورځې پر له پسې تېرېدې، زموږ لیده کاته د پخوا په شان روان وو. او موږ دواړه له دې امله راضي او خوشاله له ژوند سره په وړاندې تلو، چې یو مازدیگر مې غني نابېره په خپل کارځای کې ونه لید. عجیبه وه دغه نن سهار مې لا ورسره لیدلي وو او اوس یې هېڅ پته نه لګېده. دې کار یو څه حیران کړم، مگر بیا مې هم دومره اندېښنه ورته ونه کړه. ځان مې په دې قانع کړ چې ښایي کوم ضروري کار ورپېښ شوی وي او دی یې لږ وختي د کار پرېښودلو ته اړ ایستلی وي، خو چې په دویمه او درېیمه ورځ یې بیا هم درك نه شو مالوم، نو زما په زړه هم ناارامتیا منګولې ښخې کړې. په څلورمه ورځ خو مې زیاتي طاقت تمام و. هماغه و چې مازدیگر له کاره د راتلو په وخت، ودانۍ ته له وررسېدو سره مخامخ بام ته وروختم او په کار لګیا استاکار، ګل استاد، مې له سترې مشې وروسته وپوښته:

ـاستازه، دا څو ورځې وشوې چې ستاسو یو کارکوونکی، غني خان په خپل کار نه مالومېږي... چې دا ولې؟

ګل استاد خواشیني پاس راوکتل، وې ویل:

ـهو مامور صېب!... غني جان زیاتي کار ته نه راځي.

ـولې، خیر خو دی؟.. خپله یې کار پرېښود، که تاسې له کاره پسې واخیست؟

ـنه صېب، نه یې خپله کار پرېښود، نه بل چا له کاره پسې واخیست.. هغه غریب زیاتي د کار کولو له ښې ووت.

دې ځواب یې یو دم ټکان راکړ، وارخطا مې وویل:

ـچګې شی (څه شی)؟~

ګل استاد په تعجب وویل:

ـنه یې خبر؟!

او چې ما ورته "نه" کړه، ده هم په لنډ ډول کیسه راته وکړه، چې څنګه تېره یکشنبه ودانۍ ته د راختو په وخت، د غني سر څرخېدلی او له بامه لاندې رالوېدلی و.

او پسې وې ویل:

ـدستي مو شپاخانې (روغتون) ته یووړ. هلته مالومه شوه چې درې پوښتۍ او ښي لاس یې مات دی. دا وخت حاجي صګیب (د ودانۍ څښتن) هم راورسېد. خیر دې یوسي، مخامخ ډاکټرانو ته ورغی، ورته وې ویل چې په روپیو

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

کې چورت مه وهئ، هرڅومره روپۍ چې پرې لګېږي زه ورته ولاړ یم. تاسې د سږې چاره وکئ... خو ډاکټرانو ورته وویل چې د پوښتیو ایلاج (علاج) به یې لا وشي. منګر (مګر) د لاس چاره یې نه کېږي.. هډوکي یې جزغی جزغی دي... هماغه وو چې په بند کې یې غوټ ورپرې کړ.

دې خبرو داسې وبوږنولم، لکه پر سر او مخ چې مې د غومبسو ځاله رالوېدلې وي. هېښ پېښ پر خپل ځای ولاړ وم. دغسې لالهاده مې استاکار ته ورکتل، چې د ودانۍ د څښتن په ستایلو سر شو:

ـله حاجي صېب سره دې خدای ښه وکي، ډېر نېك سړی دی... د غني جان د ایلاج ټول لګښت یې په غاړه اخیستی... هر وخت پوښتنې ته ورځي، هر ځل څه مېوه، څه خواړه ورسره وړي.

او په یوه له ویاړ او احسانه ډکه لهجه یې پسې زیاته کړه:

ـپنځه زره روپۍ یې نورې هم، دغسې ورکړې!

په ما باندې خدازده ولې، د قار څپې راودانګل. بې اختیار وګړېدم:

ـپنځه زره روپۍ، پنځه زره!.. هه... چې دا روپۍ خلاصې شي، نو بیا؟... د هغه لاس بیه، چې د چا په کار کې غوڅ شي، بس همدومره ده؟ !

ګل استاد څو شېبې دغسې هك حیران راوکتل، خو هېڅ یې ونه ویل. او زه، هماغسې قارجن د روغتون په لور ترې وخوځېدم.

8/3/1357ل کال

کابل

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

بدکاره

کریم جان د غلام سخي د دوکان مخې ته پر وړه څوکۍ ناست و. د چایو ډکه پیاله په لاس نرم نرم ورسره ړغېده، چې مخامخ ښځې یې پام ځان ته ورواړاوه. ښځه له کیڼ لاس ته پرتې کوڅې راوتلې وه. پیکه شنه بوغره (چادري) پر سر، نرۍ جګه ښځه وه. هماغلته وړاندې پاخه سړك ته پر وروتلې لار ودرېده. تلولی غوندې یې شا و خوا وکتل چې پر ده یې سترګې ولګېدې، خدازده ولې لږ پرې راتاو شانتې شوه، څو شېبې یې نېغ نېغ وروکتل. دې کار د کریم جان پر تندي د حیرانتیا ګونځې جوړې کړې، څو ګډوډ فکرونه سر ته ورغلل. لا سر ته د ورغلیو فکرونو په سره سمولو لګیا و چې ښځې بېرته مخ ترې واړاوه، وړاندې د بازار په منځ کې د تېر شوي پاخه سړك پر لوري وخوځېده. خو څو ګامه پس بېرته ودرېده، بیا یې ده ته تر شا وروکتل. بیا بېرته یو څو ګامه وړاندې لاړه، بیا بېرته ودرېده، ده ته یې تر شا وروکتل او چې کریم جان یې بیا هم هماغسې خوا ته ورکتونکی وموند، دا هم راتاو شوه، دغسې ورو ورو او زړه نازړه پرې رارهي شوه. د کریم جان زړه دربا پیل کړه، وارخطا یې یو دوه ګړندي غوړپه له چایو وکړل، یو ګونګ شانته ګومان ورپیدا شوه. ښځې هماغسې ده ته کتل، وار په وار دوکان ته رانیږدې کېده. چې ور ورسېده، پرې ورتاوه شوه، د ده مخې ته غلام سخي ته مخامخ ودرېده. کریم جان، وچ حلق، ښځه له نیږدې، له نظره تېره کړه. دلته له نژدې دومره جګه ورته ونه ایسېده، خو نرۍ او ډنګره اوس هم وه. بوغره یې ښایسته ډېره زړه وه، څو ځایه یې شلېدلې وو، چې په بېلابېلو تارونو بدرنګه ګنډل شوي وو. نورې جامې یې هم خواري، خو پاکې وې. ښځې داسې وښوده لکه له دوکانه چې یې کوم شی په کار وي. د بېلابېلو شیانو پوښتنې یې له غلام سخي څخه وکړې او چې هر وار به د هغه پام د شیانو په پلټلو پسې پر بله شو، دی به بیا کریم جان ته په ځنګ وروکتل. کریم جان هم شرمندوکې موسکا پر شونډو څو ځله سترګې ورسره وجنګولې او هر وار یې خواږه خوندور شوقونه ورکې حس کړل .

ښځې اخر هېڅ شی هم ونه پېرل. بېرته رهي شوه. او چې له لږ وړاندې ځایه یې بیا هم ده ته تر شا وروکتل، نو د کریم جان ګومان هم په یقین بدل شو. زیاتي نو دلته کښېناستو ارام نه ورکاوه، ژر یې تشه پیاله پر خپل ځای کښېښوده، غلام سخي ته یې وویل:

ـ زه دستي بېرته راځم.

او پاڅېد. ښځه د پاخه سړك پر خوا روانه وه. دی هم پسې رهي شو. ښځه د سړك پر غاړه ښي لاس ته تاو شوه. دی هم بازار ته له وررسېدو سره ښي لاس ته پسې تا شو. خو د خلکو په ګڼه ګوڼه کې یې ښځه ونه لیدلای شوه. وارخطا د ګوتو پر سر ودرېد، غاړه یې د هغې د موندلو په تمه اوږده کړه، چې بیا یې هم ونه لیده، لا یې ګام پسې چابك کړ، تلولی رهي شو. له ښه مرغه یې څو ګامه پس بېرته سترګې پرې ولګېدې. د یوه پلورنځي مخې ته ولاړه وه. ځان یې د هغې د لویو ښیښه یي کړکیو شا ته د اینبو توکو په ننداره اخته کړی و. کریم جان خوشاله وموسل، په زړه کې یې وویل: "شاباس د نور لورې. ماسکه ویل رانه ورکه شوې، خو ته دلته راته ماتل وې...او پرې وررهي شو، چې شېبه

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

پس هغې هم ولید، نندراه يې پرېښوده، بېرته رهي شوه. کريم جان ځان ورورساوه، څو ګامه دغسې چوپه خوله څنګ په څنګ ورسره لاړ، چې لږ سره يوازې غونډې شول، هماغسې په تلو تلو کې يې ورته وويل:

_سلام، چېرته داسې له خيره روانه يې؟

ښځې بې له دې چې وروګوري، وويل:

_هېچېرته نه، کورته ځم.

پسې وې پوښتل:

_او ته؟

کريم جان لنډ وخندل:

_زه؟... نه پوهېږم، هرځای چې ته وايې.

دی غلی په څنګ وروکتل، څه يې ونه ويل. خو کريم جان وړاندې لاړ:

_څنګه؟ ما هم درسره بيايې؟

ښځې ځان ناګومانه واچاوه:

_چېرته؟

_ستا کور ته کنه.

ښځې بيا په څنګ وروکتل، ماناداره يې وويل:

_هلته به نو څه وکو؟

او چې کريم جان په خندا وويل:

_هېڅ، يو سات به سره کېنو.

دې هم لنډ وخندل، وې پوښتل:

_پيسې لرې؟

_هو کنه.

_څومره؟

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

کریم جان ویاړلي وویل:

_دغومره خو شته چې ستا چاره پې وشي.

او مخکې له دې چې ښځه څه ووايي، ترې وې پوښتل:

_وایه، څو روپۍ غواړې؟

ښځې ورغبرګه کړه:

_یو نیم سل.

کریم جان بې اختیاره تکرار کړه:

_یونیم سل اوغانۍ؟

ښځې وویل:

_هو. یونیم سل اوغانۍ، لرې یې که نه؟

کریم جان ناارامه ښت وګراوه، وچونګېد:

_خود یې لرم... خو دا پیسې لږ ډېرې نه دي؟

_نه. پې ارزم.

کریم جان څه ونه ویل، دغسې چورتي څو ګامه ورسره لاړ، ښځې وپوښتل:

_څنګه، خوښه دې ده که نه؟

کریم جان ناراضه څه وګونېد، خبر یې واړوله:

_نوم دې چګي شی دی؟

_څې کیې؟

_هېڅ دغسې،

ښځې وویل:

_مهمه نه ده.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

پسې وې پوښتل:

_ښنگه. یونیم سل اوغانۍ. سمه ده؟

_کریم جان بیا خبر واړوله، په اعتراض یې وویل:

_نو لږ تر لږه دې دا عمر خو راته ووایه کنه چې درگرده همدا یونیم سل، یو نیم سل اوغانۍ کیږي... ځوانه یې؟

_هو.

_څوکلنه؟

شپږویشت.

_ښایسته یې؟

_هو!

کریم جان په خندا وویل:

_ته کوم چې مخ دې وگورم؟

ښځې ته قار ورغی، وغوریده:

_دلته نه، په کور کې.

او چې کریم جان بیا هم سرگردانه تکرار کړه:

_یونیم سل اوغانۍ.

د ښځې خلق هم ورته تنگ شو. بې حوصلې یې ورغبرگه کړه:

_ډېرو خبرو ته حاجت نه شته. یو نیم سل اوغانۍ، ځې که نه؟

کریم جان پوه شو، چې ښځه له خپلې خبرې نه اوړي. که خبر ډېره ورسره وشني، دغسې به یې پر خپل ځای پرېږدي. ځکه یې ویره خوله په خوشامند ورته وویل:

_دا دومره بې حوصله کېږې ولې؟ ... خود به درسره لاړ شم خو په یوه شرط، که مې خوښه نه شوې، بېرته درنه ځم. سمه ده؟

ښځې وویل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ـــسمه ده.

پسې زياته يې کړه:

ـــزه اوس درنه مخکې کېږم. ته تر شا راپسې راځې... چې ورك نه شې. ښه؟

کريم جان د سر په خوځولو ورته "ښه" کړه. خو ښځه لا نه وه ترې رهي شوې، چې وې پوښتل:

ـــګوره، څوك مېږه، مېږه خو به نه لرې، چې بتره به په جنجال ورسره ککړ يو .

ښځې وويل:

ـــچې مېړه مې ژوندی وای، اوس به تا سره تلم؟

او ګامونه يې پسې چټك کړل. کريم جان هم يو مناسب واټن ترمنځ تر شا ورپسې رهي شو. ښځه ښايسته ډېره لار دغسې مخامخ وړاندې لاړه، چې دوکانونه لږ سره رنګړي شول، ښې لاس ته يوه تنګ سړك ته ورتاو شوه. هلته لا ډېره لاره نه وه تللې، چې بيا ښي لاس ته يوې نرۍ کوڅې ته وروګرځېده. ښځې د کوڅې په خوله کې پښه ونيوله. په ده پسې يې وکتل او چې دی يې له ليرې د دې خوا ته راروان وليد، سر يې کښته واچاوه، سيخه په کوڅه ننوته. کريم جان هم ګام ورچټك کړ. وچ حلق او درېېدونکي زړه يې کوڅې ته ځان وررورساوه، نېغ ورننوت. څو ګامه وړاندې يې ښځه وليده چې دغسې ځوړند سر ورو ورو په تنګه باريکه کوڅه کې وړاندې ځي. کوڅه تشه وه. مازې خال خال به څوك په کې راڅرګند شو، چې خدازده په کومو چورتونو کې ورك يې خپله لار وهله. کريم جان همداسې په تلو تلو کې د کوڅې دواړو غاړو ته ولاړ کورونه له نظره تېر کړل، ټول بې ډوله په يو بل پورې نښتي، کاږه واږه او خواره بشکي وو. بيا يې د هغې په منځ کې نرۍ بهېدونکي بيالې ته وروکتل، چې د شا و خوا کورونو خاورو خځلو په کې لامبل. ترې راپاڅېدونکی خوسا بوی يې زړه وروهسکاوه. بېرته يې ښځې ته سترګې ترې واړولې، هماغسې ځوړند سر وړاندې تله. ښځه له څو نورو کورونو هم تېره شوه. اخر کيڼ لاس ته د يوه واړه کور په خړ وره ورننوته. کريم جان هم په بېړه ځان وررورساوه، چې وره ته وررسېد، ژر يې شا و خوا وکتل، سيخ پرې ورننوت. د وره شا ته يې په يوه نسبتاً تياره دالان کې ځان وموند چې ابل سره يې سرای ته وروت. دی لا دغسې پکر پر خپل ځای ولاړ و او له تيارې سره يې د خپلو سترګو د اشنا کولو هڅه کوله چې څنګ ته لږ وړاندې يې د ښځې غلی ږغ واورېد:

ـــراځه کنه.

ده ژر د ږغ لور ته وروکتل. هلته يې ښځه وليده چې کيڼ لاس ته د يوې کوټې وره ته ولاړه وه. ښځې ور پرانيست پسې زياته يې کړه:

ـــراځه دلته، دې کوټې ته.

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

دی وړاندې ورغی، کوټې ته ورننوت. وره کوټه وه یوه زړه توشکه یې په یوه ګوټ کې اواره وه یو وړوکي بالښت هم ورباندې ایښی و. نور ډېر څه نه وو په کې. خو په ښه سلیقه جوړه او پاکه ستره مالومېده. د دالان غوندې تیاره هم نه وه، سرای ته ورخلاصې یوې ورې کړکۍ د تېر مازدیګر پسته رڼا په کې خوروله، ده لا دغسې په کې کتل، چې ښځې وویل:

_هلته په توشکه کېنه.!

کریم جان بې له دې چې څه ووایي، بوټونه وویستل، پر توشکه کښېناست. او چې له هغه ځایه یې بېرته دې ته وروکتل نو د لومړي ځل لپاره یې سترګې د ښځې پر لوڅ مخ ولګېدې. د کریم جان سترګې دغسې وچې کلکې پکې پاتې شوې، ښځه رښتیا هم ځوانه وه، د همدې پنځه ویشت شپږ ویشت کالو. په څېره هم بده نه وه. غټې تورې سترګې، ښایستوکې نرۍ پزه او راکښونکې خوله او شونډې. مازې ډنګر مخ او غومبورو یې لږ ژېړه لمبه کوله. خو نور یې هرڅه ښه وو، کریم جان خپله پرېکړه کړې وه، خوشاله یې سترګې وځلېدې، نرۍ موسکا یې پر شونډو وغوړېده. او چې ښځې وپوښتل:

_څنګه، ځې که پاتې کېږې؟

هماغسې موسکی شونډې یې وویل:

_پاتې کېږم.

دا ځواب یې پر ښځې هم ښه ولګېد. ویره خوله پرې راوړاندې شوه وې ویل:

_سمه ده. نو راکه، اول پیسې راکه.

کریم جان لاس کړ، یو سلګون او یو پنځوس ګون یې ښځې ته ورکړ. بیا یې څنګ ته د هغې کښېناستو ته ځای خوشې کړ. خو ښځې هماغسې پر خپل ځای ولاړ وویل:

_دستي. زه اوس مازې ابلې کوټې ته ځم، دستي بېرته راځم. ښه؟

او څو کریم جان څه ویلو ته خوله راسموله، ښځه بیا له کوټې وتلې وه. ښځه په بېړه د سرای په ابل سر کې پرتې کوټې ته ورغله، چې یوه وړه نجلۍ په کې ویده وه. یو زوړ بوډا یې څنګ ته ناست و. بوډا خواشینی او ناارامه مالومېده. د دې په ورننوتو یې اندېښمن پاس وروکتل، ښځې په ځای کې د پرتې نجلۍ پر تندي لاس کښېښود، وې ویل:

_څنګه ده نجلۍ؟ تبه یې لا نه ده شلېدلې؟

بوډا سر وښانده:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

ـنه لورې، هماغسې سره تبې ده.

ښځې د نجلۍ پر خولې جن سر لاس راوکیښ، غلی یې پر تاوده غومبوري مچ کړه. بیا یې بوډا ته کړه:

ـهه، دا پیسې واخله، دستي بازار ته لاړ شه... څه دوا موا ورته واخله.. که پیسې پاتې شوې، لږ خواږه هم درسره راوړه، ښه؟

بوډا د سر په ورته خوځولو پیسې ترې واخیستې. بیا یې زړه کلوشه په پښه کړه، لرګینه خیرنه لکړه یې تخرګ ته واچوله، په احتیاط له کوټې ووت. ښځې څو ځلې نور هم د نجلۍ پر مخ او سر لاس راوکیښ، پر مخ او تندي یې مچ کړه. وروسته له هغه پاڅېده، لمدې سترګې یې په ورغویو پاکې کړې، آبلې کوټې ته ورغله.

17/7/1356ل کال

کابل

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

د سپوږمۍ سترګه

زما د نیا راتلو ته به ټول کور خوشاله و. زما خوښي خو بیا تر ټولو ډېره وه. علت یې هم ښکاره و. زه پوهېدم چې د هغې له راتلو سره زما د ژوند تر ټولو خوږې شپې ورځې پیلېږي. د نازونو او نازولو شپې ورځې، د مور و پلار له منته بېغمه د شوخیو او سات تېریو شپې ورځې، او دا ورځې په تودو شپو کې پر بام د ویدېدلو، د نیا پر ورانه باندې سر اېښی له ستورو ډک اسمان ته د ورکتلو او د شپې تر ناوخته د هغې د خوږو کیسو د اورېدو شپې ورځې.

هسې خو مې نیا په نور کال کې هم وخت ناوخته راپېښېده، خو دا راتګ به یې مازې د دوو، درو شپو و، چې هغه به یې هم اکثره زما له مور سره په خپلو ضروري خبرو تېر کړ. خو د توتو ټولولو پر وخت به دوه درې شپې نه، بلکې بشپړې پنځه- شپږ اونۍ راکره راغله. دا وخت به زموږ په باغ کې کار ډېر و. دومره ډېر چې ان مور به مې لا له ابا سره باغ ته تله، چې تر تیاره ماښامه توت ورسره ټول کړي. ښکاره ده چې زه او زما وړوکی ورور یې په کور کې یوازې نه شوو پرېښودلای. باغ ته یې هم نه ورسره بېولو، چې بیا مو د دوی خبره له کاره ایستل. هماغه وو چې نیا به یې زموږ پالنې ته راوغوښته، هغې هم له خدایه همدا غوښتل، ځکه په دې ډول به هغې ته هم له موږ سره د څو اونیو تېرولو موکه برابره شوه.

دغه کال هم همداسې وشول. چې د تولو ټولولو وخت راورسېد، نیا ته مې یې احوال ورکړ. دوې ورځې پس هغه هم مازدیګر قضا مهال راورسېده. تر هرچا دمخه یې ما ږغ واورېد. له هماغه دباندې ځایه یې راناري کړې:

_لال بسی، وه لال بسی...!!

له دې سره ما هم بې اختیاره چغې کړې:

_انۍ!، انۍ!... انۍ مې راغله.!

او خوشاله مې له سرایه وروځغستل. چې وروړسېدم، ټینګ مې یې ډنګر لینګې په غېږ کې ونیول، دومره مې دېخوا اېخوا وځنګوله، چې نژدې مې "درب!" پر مځکه راغورځولې وه. انۍ مې وارخطا لاس دېوال ته تکیه کړ. په خندا یې وویل:

_مه کوه زویه چې غوځاره دې کړم .

او ویره خوله راټیټه شوه "چرپ!... چرپ!" یې دواړه غومبورې په پسته کنډاسه خوله رامچ کړل. بیا یې د لاس غوټه پر مځکه کښېښوده. ټینګ یې په غېږ کې ونیولم. په همدې ترڅ کې مې مور و پلار هم راورسېدل. د سترې مشې له ور سره کولو وروسته ټول، په داسې حال کې چې ابا مې یې غوټه ورسره رااخیستې وه، کاله ته ننوتو. په کوټه کې یې د پخوا په شان څنګ ته کښېناستم .

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

نیا مې له مور و پلار څخه د حال احوال پوښتنه وکړ. بیا یې، په داسګې حال کې چې ورو ورو زما پر سر لاس راکښود، څو شېبې نورې هم په دېخوا اېخوا خبرو ورسره تېرې کړې. وروسته له هغه یې زما له مور څخه وغوښتل چې غوټه یې ورته راواخلي. خو مور مې لا له ځایه نه وه خوځېدلې، چې ما ټوپ کړل، د کوټې له کونجه مې یې ښایستوکې غوټه ورته راوړه او له تمو ډکې سترګې مې نېغې ورته ونیولې. نیا مې راپوه شوه. په کټکي یې وخندل، سم د لاسه د غوټې په خلاصولو لګیا شوه. چې خلاصه یې کړه، زما د زړه درزا هم زور واخیست. نه، ګومان مې نه و غلط. نیا مې دا ځل هم ښایسته ډېرې نینې او سرې او سپینې او ژېړې او شنې پتاسې ورسره راوړې وې! لا مې دغسې سراښې (حریصې) سترګې هغو ته نیولې وې، چې نیا مې یو ډك موټ په لمن کې ترې راواچول. خو زه په دومره نه وم قانع، خپل موټ مې هم ترې راډك کړ او بیا نو دغسې په تراټ، زما د مور په منت او د نیا او ابا د خندا په کړس کې، له کوټې ووتم .

ماخوستن چې ځایونه پر بام هوار شول او ټول په خپلو ځایونو کې ورته وغځېدو، زما هم ډېر طاقت ونه شو، په شوق د نیا ځای ته وروځکېدم، ومې ویل:

_انی.... وه انی!

_څه وایې زویه؟

_کیسه... یوه کیسه.

نیا مې مهربانه راته "ښه" کړه، پسې وې پوښتل:

_د څه شي کیسه؟

او چې ما وویل:

_د ښاپېریو کیسه.

دې هم له لږ سوچ وروسته د یوې داسې ښکلې ښاپېرۍ کیسه راته پیل کړه، چې له ډېرې ښکلا یې د اوبو څاڅکي په مرۍ کې مالومېدل.

زما د نیا زښته ډېرې کیسې زده وې. یو مخ بېلابېلې او یوه تر بلې په زړه پورې. د فتح خان او رابیا او ادم خان او درخانۍ له کیسې رانیولې بیا د کوهٔ قاف د ښاپېریو، تورو او سپینو دېوانو، او اووه سري ښامارانو تر کیسو پورې، چې له خولو یې اورونه بادېدل او غرونه او ځنګلونه یې په مازې ساه پې ورکښلو ایرې کول. د خردجال او جوج ماجوج له کیسو رانیولې بیا د مځکې او بنیادمو د جوړښت او د اسمان د بېلابېلو تبخو (طبقو) او د هغوی په وروڼو کې د ولاړو ملایکو تر کیسو پورې، چې شیطان لعین اسمان ته ورختو ته نه پرېږدي او هر وار چې هغه لعین دا هڅه وکړي،

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

دوی يې د ستورو په کاڼو وولي او بېرته يې لاندې ترې راواچوي. ان د محشر او قيامت د ورځې او جنت او دوزخ کيسې لا ورمالومې وې. او دا، همداسې ښه وه، ځکه د هغې له رويه اوس زه هم په ښايسته ډېرو شيانو پوهېدم. مثلاً زه پوهېدم چې دا څلور کونجه دنيا ټوله د يوه لوی غوايي پر ښکر ولاړه ده؛ دا ښکر بيا پر يوې لويې ګارې ايښې او دا لويه ګاره هم د يوه غټ کب پر ملا پرته ده، چې هغه بيا خپله د زښته ډېرو اوبو په منځ کې لامبي. زه پوهېدم چې مثلاً زلزله ولې کېږي، ته وايه څنګه؟ ډېر ساده:

کله چې د دې غويي يو ښکر، چې دا ټوله دنيا ورباندې ولاړه ده، ستړی شي، نو بيا څه شی کوي؟ دا هم ډېر ساده: دا څلور کونجه دنيا خپل ابل ښکر ته ورغورځوي او د دې کار په کولو سره خو نو مالومداره خبره ده چې دا ټوله دنيا هم ولړزېږي او زلزله وشي. ښکاره ده چې د دې لړزېدو له امله به دا ټوله دنيا د وخته لا نړېدلې وای. خو له ښه مرغه خدای پاك د غرونو لوی مېخونه ورکې ټك وهلي او همدا د غرونو لوی مېخونه دي، چې مځکه يې ټينګه رانيولې او نړېدو ته يې نه ورپرېږدي. ماته اوس ان دا هم رامالومه وه، چې موږ ټول بنيادمان له خاورو جوړ يو. دا خبر خو مې يوه ورځ خپله لا حيران راباندې راټولو همزولو ته ثابته کړه. بې له دې چې نيا مې راښودلې وي. اوه چې څومره په ځان ووياړېدم. کاشکې تاسې هم راسره وای، چې د دوی هك پك مخونه مو ليدلي وای! ټول مې خړ پړ په ځای کښېنول! ښه مې په ياد دي، د خوږ څنګ ته پر لويه پرښه سره ناست وو. ما د بنيادمو د جوړښت کيسه ورته کوله، چې ورته ومې ويل چې موږ ټول له خاورو جوړ يو. شکمن يې يو بل ته سره وکتل، مانداره غونډې يې سره وموسل. زموږ د ډم زوی، جلاتي خو راپورې ولا خندل. لکه خوشې دروغ چې ورته وايم. دې کار يې وينې راکې په غورځنګ کړې. زما دنيا په خبر کې شك؟ هغه هم د دې تيزن جلاتي له خوا؟... نه!... په هر ډول چې وي، بايد چاره مې يې کړې وای. هماغه وو چې قارجن مې د دوی جينګې خولې له نظره تېرې کړې، له لږ سوچ وروسته مې وويل:

ـ نې (نه يې) منئ؟

دوی وويل:

ـ نه!

ما ويل:

ـ نې منئ؟

دوی ويل:

ـ نه!

ما بيا وويل :

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ـنې منئ؟

او چې دوی بیا وویل:

ـنه!

ما هم چټك لستوڼی بډ واهه، د دوی ټولو په مخ کې مې خپل مړوند ځو واره ښه کلك وګراوه. چې لیکې لیکې خاورې پرې راپستې شوې، هماغسې قارجن مې مړوند دوی ته ونیو، پرې وربرچ مې وهل:

ـدا چګې شی دی، ها؟...

دوی چې زما په خاورو خړ مړوند ولید، سره تلولي غوندې شول. خو لکه چې بیا یې هم سمه زړه ته نه وه لوېدلې، ځکه یې ژر ژر خپل مړوندونه هم وګرول او چې د دوی پر هغو زما تر مړوند لا ډېرې خاورې راپستې شوې، نو دوی ته هم بله چاره ورپاتې نه شوه، بې له دې چې دغسې ژېړې سترګې غلي پر ځای کښېني. له دغې ورځې وروسته نو بیا چا زما په خبر شك ونه کړ. ما هم، هره شپه چې مې نیا کومه کیسه راته کړې وه، په دا بله ورځ شا و خوا راباندې راټولو همزولو ته په مزه مزه اوله خاصو ډمامو په ډك انداز اوروله. یو څه مالګه مې له خپله ځانه هم پرې دوړوله. خو اوس چې مې دوی ته بنیادم د جوړښت غوندې ګرانه خبر ثابته کړې وه، نو کومه و هغه د نر زوی، چې څه په کې وواېي!. بس ټول به راته غوړ غوړ وو او له ستاینو په ډك نظر به یې راکتل، چې تر دوی ټولو په ډېرو شیانو پوهېدم. ما هم خدای شته من من غوښې پرې اخیستې. هم پر دوی باندې د بروالي او هم پر دوی د خپل دومره لوی تاثیر له امله. په تېره بیا چې د محشر د ورځې او جنت او دوزخ کیسې به مې ورته کولې. دې کیسو نه یوازې پر دوی، بلکې پر موږ ټولو خپل خاص اغېز لاره. کله چې به مې د جنت د ښکلو باغونو او چمنونو، په کې ناستو راز راز مرغانو او تر شاتو لا د خوږو مېوو او له شیدو او شاتو څخه د ډکو ویالو کیسې ورته راواخیستې، نو زما غوندې به د دوی زړونه هم ورته منبې منبې شول او خولو به مو اوبه ورته وکړې. او د دوزخ کیسو خو به ځای پرځای غوني راوتښتول.

د هغه د غټو او ژورو تنورونو، په کې د بلو اورونو کیسو چې لمبو یې کاڼي ویلي کول، او د دومره ډېرو مارانو او لړمانو د چیچلو او د سره اور په ګرزونو باندې د وهلوـ ډبولو کیسو به داسې له ډاره ولړزولو، چې بې اختاره به مو په خاورو سپېرې کړې ګوتې د پزو پر سرونو راوکښلې او په توبو توبو به مو له خدایه وغوښتل چې ترې ومو ساتي.

ښکاره ده چې په دې دومره پوهې ویاړېدم. او د دې خبرې کولو ته خو نو حاجت هم نه شته، چې دا ټولې کیسې به نه وای رامالومې، که مې نیا نه وای راته کړې .

دغه شپه هم، چې د ماښام له ډوډۍ وروسته بام ته راووتو او هر څوك په خپل ځای کې پرېووت، زه د نیا ځای ته ورغلم، سر مې د هغې پر مړوند کښېښود. څو شېبې مې دغسې پاس اسمان ته وروکتل، چې نن یې د ستورو ځلا د

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړې راختلې سپوږمۍ رڼا یو څه ورتته کړې غونډې وه. وروسته له هغه مې بېرته نیا ته مخ ورواړاوه، یوه کیسه مې ترې وغوښته. چې دې وپوښتل :

د څه شي کیسه؟

ما هم ورغبرگه کړه:

_د کیامت کیسه.

د قیامت د نامه اورېدلو خدازده ولې خواشینې کړه، گرومجن یې وویل:

_هی، هی... پوښتنه یې مه کوه زویه چې ډېر تریخ ساهت (ساعت) یې دی.

او دیوه ساړه اسوېلي له کښلو سره ژورو اندېښنو یووړه. بیا یې لکه له ځان سره چې ږغېږي، هماغسې اندېښمن پسې وویل:

_روزي ماشر کې جان گودا...ا..ز بو وَد. اولین پورسیش از نه... ما... ا... ز بو وَد.

)روز محشر که جانگداز بود اولین پرسش از نماز بود(

زه مې دنیا په پارسي چندان پوه نه شوم، خو څه مې ونه ویل. ما ویل مه یې کوه په خپله خوښه وړاندې لاړه شي. له ښه مرغه دې هم ډېر ونه ځنډېولم. په داسې حال کې گچې گوتې یې زما په وېښتو کې ښخې کړې وې او نرم نرم یې زما سر پرې گراوه، وړاندې پسې لاړه:

_وایې په دغه ورځ به لمر مازې یوه نیزه پر سر جگ ولاړ وي، زویه.... خلك به تر زنې په خپلو خولو کې ډوب وي. او د سر ماغزه به یې د اوبو غونډې په کوپړیو کې خوټېږي. مځکه به هم سره تبۍ وي... موږ به ټول د خدای پاك په اوزور (حضور) کې ولاړ یو، د هر چا املنامې (عملنامې) به یې مخې ته ورته ایښې وي. که چا په دې دونیاښه کړې وي که بد، ټول به په کې لیکلي وي، زویه...

ما چې دا ټول شیان د خپل ذهن په سترگو لیدل، ناڅاپه مې ورغوځه کړه:

_نو دا ټول شیان څوك په کې لیکي، انۍ؟

_ملایکې یې لیکي، زویه، ملایکې.!

او چې ما حیران وویل:

_ملایکې؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نرم يې وخندل، وې ويل:

_هو زويه... وايي د هر بنيادم پر اوږو دوه ملايکې ناستې دي، يوه پر ښۍ اوږه، بله پر کينه اوږه. د ښۍ اوږې واله يې د سړي ښه کارونه ليکي، د کيڼې واله يې بد کارونه.

ما بې اختياره لاس اوږې ته وروړ، خو نيا مې په خندا وويل:

_نه زويه، ملايکې څوك په لاس نه شي رانيولای، هغوی له نوره جوړې دي، موږ بنيادم يې نه ليدلی شو، نه نيولی.

زه له خپل کاره لږ خړ غوندې شوم. شرمندوکی مې لاس له اوږې ايسته کړ او د نيا خبرو ته غوږ شوم، چې پسې زياته يې کړه:

_خو له دې ټولو خبرو مخکې بايد اخر زمان راشي زويه. او اخر زمان هم تر هغو نه راځي، چې څو يې اول الايم (علايم) نه وي راغلي...

له دې سره يې بيا لږ خواشيني په ږغ ورگډه شوه، انديښمن يې پسې وويل:

خدای مې دې غاړې نه بندوي، ځينې الايم خو يې دغه اوس لا راغلي... زه چې دې خلکو ته گورم...

او د يوه ساړه اسويلي په کښلو يې خپله خبر نيمگړې پرېښوده. خو ما دېرې چوپتيا ته پرې نه ښوده، ترې ومې پوښتل:

_څه الايم؟

نيا مې لنډ په څنگ راوکتل، هماغسې انديښمنه وړاندې لاړه:

_هو زويه! نو وايي چې په اخر زمان کې به خلك ډېر بې لمازه شوي وي. بې لمازه څه چې په دين به شرمېږي لا!، توبه خدايه، توبه... وايي د مال او دولت مينه به زښته په کې ډېره شوې وي. دومره ډېره، چې له دين او ايمانه به پرې تېر وي... شرم او حيا به يو مخ له خلکو کوچېدلی وي. ښځې به له مېړونو حيا نه کوي او کشران له مشرانو.. وايي په اخر زمان کې به ښځې د نرو ډول کوي، نر د ښځو. خدای مو دې ترې وساتي زويه. په ښار کې خو همدا اوس لا دغه حال دی. د ښځو وېښته تر څټه رالنډ دي او نر بيا درگرده لگيا دی، خپلې څڼې ورته اوږدوي. څو يې مخې ته ورنه شي له شا به يې نه نر وپېژنې، نه ښځه... وايي په هر کاله کې به سازونه غږېږي، داشی خو يې اوس ان کلو ته لا راغلی، چې هر کاله ته ورشې، همدا رادوگانې (راډيوگانې) دي، چې په کې چالانه دي، همدا د سازونو درنگ و درونگ دی، چې په کې جوړ دی... زه خو چې دې ټولو الايمو ته گورم زويه، اخر زمان تيار راغلی بوله، بس مازې د خر جدال او جوج و ماجوج راتله لا پاتې دي....

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

او د خردجال او جوج و ماجوج کیسه خو يې نو ما ته هم رامالومه وه، چې دومره غټ خر يې دی، چې له غرونو او سيندونو څخه په مازې پښه اړولو تېرېږي او د وېښتو هر تار يې اويا زره سازونه ږغوي؛ هغه هم داسې خوندور چې په مازې اورېدو يې خلك بېسده کېږي. خرشنه يې هم د سرو زرو غوندې برېښي، چې ترې راولوېږي، هرڅوك د سرو زرو په تمه ورمنډې کړي، خو چې راواېې خلې نو سره زر نه، بلکې مازې خرشنه يې رااخيستې وي. خو په دې کار يې ايمان هم له سره الوتی وي او کاپر له دنيا تېر شي. زه پوهېدم چې خردجال همدا اوس- اوس د کوهٔ قاف په يوه غار کې د خپل خره د ځل په ګنډلو لګيا دی. کرۍ ورځ يې په همدې کار تېره شي، ماښام چې ستړی ستومانه د ځل له ګنډلو راخلاص شي، نو خوشاله ووايي چې: "سبا به له خپل خره سره پې وروزم". خو چې "خير!" يې نه وي ويلی، نو سهار چې ګورې د خره ځل يې ټول بېرته جړانګې برانګې شوی وی. هماغه دې چې دی هم بېرته د ځل په ګنډلو لګيا او خلك ترې خلاص شي. دا کار ان د قيامت تر شپې پورې همداسې روان وي، خو د قيامت په شپه دی هم ووايي چې سبا به "له خيره!" پې وروزم. له همدې کبله يې په دا بل سهار، د "خير" ويلو له برکته، د خره ځل نه وي ټوټې- ټوټې شوی او دی هم په خپل خره سپور له غاره پسې راووزي .

او بل يې دا جوج ماجوج دی، چې په "چين ماچين" کې د يوه لوی او پرېړ اوسپنيز دېوال شاته بند پاتې دی. دا بلا يې بيا دومره واړه دي، چې ان د يوې ورېې ترخې سيوري ته يې لا په زرګونو تنه پراته وي او خپل ټوپکونه يې بېغمه د ترخې پر څانګو ورته ځړولي وي. خو له دې ټول وړوالي سره يې شمېر بيا دومره د خره له مرګه ډېر دی، چې همدا پنډ اوسپنيز دېوال، چې دوی يې شاته بند دي، بس په مازې يوه ورځ کې په څټلو څټلو د يوې پاڼې غوندې نری کړي. دومره نری، چې ماښام ان د دېوال ابله خوا ترې ښکاري، خو ددوی خوله هم خدای شکر د "خير" په ويلو ماته کړې، ځکه نو دوی هم، ماښام چې له خپله کاره راخلاص شي، مازې ووايي چې: "سبا به دا پاتې برخه هم وڅټو او بيا به نو پر خلکو ورخوشې کېږو". خو سهار چې ګورې نو دېوال د خدای په حکم بېرته هغومره پنډ شوی وي، لکه پرون چې و. په دې ډول دا کار هم د قيامت تر شپې پورې همداسې روان وي، خو د قيامت په شپه اخر دوی هم "خير" ووايي. هماغه دی، چې دېوال په دا بله ورځ بېرته پنډ نه شي او دوی يې د پاتې برخې له څټلو وروسته په خلکو راخوشې شي او ټول کلي او ښارونه رېز مرېز کړي...

زه لا په همدې چورتونو کې ډوب وم، چې نابېره مې له شا و خوا بامونو څخه ګونګوسی تر غوږ شو. حيران مې غوږونه څك کړل او چې نيا مې وويل: "سپوږمۍ يې نيولې" او په توبو او زاريو سر شوه، ما هم چټك پاس وکتل. عجيبه وه، سپوږمۍ رښتيا هم بل ډول مالومېده. تك سپين مخ يې اوس ژېړبخونه سره لمبه کوله. لکه چا چې رنګ ورشيندلی وي. وارخطا مې نيا وپوښتله، خو هغې د ځواب پرځای ژر ژر کلمه درسته کړه، تلولی يې وويل :

_هله زويه! کليمه درسته که چې خدای پاك راباندې ورحمېږي... ګوندې ستا له رويه راتېر شي.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ما هم کلمه درسته کړه، ژر ژر مې خو توبې وویستې، خو بیا مې هم طاقت ونه شو. بیا مې نیا وپوښتله، هماغسې تلولی یې راغبرګه کړه:

ـ کله چې د خلکو ګوناوې له حده واوړي زویه، نو خدای ورته په قار شي. وایي خپل اسمان پې نړوم. خو سپوږمۍ ورته ژاړي او زارۍ ورته کوي، چې پې ورحمېږي، ځکه یې سترګه له ژړا تکه سره واوړي .

او بېرته په توبو او زاریو سر شوه. دې خواب مې یې هېڅونه راولړزول.

اسمان راباندې رانړوي؟!... پر مورړ ټولو باندې؟!... بیا خو نو ترې لاندې کېږو کنه؟!.. زبون وهلی مې بیا سپوږمۍ ته وروکتل. سور رنګ یې نور هم سور شوی و. تیار لکه د یوې ژړېدلې سترګې غوندې، چې ښه ډېر یې ژړلي وي. شېبه پس خو یې بېخي زما د نیا د پرتاګه رنګ واخیست. "توبه خدایه، توبه..." بېرته په توبو سر شوم .

د خلکو ګونګسي لا زور پسې واخیست. اوس مې یې له ورایه توبې او زارۍ سهي کولای شوې. زما مور و پلار هم راویښ شوي وو، هغو هم خپلې توبې له دې نورو سره ګډې کړې. زمورړ د ګاونډ، تورا باز اکا، ښځه، بیا ورانه شوې وه، ان زمورړ تر بامه یې رغ راته، چې درګرده یې همدا "عف...فګ...فګ...! عف....فګ....فګ!...عف...فګ.... ف...ف..." کول. خواښې او مېړه یې په زاریو له پېریانو څخه غوښتل چې بېرته یې خوشې کړي، خو هغوی نه خوشې کوله.

په همدې تر ځ کې د ملا صېب رغ له مسجده اوچت شو. خو اوس یې اذان نه کاوه، څه نور څه یې ویل چې زه نه پرې پوهېدم. مازې به یې هرځو شېبې پس په کې وویل: "صلوات!... صلوات!.." او چې بیا به یې په کې ورچیغې کړې: "استغفار!!... استغفار!..." نو دلته به ټول کلی هم په کریغو پسې وویل: "استغفار!... استغفار!..." او لا په ځورړ به یې توبو ته زور ورکړ .

دا ټولې ډاروونکې پېښې داسې لنډ و ګنډې، داسې پر له پسې وشوې، چې یو مخ یې وانې راوتښتولې. یو مخ یې لار او ګودر رانه ورك کړل. دغسې وچ حلق او ټول پرکېدونکی مې بیا سپوږمۍ ته وروکتل او له دې سره مې یو نیږدې پرتوګ لوند کړی و. نه، خبر تمامه وه، د سپوږمۍ یوه څنډه اوس کنډو شوې لا وه!. بې اختیاره پړنګ په ژړا شوم، په چونګن رغ مې خدای ته زارۍ پیل کړې. په همدې شېبه کې مې د نیا راته پام شو. هغې چې ولیدل چې زه لا تر اوسه دغسې لوڅ مخ په ځای کې پروت یم، نیږدې یې چیغه له خولې وتلې وه. راټوپ یې کړل، له تعجبه په ډکو سترګو یې بړستن راباندې کش کړه، وې ویل :

ـ ویده شه زویه! هله، مخ پټ که چې ونه ډار شې ...!

او خپل لاس یې پر بړستن سربېره زما پر رېږدېدونکې اوږه کښېښود. ما هم بړستن ټینګه پر سر راوکښه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او خپلې توبې او عذرونه مې هماغسې جاري وساتل. شپېه پس لکه چې د دوی چيغې هم لږ کرارې غونډې شوې. خو ما مخ بېرته رالوڅ نه کړ، هماغسې ډارن او خولې جن تر برستن لاندې پټ پاتې شوم. خدازده څه وخت و، چې خوب يووړم .

سهار چې له خوبه راويښ شوم او لمر مې د مخامخ کورونو پر سر هسک ولاړ وليد، ډېر خوشاله شوم. بې اختياره مې خوله وېره شوه، څو شکرونه مې وکښل. خدای پاک مو توبه منلې وه او خپل اسمان يې نه و راباندې رانړولی.

1999/4/5

لندن انګلستان

Download from: ketabton.com

Downloaded from: ketabton.com

"الوتل ورزده کوو"

دا هغه څه دي، چې ما په خپلو سترګو لیدلي. لیدلي يې څه چې خپله مې برخه په کې اخیستې ده. که بل چا راته ویلي وای لا به مې چندان نه وای ورسره منلی. خو اوس چې مې خپله دا کار کړی، نو څنګه به شك پرې وکړم، هن؟

ښه مې ټول په یاد دي. د انقلاب د پیل میاشتې وې. هرڅه انقلابي وو، هره ورځ په ملك کې ژور بدلونونه. هره ورځ د خلکو په ژوند کې انقلابي تحولات. او د انقلاب ستر لارښود هم په خپل هر فرمان دی. انقلابي بهیر ته لار زور پسې ورکاوه.

ښکاره ده چې اخوا د انقلاب ضد عناصر هم غلي نه وو راته ناست نه. د ارتجاع او فیوډالیزم استازي داسې په اسانه له خپلو طبقاتي ګټو څخه تېرېدونکي نه وو. هره ورځ نوې توطیې او دسیسې، هره ورځ د انقلاب مخې ته نوي خنډونه او لانجې. تر دې حده، چې اوس یې ورو ورو خبر وسلوال پاڅون ته رسېده. هره ورځ د اشرارو د نویو ډلو د سر پورته کولو رپوټونه رارسېدل. نن دلته، سبا هلته. او زه چې اوس اګسا (د انقلاب د ګټو ساتندویه اداره. یا د نور محمد تره کي استخبارات) ته راتبدیل شوی وم، یقیناً تر نورو ډېرو ملګرو د ملك له پېښو او حالاتو زیات خبرېدم. دلته زه هغه د چا خبره د پېښو په مرکز کې ورته ناست وم او دا همداسې ښه وه، ځکه دلته مې په خپلو سترګو لیدل، چې څنګه طبقاتي مبارزه وار په وار زور پسې اخلي. خو تر اوسه لا موږ برلاسي وو. تر اوسه د اشرارو ډېر کارونه احساساتي او بې له کوم خاص ډسپلینه وو. له همدې کبله یې ټکول هم دومره ګران نه وو. موږ هم پسې رااخیستې وه، هرځای چې به ګوتو ته راغلل، داسې انقلابي چلند به مو ورسره وکړ، چې نورو ته لا پند شي. موږ غوښتل چې د هوا تر سرېدو مخکې لا دا هر لور خورېدونکي اشرار وځپو. هغه هم داسې مزغن، چې د بیا سر پورته کولو خیال ورنه شي. له همدې امله مو شپه ورځ په ځان یوه کړې وه او په نه ستړیا مو د انقلاب د ګټو ساتلو ته زیار یوست.

دغه ورځ مې هم تر تیاره ماښامه په کار تېره کړه، هغه هم په خوشې اداري کارونو، چې هېڅ مې ښه نه اېسېدل. خو چاره څه؟ دا کارونه هم باید شوي وای. سره له دې چې دا ټوله ورځ پرې اخته وم. بیا هم یو خروار کاغذونه پرمېز راته پنډ وو. خو نور نو په ما کې د کار حوصله نه وه پاتې. ټول شیان مې دغسې پر خپل حال پرېښودل. ډډ سر مې پستې څوکۍ ته تکیه وکړه، ښڅ ته د دوارو لاسونو له ځولۍ کولو سره مې ستړې سترګې سره ورورې، چې لږ دمه شي. په همدې ترڅ کې د ټلیفون زنګ ورغېده، بېرته راسم شوم، بې له کوم خاص شوقه مې غوږۍ راپورته کړه، زهیر په کې وچونګېدم:

_هه... لووو؟

امر مې و، وې ویل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ـــملګری ولسیار؟

ـــصېب!

ـــکه لږ زما کوټې ته راشې.. په کار مې وې .

ومې ویل:

ـــپه سترګو صېب.

او غوږی مې بېرته کېښوده. بیا مې یو دوه غزونې وکړې، د لنډ اړرمی له کښلو سره پاڅېدم، دغسې چورتي یې کوټې ته ورغلم. امر مې بیا په ټلیفون کې له چا سره لګیا و. زما په لیدو یې نرم راته وموسل، د سر په اشاره یې پرمخامخ څوکۍ د کېښناستلو بلنه راکړه، غلی په راښودلی ځای کېښناستم. چې راخلاص شو، وار له واره یې وپوښتل:

ـــخیر خو دی ملګری ولسیاره سترګې دې ډېرې سرې دي... بې خوبه خو نه یې؟

ـــنه صېب! هسې ستړی شوم... بې خوبه نه یم .

په خواخوږۍ یې سر راته وخوځاوه تسل یې راکړ:

ـــڅه خیر دی ملګریه، د انقلاب په خدمت کې ستړی یې، نه د کوم ارتجاعي نظام په چوپړ کې.

د سر په ورته خوځولو مې یې خبر تصدیق کړه، ومې موسل. ده غوښتل نور څه هم ووایي، چې بیا ټلیفون وکړنګېده. بې حوصلې یې غوږۍ راجګړه کړه. په څو لنډو جملو یې د ټلیفون کوونکي خبر ورخلاصه کړه. لالهانده یې ما ته راوکتل:

ـــدغه مې حال دی... تیار ټلیفونچي راڅخه جوړ شوی، درسته ورځ همدغه درنګه درنګه او درنګه درنګه ټلیفونونه دي چې راکېږي .

ما هم په خواخوږۍ سر ورته وخوځاوه او له ده سره یو ځای لنډه شېبه چوپ شوم. وروسته له هغه یې بېرته د خبرو لړۍ پسې راټینګه کړه:

ـــهورښییا؛ همدا اوس به هوایي ډګر ته لاړ شې، ملګری غورځنګ هلته درته سترګې په لار دی... چې وروورسېدئ، خپله به ټولې خبرې درته وکي، تاسې بس د هغه په لارښوونو امل (عمل) وکړئ. مقصد مې ته او ملګری بشردوست یې... هغه هم درسره بوزه.

مالا خوله خبرې ته راسموله، چې بیا د ټلیفون ږغ اوچت شو. امر مې غوږۍ پورته کړه، په کې وې ویل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

ــ هلو؟

اوما ته يې د تلو اشاره وکړه. چاره نه وه، پاڅېدم، دغسې ناارامه يې له کوټې ووتم. چې خپلې کوټې ته ورغلم، خدای شته پوره ناراضه او په قار وم؛ او ټول د همدې لعنتي بشردوست له امله. له دې سرې څخه مې يوه ذره شه هم ولاکه راتلل. لومړی خو پرچمی و او د ټولو پرچميانو غوندې دی هم دې خپلو څو لوستلي کتابګوټو ته ډېر په هوا کې و، چې مازې به دې خبر ورسره دېخوا اې خوا کړه، نو له مارکس او انګلز نه رانيولې، بيا تر ملګري لينن او سټالينه به يې د ټولو مقولې درته کتار کړې. هغه هم په داسې انداز، لکه له دې ټولو سره چې يې په يوه سماوار کې چاينکی خوړلې وي. او دويم يې دغه بې شخصيته شخصيت و، چې په هرځل ليدو يې يومخ کانګې راوستې. دومره غوړه مال، دومره ښوی او بې خاصيته او دومره په هېڅ نه ويشتلی چې هك حيران به ورته پاتې شوې. بس د دنيا هره سپکه يې په ورين تندي زغلمه، خو په دې شرط چې دا ميرات مړې څوکۍ يې پرې وساتله شي. کاشکې يې داسې يوه څوکۍ خو لا وای. او اوس چې يې رهبران هم له ګوند او دولته شړل شوي وو، اوس خو نو بيا هغه سرکوزی ترې جوړ شوی و، چې راشه که يې ګورې. خو بلا پې پسې. هرڅه چې وو، مهمه خبر دا وه چې له بده مرغه مې امر د هغه د راسره بېولو راته وويل او ما هم د دې کار له کولو پرته بله چاره نه درلوده. هماغه وو چې لومړی مې خپل کور ته ټيليفون وکړ، ښځې ته مې وويل چې نن شپه ښايي بيا ناوخته کاله تا راشم او بيا مې بشردوست ته زنګ ورووا‌هه، ترې ومې غوښتل چې هوايي ډګر ته راسره تلو ته ځان تيار کړي. شېبه پس دواړه هوايي ډګر ته د تلو په نيت په موټر کې ناست وو. موټر وخوځېد، چټك يې د هوايي ډګر لار په مخ کې واچوله او زه خدای شته دا ټوله موده په همدې چورت کې ډوب وم، چې دا څنګه مهم کار دی، چې امر مې يې هېڅ په باب راته ونه ويل. دی هم لکه چې همدې پوښتنې په کراره نه پرېښود، څو ګامه وړاندې يې بيا وپوښتل:

ــ نور يې هېڅ توضيحات درنه کړه؟

هاغسې لنډ مې ووېل:

ــ نه!

او ځان مې د موټر له کړکۍ څخه دباندې کتلو ته ترې مشغول کړ، چې پر له پسې يې کورونه او واټونه ترشا کول. شپه اوس ښايسته تياره شوې وه. په شا و خوا کورونو کې څراغونه لګېدلي وو، د شپې ګرځ بنديز ته لا وخت پاتې و، خو ښار له خلکو تش مالومېده. د هغوی پرځای اوس هر څو ګامه پس د ګزمې موټر سړې ته په مخه ورتلل، چې ګړندي دېخوا اې خوا ګرځېدل .

ډېر وخت نه و تېر، چې له ښاره ووتو. هر څومره چې هوايي ډګر ته ورنېږدې کېدو، هغومره د نظامي موټرو تګ راتګ ډېرېده، هغومره د ګزمو پوستې ډېرېدې. سره له دې چې زموږ موټر هم روسي جيپ و، خو هوايي ډګر ته له ورننوتو مخکې بيا هم څو ځايه موظفو پيره دارانو ودرولو، موږ هم هرځل د خپلو کارډونو په ورښوولو او د ملګري

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library ketabton.com

غورځنګ د نامه په وراخیستلو خپله لار ترې خلاصه کړه او وروسته له هغه هماغسې په بیړه وړاندې ترې لاړو. تر څو چې هوایي ډګر ته ورسېدو. هلته ملګری غورځنګ تیار د خپلې ودانۍ په مخ کې راته ولاړ و. د بشردوست په لیدو ویړه خوله له ورسره ولاړو کسانو راپېل شو، څو ګامه زموږ پر خوا راغی. چې وروړسېدو، غېږ یې پرانیسته، ښه تود روغبړ یې راسره وکړ. وروسته له هغه یې، په داسې حال کې چې زه له لاسه نیولی وم او دغسې کرار کرار یې د خپلې کوټې پر لوري له ځان سره بېولم. وویل:

_ښه شو چې په خیر راغلئ.. . ما ویلې هسې نه چې په لار کې له کوم تکلیف سره مخاخ شوي یاست.

په دواړو مو ورغبرګه کړه:

_نه صېب، بېخي اسوده راغلو.

ده مازې سر راته وخوځاوه څه یې ونه ویل. خو بشردوست پسې وپوښتل:

_لکه چې ډېر وځنډېدو صېب؟

ملګري غورځنګ هماغسې په دالیزګ کې روان وویل:

_نه ملګرې بشردوست. دومره ونه ځنډېدئ... زه هم همدا اوس درپسې راووتم .

او څو ګامه وړاندې له موږ سره یوځای یوې غټې کوټې ته ورننووت. هلته یې پر ښایسته کوچونو د کښېناستو بلنه راکړه. زه او بشردوست له یو بل څخه لږ لیرې سره کښېناستو. ملګري غورځنګ لومړی د خپل کار مېز ته ورغی. هلته یې په ټلیفون کې چا ته زموږ د رارسېدو خبر ورکړ، ترې وې غوښتل چې د هر شي له تیارېدو سره ده ته احوال ورکړي. وروسته له هغه موږ ته مخامخ پر کوچ کښګېناست وې ویل:

_اوس دستي به ټول شیان په خیر تیار شي .

موږ سرونه ورته خوځول، لا مو څه نه وو ویلي چې پسې وې پوښتل:

_څنګه، وږي شوي خو به نه یاست؟ لږه ډوډۍ موډې به راوغواړو.

په دواړو مو وویل:

_نه صېب، تکلیف ته حاجت نه شته.

_څه تکلیف؟... هېڅ تکلیف ولا که وي. که وږي یاست، څه شی به راوغواړو، په یوه دقیقه کې یې له کانتینه راوړي.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

او چې موږ بیا په منني سره ورته "نه" کړه. ده هم نور ټینګار ونه کړ، پاڅېد، په چایبر کې له تیار جوړ کړي چایو څخه یې موږ ته هم دوې پیالې راډکې کړې. په داسې حال کې چې له خوړو سره یې زموږ مخې ته پر مېز ایښودلې وې، وې ویل:

_څه ملګرو، تر هغو به دا چای سره وڅښو.

او په دې ډول یې له موږ سره خپله مرکه جاري وساتله. زما خدای شته له هاغه لومړي سره ښه ترې راغلل. مینه ناك او انډیوال سړی و، څوکۍ او منصب نه و په هوا کړی. سره له دې چې د لومړي ځل لپاره مې ورسره لیدل، بیا یې هم داسې له ملګرتوبه ډك چلند راسره کاوه، لکه له عمرونو چې سره پېژنو. موږ دغسې د چایو له څښلو سره د خپلو اداري کارونو او هېواد پر حالاتو سره رږغېدو، لا مو د چایو دویمې پیالې نه وې تشې کړې، چې ټلیفون ورږغېده. ملګري غورځنګ د "وبخښئ" له ویلو سره پاڅېد. د کار پر مېز د پراته ټلیفون غوږی یې راپورته کړه، په کې وې ویل:

_هلو؟

وروسته له هغه یې څو شېبې په ځیر ټلیفون کوونکي ته غوږ ونیو، په پای کې یې مازې وویل:

_سمه ده.

او د ټلیفون غوږی یې بېرته کښېښوده. بیا یې له هماغه ځایه موږ ته کړه:

_ځو له خیره.

او نیغ د کوټې پر وره وررهي شو. موږ هم پسې وخوځېدو، بې له دې چې تر دغه اوسه لا رامالومه وي، چې چېرته او په څه خاطر؟. له کوټې ووتو. د ده غوندې په غټو ګامونو مو ځان د هوایي ډګر انګړ ته ورساوه. هلته ملګري غورځنګ یو ناڅاپه ودرېد. له لنډ فکر کولو وروسته یې غاړه تازه کړه. په داسې حال کې چې سیخ یې موږ ته راکتل، په جدي لهجه یې وویل:

_له همدې ځایه زموږ او ستاسو وظیفه پیلېږي. له همدې شېبې راوروسته چې هرڅه پېښېږي باید زموږ ترمځ پاتې شي!... پوه شوئ؟

او چې موږ حیران غوندې ورته "ښه" کړه. دی هم هماغسې په چټکو ګامونو بېرته رهي شو. موږ هم چوپه خوله پسې وخوځېدو. ما په شا و خوا کتلو ځان مشغول کړ. په هوایي ډګر کې رڼه رڼا جوړه وه، هر لوري د نظامي الوتکو، شوبلو او موټرو شور او ځوږ خپور و. هرځای همدا نظامیان وو چې دورې هورې کېدل. هر یو په خپل- خپل کار لګیا، دلته د ژوند داسې ګڼه ګوڼه جوړه وه، لکه هېڅ شپه چې نه وي.ما دې ګڼ شمېر ولاړو بېلابېلو الوتکو ته کتل او فکر مې

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

پر له پسې د ملګري غورځنګ پر وروستۍ خبرې راڅرخېده. خدازده ولې مې زړه يو ډول درزا غوندې سر کړې وه. له ښايسته ډېرو الوتکو تېر شوو. څو ګامه وړاندې ملګري غورځنګ يوې نظامي چورلکې ته لاس ونيو:

ــهغې هليکوپترې ته ورځو.

له تلوسې په ډك زړه مې ورو کتل. غټه چورلکه وه، څو وسلوال سرتېري هم "تيارسى" ورته ولاړ وو. لا دغسې پرې وتلو چې پسې زياته يې کړه:

ــاشرار په کې دي... ډېر خطرناکه اشرار!. بايد ډېر پام ورسره وکړو.

موږ مازې سرونه ورته وخوځول او نور هم وړاندې ورغلو. چې دننه ورننوتو، له ډېرې حيرانتيا مې خوله وازه پاتې شوه. چورلکه زيچه له اشرارو ډکه وه.

ټول يو بل ته جوخت د چورلکې پرمځکه ناست وو. د ټولو لاسونه له شا ورتړل شوي وو. څو ټيټ پوړي نظاميان هم کلاشينکوف په لاس چمتو ورته ولاړ وو، چې کوم بېځايه حرکت ترې ونه شي. اشرار د هرې ژبې او هر عمر خلك مالومېدل. د ډېرو پرمخ او ځانونو د ورسره شويو تحقيقاتو نښې نښانې له ورايه ښکارېدې. د چا و چا خو لا د تن جامې ورباندې ريتاړې ريتاړې شوې وې. ټول دغسې غلي او اندېښمن پر خپلو ځايونو ناست وو. لکه ورباندې مېخ کړي چې دې وي. ما چې د دوى دې سر او تنو ته وکتل، خداى شته يو مخ مې اختيار ترې تېر شو. له ملنډو په ډکه لهجه مې له ځان سره وويل: "... ډېر خطرناکه اشرار!... دغه خواره بشکې بلا؟... خطرناکه؟!..." او د ملګري غورځنګ پر خبره خندا راغله. په همدې ترڅ کې ملګري غورځنګ بېرته د پيلوټ له کوډلې څخه راووت. لومړى يې په لوړ ږغ د چورلکې د الوتلو خبر راکړ. بيا يې ما او بشردوست ته زموږ ځايونه راوښودل او راڅخه ويې غوښتل چې پر خپلو راښودلو ځايونو کښېنو. خپله هماغلته مخامخ راته کښېناست. له دې سره د چورلکې غرهار هم اوچت شو. چورلکه لومړى نېغه هوا ته وخته. چې ښه لوړه شوه، نو خدازده په کوم لوري وخوځېده، ډېر وخت لا نه و تېر چې بيا مو د ښار کورونه او په کې لګېدلي څراغونه شا ته کړي وو. چورلکه دغسې په غرهار وړاندې تله. زه په فکرونو کې ډوب غلى پر خپل ځاى ناست وم. شا و خوا مې د دې "خطرناکو!" اشرارو سرګردانه څېرو ته کتل او ځان مې په دې خبره قانع کړى و، چې ښايي کوم بل ښار يا زندان ته به يې بيايو. نه پوهېږم څومره وخت همداسې تېر شو، چې ملګري غورځنګ مې خوا ته راغى .

موسکى شونډې مې څنګ ته کښېناست، وې ويل:

ــپه څه چورت کې تللى يې، ملګرى ولسيار؟

اندېښمن مې وويل:

ــهېڅ، دغسې"

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

لا مې نور څه نه وو يلي چې پسې زياته يې کړه.

_نن به له خيره يو بل غټ ګام هم د انقلاب په ملاتړ کې اوچت کړي.

ما چې تر دا اوسه لا سم په کيسه نه وم خبر، خپلې پوښتنې ته وار راغلی ولید .

شا و خوا ناستو اشرارو ته مې اشاره وکړه، ومې ويل:

_چېرته يې بيايو؟

په خندا يې وويل:

_هېچېرته.

او چې ما په تعجب تکرار کړه:

_هېچېرته؟

شونډې يې نورې هم سره بېرته شوې. څه يې ونه ويل. مازې يې د سر په راته خوځولو خبر راتصديق کړه. خو زه نور چوپ پاتې نه شوم. ومې پوښتل:

_نو څه شی پې کوو؟

دا ځل دی هم چوپ نه شو، ويره خوله يې مخامخ راوکتل، وې ويل:

_الوتل ورزده کوو.

بې اختياره مې له خولې ووتل:

_الوتل ورزده کوو؟

او له پوښتنو ډکې سترګې مې لا حيرانۍ ده ته ونيولې. د دې حالت ليدو مې لکه چې خوند ورکړ. لنډ يې نور هم پسې وخندل. بيا يې په داسې حال کې چې نرم پر اوږه کښېکښودلم، وويل:

_ډېر بې حوصله توب مه کوه ملګريه! يو ساعت پس به هرڅه په خپلو سترګو ووينې.

او هماغسې په خندا کې بېرته راڅخه لاړ. زه دغسې هلك حيران پر خپل ځای ناست وم، سرګردانه او په چورتونو کې ډوب مې ملګري غورځنګ ته ورکتل چې په پام د الوتکې په منځ کې د ناستو خلکو له منځه تېر شو او يوځل بيا د پيلوټ کوډلې ته ورننووت. چې بېرته راووت نو يو مخ بل سړی و. له هغه پخواني انډيوال ملګري غورځنګ سره يې اوس هېڅ شی هم نه و جوړ، چې هره خبره به يې له ټوکې او خندا سره غبرګېده. نه، اوس هغه يوسل په سلو کې

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

نظامي منصبدار و، چې خپلو ترلاس لاندې کسانو ته رغېده، رغېده نه، قومانده یې ورکوله. جدي ځېره،تېره کاته، له تحکم او هیبته ډك حرکات. له هماغه ځایه یې په بشپړ امرانه انداز د چمتو کېدو قومانده راکړه. پاڅېدم، د ملګري غورځنګ له دستور سره سم مې د چورلکې ترلي وره ته ځان ورورساوه. ښي اړخ ته یې ودرېدم. بشردوست هم په بیړه ځان راورساوه. ابل اړخ ته یې مخامخ راته ودرېد. نور ټیټ پوړي نظامیان هم د ستور ته چمتو هر یو پر خپل ورښودلی ځای ودرېدل. دا وخت چورلکه هم سره ورو شانته شوه. په ښکاره درزن زړه مې غلی له کړکۍ څخه دباندې وکتل. تپه تیاره وه. هېڅ شی نه مالومېدل. خلق مې نور هم راته تنګ شو. بېرته مې په چورلکه کې اشرارو ته مخ ترې راواړاوه، چې سره بوږنېدلي غونډي وو. حیران او ناباوره یې کله موږ ته، کله په خپل منځ کې سره کتل. چورلکه، نوره او نوره هم ورو شوه، چې یومخ ودرېده، ملګري غورځنګ وویل: ــاوس.

او په بیړه یې د چورلکې ور پرانیست. بیا یې موږ ته دستور راکړ چې وره ته تر ټولو نیږدې ناست ځوانکی راونیسو. موږ هم سر تر پایه پړکېدونکی ځوان ټینګ له متو راونیو. ځوان لږ مقاومت وکړ، خو موږ پرې پیاوړي وو، راپور ته مو کړ. ملګری غورځنګ راوړاندې شو. په داسې حال کې چې دې نورو نظامیانو خپل کلاشینکوفونه په ګواښ پاتې اشرارو ته نښه کړي وو. د ځوانکي لاسونه یې ورخلاص کړل. وروسته له هغه یې ز موږ په مرسته او له موږ سره یوځای د چورلکې د پرانیستې وره خولې ته راکش او د سترګو په رپ کې یې لاندې ترې خطا کړ. ځوان یوه سوې کریغه وویسته، په تپه تیاره کې ورك شو .

دې کار د دې نورو سترګې غټې راوویستې. د ډېریو رنګونه تك ژېړ اوښتي وو. خو موږ نور ماتل نه شوو. د هغوی په زاریو جګیو، د هغوی په چیغو او غلبلو او د چاو چا په مقاومت او ښکنځلو کې مو یو یو د چورلکې وره ته راکش کړ، د لاسونو له ورخلاصولو وروسته مو تر وروستي تنه پورې ټول لاندې ترې راوغورځول. چې راخلاص شوو ټول له لاس او پښو لوېدلي او په خولو لانده خیشته وو. شپه له نیمایي ښایسته ډېره تېره وه، چې کاله ته راغلم. په کور کې کراره کراري وه. ښځه او ماشومان مې د وخته لا ویده شوي وو. غلی مې جرابې او بوټونه له پښو وویستل. له پخلنځي څخه د پخو وریجو او غوښو خوندور بوی راباندې ولګېد. ګېډه مې له لوږې راته وسوځېده، خو څه ی مې ونه خوړل. دغسې منګ او چورتي خپلې کوټې ته ورغلم، ستړی هلاك په ځای کې ولوېدم. خوب نه راته. ننیو پېښو په کراره نه پرېښودم. هرڅه مې د یوه نه منونکي بدخوب په څېر سترګو ته نېغ نېغ کېدل. څو ښېبې لا نور هم دغسې نا ارامه په ځای کې لټ په لټ شوم. خو اخر مې ځان ته وویل: "کرار شه سړیه، دا انقلاب دی انقلاب!.. څه ټوکې خو نه دي، چې د چا پزه هم په کې وینې نه شي"...

او برستن مې ټینګه پر سر راکش کړه.

1999/7/15م کال

لفبرا- انګلستان

Download from: ketabton.com

Downloaded from: ketabton.com The Digital Library

شعارونه، تاثيرونه

غونډه ورځ مې د "پاسترناك" د "ډاكټر شيواګو" په لوستلو تېره كړه. زياتي مې نو سر ډډ راته ولاړ و، په سترګو كې مې د يوې ليكې لوستلو شيمه هم نه وه پاتې. كتاب مې دغسې خلاص پر خپل ځای كېښېښود، پاڅېدم. كورتۍ مې واغوسته، په شمېرلو ګامونو له كوټې څخه دباندې راووتم. ځان ته مې وويل راځه سړيه لومړی څه تفريح او هواخوري وكړه، بيا به په تازه ساه د ناول پاتې برخه هم پسې ولولې.

دباندې مې پر لوی سړك له پښې اينبودلو سر جوخت سوړ نمجن شمال پر مخ ولګېد. دې كار مې يې ځای پرځای زړه راتازه كړ. په شوق مې اوږده ساه وكښه، سږي مې د پسرلي له پاكې هوا ډك كړل. بيا مې ورو شا و خوا له نظره تېر كړل. دغسې مخامخ په راته نااشنا ښار كې رهي شوم، بې له دې چې كوم ټاكلي ځای ته د رسېدو نيت دې ولرم. ما ته تر اوسه لا د دې وړوكي ښار ډېر څه نوي وو. تر اوسه مې يې لا ډېرې لارې كوڅې نه پېژندلې. خو هوا يې نن ډېره په زړه پورې وه. څو شېبې مخكې اورېدلی باران د سړك غاړو ته ولاړې ونې پاكې پرېولې وې او د سړك په كنډو كپرو كې يې دلته هلته واړه واړه ډنډونه جوړ كړي وو .

د ورېځو لوېې اووړې ټوټې اوس هم د مالوچو د خوځنده درمندونو په شان د اسمان پر پراخه لمن دېخوا اې خوا كېدلې. له ځمكې څخه د لندو خاورو زړه راكښونكې بوی راته، چې زما هر وخت ډېر خوښېده. او د سړك پر غاړه د ويالې په اوبو كې ټنډو چونګښو ټوپونه وهل او سندرې يې ويلې. ما له دې ټولو څخه خوند اخيست. دغسې چورتي كرار كرار وړاندې تلم. د ښار پر دې برخه زړه وړونكی سكوت خپور و. سړك د خلكو او موټرو له ګڼه ګونې خلاص و، مازې وخت ناوخته به څوك پرې راښكاره چې هغه به هم شېبه پس بېرته له سترګو نيهام شو. نور نو زه تقريباً يوازې رهي وم او دا همداسې ښه وه. ځكه پدې ډول زه همدا اوس هم د "ډاكټر شيواګو" پېښو په ځان مشغول ساتلی وم. اوس مې هم د نوموړې پنډ ناول حوادث د ذهن په سترګو ليدل. زما د شا وخوا محيط سكوت او چوپتيا، په دې پاسته مازيګر كې زما دې په فكرونو كې ډوب حالت ته يو داسې زړه وړونكی قوت ورباخښه چې له زوره يې نور هرڅه رانه هېرول .

خدازده څومره او څه موده همداسې ځورند سر او په چورتونو كې لاهو وړاندې لاړم. خو چې يو وخت مې سر راپورته كړ، پوه شوم چې ښايسته ډېره لار مې وهلې وه. دا و له ښاره يومخ ګوښې لوېې او پراخې څلورلارې ته رارسېدلی وم. څلورلارې مې وپېژانده. يوځل مخكې هم له همدې څلورلارې تېر شوی وم. د ښي لاس واټ يې زما كوټې ته لار ايسته او مخامخ پراخ سړك يې له ښاره سيخ دباندې ووت. ما يې يوازې د كيڼ لاس سړك وهلی و، چې ښه ډېر مزل وروسته يې سړی اخر بازار ته رساوه. ابل وار مې دومره په ځير نه وو ورته كتلي، مازې په بيړه مې د خپلې كوټې لورې ته لار په مخ كې ترې اچلې وه، خو دا ځل مې سترګې څو شېبې پرې مشغولې كړې. هرڅه عادي وو. لويه او پراخه څلورلارى ، د هر ورته راخلاص سړك په خوله كې د ولاړو ترافيكي اشارو خادې، دلته هلته يوه تنها ولاړه ونه

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
www.ketabton.com

او د بلې هرې څلورې لارې په شان دلته هم ګردچاپېر د سرو سرو انقلابي شعارونو لوحې. د شعارونو په لوستلو مې پیل وکړ. مخامخ پر یوه لوحه په پریړ سره رنګ لیکلی دا شعار لیدل کېده: "په وړاندې له فرد څخه د فرد په لاس له استثماره د خلاصې ټولنې پر لورحه". پر بلې لوحې "ژوندی دې وي سوله، ډموکراسي او ټولنیز عدالت" لیکل شوی و. څنګ ته یې د "ژوندی دې وي کارګري انټرناسیونالیزم" لوحه ولاړه وه. پر یوه بله لوحه یې په پاړسي ژبه لیکلي وو: "نان به ګرسنه، لباس به برهنه، کار به کارګر، زمین به بزرګر، این است شعار ما" د هغې څنګ ته بیا په پاړسي ژبه د "زنده باد احترام به مقام والای انسان" شعار لیکل شوی وی، تر هغه ور اخوا: "په وړاندې له هر ډول تبعیض، ستم او محرومیت څخه د خلاصې ټولنې پر لور" او بیا پر یوه بله لوحه د یوه هوسا، بسیا او سرلوړي افغانستان د جوړېدو غوښتنه شوې وه. په یوه بل شعار کې خو یې بیا د افغانستان محروم او مظلوم ولس نه یوازې د هېواد د ټولو مادي او معنوي شتمنیو خاوند ګڼلی و، بلکې خلقي دولت او خلقي انقلاب یې هم د دوی لپاره او د دوی په خدمت کې باله.

بس همدا پر له پسې شعارونه او په هر یوه کې د یوه نېکمرغه ژوند د جوړولو او له هر ډول محرومیت او ستم څخه د هېوادوالو د خلاصون او ژغورون ژمنې او وعدې. ما دا ټول شعارونه پېژندل او خدای شته هر یو مې یې بې شمېره ځله نور هم په هر ځای کې لوستی و. خو سره له دې مې اوس بیا هم یو په بل پسې لوستل او هر یوه ته څو شېبې ځیر کېدم .

همداسې مې د شعارونو د لوستلو په موخه سترګې له یوې لوحې څخه بلې لوحې ته وراړولې، چې هلته لږ لیرې یو جګ نری ځوان تر سترګو شو. ځوان له ختیځ لوري څلورلارې ته راروان و. تور کمیس او خړ پتلون یې اغوستی و. ځوړند سر چورتي غونډې ورو ورو وړاندې راته. ځوان نور او نور هم وړاندې راغی، چې څلورلارې ته راورسېد، اوږد اسوېلی یې وکیښ، سر یې راپورته کړ. زه یې ولیدلم. خو ما ځان ناګومانه واچاوه. دغسې مې تر سترګو لاندې د هغه څارل جاري وساتل. له دې سره مې زړه هم خدای شته لږ راته په درزا شو. خو ژر مې ځان بېرته راټینګ کړ، هماغسې مې په پټه د ځوان څارلو ته دوام ورکړ. ځوان څو شېبې چوپ او کرار پر خپل ځای ودرېد، بیا یې سترګې له ما څخه د شعارونو لوحو ته ورواړولې. هرې یوې ته به لنډه شېبه ځیر شو. لکه له ځان سره چې یې لولي، شونډې به یې ورو ورو پرې وخوځولې. چې د یوې لوحې له لوستلو او فکر پرې کولو به راخلاص شو نو ابلې لوحې ته به یې سترګې ترې ورواړولې. خو په یوه شعار کې یې سترګې دغسې ښخې پاتې شوې. ما هم غلي لوحې ته سترګې ورواړولې. پرې لیکلي وو: "په وړاندې له هر ډول تبعیض، ستم او محرومیت څخه د خلاصې ټولنې پر لور" ځوان څو شېبې تېره تېره شعار ته وکتل، له دې سره د قار څپه پرې ورغله، سترګې یې غټې غټې راووتلې. زما د زړه درزا لا زور واخیست .

لا مې دغسې په چورتونو کې ډوب ورکتل، چې ځوان یو دم وخوځېد، په بیړه پر شعار وررهي شو. چې وررورسېد، مخامخ یې شعار ته لاړې ورتو کړې، په لوړ ږغ یې ښکنځل ورته وکړل. زه د ځوان دی کار هك پك کړم. له حیرته په

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

وازه خوله مې ځوان ته ورکتل، چې هماغسې مخامخ شعار ته ولاړ و او یو عالم کرکو یې په سترګو کې ځپې وهلې. لا مې څه نه وو ویلي چې قارجنې سترګې یې ما ته راواړولې، له هماغه ځایه یې راته وویل:

_احمقان... فکر کوي چې یوازې په شعارونو خبر خلاصېږي.

او په داسې حال کې چې هماغسې قارجن یې راکتل، راباندې رارهي شو. زه تلولي غوندې شوم، خو د څه کولو توان نه و راکې پاتې. دغسې له حیرته پر خپل ځای مېخ ولاړ وم، سرګردانه مې ځوان ته ورکتل، چې په غټو ګامونو زما پر لوري رادرومي. چې راورسېد، بې له دې چې زما له خوا کوم غبرګون یا څه ویلو ته ماتل شي، په خپله یې شعراونو ته لاس ونیو، پسې زیاته یې کړه:

_ته دا د خنزیز زمن ګوره... ټول ملك یې په دې ښایسته شعارونو ډك کړي ...هرځای همدا د ستم او له ظلمه د خلاصون خوبونه...هر ځای همدا د نېکمرغۍ او سوکالۍ غوړې وعدې.. رذیلانو، له کوم ظلم او ستمه خلك خلاصوئ؟ تر ټولو ډېر ظلم او ستم خو تاسې پر خلکو کوئ... کومه نېکمرغي او سوکالي خلکو ته وربښئ؟ تر ټولو ډېره بدمرغي او بدحالي خو تاسې پر خلکو راوستلې ...

ځوان دا وخت لنډه ساه ونیوه، دغسې نېغې یې سترګې زما سترګو ته ونیولې، لکه د خپلو خبرو اثر چې په کې لټوي. بیا یې په داسې حال کې چې یوه یوه شعار ته لاس نیوه، وړاندې پسې لاړ.

_ګوره... دلته خلکو ته د ازادۍ او مصئونیت وعده ورکوي، خو هلته یې ټول وطن پر خلکو سور تنور ګرځولی، هر لور ترور او اختناق، هر لور د بېګناه خلکو نیول، کشول او تر شکنجو لاندې وژل... دلته خلکو ته د کور، کالي او ډوډۍ شعارونه ورکوي او هلته درګرده لګیا دي د خلکو هستي او زندګي ترې لوټوي... کوم کور؟ کوم کالي؟ کومه ډوډۍ؟... دلته د انسان لوړ مقام ته د احترام خبرې کوي او هلته د ټول ولس په ترټلو او سپکولو اخته دي... هر لور ظلم، هر لور ستم، هر لور د بېګناه خلکو نیول او وژل او لوټل... او له دې ټولو سره بیا هم خلکو ته د خدمت ټېر وهل، خلکو ته د ازادۍ، نېکمرغۍ او سوکالۍ او له هر ډول تېري او ستمه د خلاصون خوبونه ورلیدل...

ځوان دا وخت بیا لنډ تم شو، خو ما لا څه نه وو ویلي چې بېرته یې پسې زیاته کړه:

_نه پوهېږم چې د ا سرکوزي په کومه نېشه کې ډوب دي، چې داسې یې سترګې دي رااالوتونکي توپان ته وررړندې کړي... فکر کوي چې خلك هم د دوی په شان احقمان دي؟... فکر کوي چې د دې خلکو نو نه سترګې شته، چې د دوی جنایتونه پرې وویني، نه ماغزه چې د دوی د دې غوړو شعارونو او کرغېړنو کړنو ترمنځ فرق وکړي؟... فکر کوي چې یوازې د ډوډۍ د شعار په ورکولو به نو د خلکو ګېډې هم مړې شي؟ ها؟... فکر کوي چې په مازې تشو شعارونو به نو ټول کارونه هم سره سم شي؟. ها؟....

او چې ما بیا هم څه ونه ویل، ځوان نېغ زما سترګو ته سترګې ونیولې، په حیرانوونکي ډاډ او غوڅه لهجه یې وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library
Downloaded from: ketabton.com

ـوروره! زه تا نه پېژنم، چې څوك يې او د كم ځاى يې. خو هر څوك چې يې دا يوه خبر مې ښه په ټينګه واوره... دا ځاى يې نښه... كه دا وضعيت همداسې روان و، لكه دا اوس چې دى، نو ډېر ژر به دا خلك د خپلو دې غوړو شعارونو تاثيرونه هم په خپله ووينې .

ځوان چې دا خبره وكړه، زياتې ماتل نه شو. زه يې دغسې هك حيران پر خپل ځاى پرېښودم، خپله په كلكو ګامونو لويديځ په لور رهي شو. ما په بېشمېره فكرونو كې ډوب ښايسته ډېر ګړى تر شا ورپسې وكتل. وروسته له هغه مې سر راپورته كړ، پاس اسمان ته مې وكتل او په مخامخ سره شفق كې مې سترګې ښخې پاتې شوې.

د مرغومي اتمه/1357ل كال

كابل- افغانستان

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

چرگ

عجيبه وه. سهار وختي په خپله راويښ شوم. لکه چا چې په قصده ورته راويښ کړی يم. څو شېبې لا په ځای کې دغسې پروت پاتې شوم، خو اخر مې طاقت ونه شو، پاڅېدم. غلی مې په نيمه تياره کوټه کې سترګې وغړولې. ټول ويده وو. زه هم نور ماتل نه شوم، د ګوتو په سر له کوټې ووتم او په بيره د سرای هغه ګوټ ته ورغلم چې چرګ په کې تړلی و. چرګ ويښ و. زما په ليدو يې "قررر..." وهل، لږ په شا شو. زه ځای پر ځای ودرېدم. څو شېبې مو دغسې رډ رډ يو بل ته سره وکتل. چې ډار يې بېرته کښېناست، غلی مې په پخلنځي کې له ولاړ جواله يو موټی غنم راوايستل، په داسې حال کې چې له غنمو ډك ورغوی مې ده ته نيولی و او ورو ورو مې ويل: "بِه... بِه...بِه". کرار کرار پرې وررهي شوم. دا ځل ده هم جنجال راسره ونه کړ. غلی پر خپل ځای ولاړ يې دغسې په تمه ژېړې ګردې سترګې زما ورغوي ته نيولې وې، چې ورو ورو له غنمو سره ورنيږدې کېده. چې وروړسېدم، وار د واره يې زما په ورغوي ټونګې پيل کړې. خوشال مې وموسل. کرار يې په دوو ګوتو ځنګ ته کښېناستم. په احتياط مې دا بل لاس د ده پر پاسته څټ او ملا راکش کړ. چې ده بيا هم څه ونه ويل. زما زړه هم له خوښيه په ټوپکو شو. چرګ رام و!... بېغمه يې په تېره منښوکه زما له ورغوي څخه غنم ټولول. ما يې هم موسکی شونډې پر څټ، پر وزرونو، پر ملا او پر ګګنه توره لکۍ لاس راکښود او من من غوښې مې پرې اخيستې.

پرون مازيګر مې سترګو ته ودرېد: پلار مې چرګ په تخرګ له دفتره کور ته راغی. مورږ ماشومان د چرګ په ليدو لومړی يوڅه حيران غوندې شوو، بيا مو په ګډه ورمنډې کړې، خوشاله ترې راتاو شوو. پلار مې هم خوشاله و، ويږه خوله يې څو ګړندي ګامونه د سرای منځته ورواخيستل. هلته يې د چرګ ورتړلې پښې بېرته خلاصې کړې، کرار يې مخې ته ګوزار غوندې کړ او چې چرګ پر دواړو پښو دنګ پر مځکه ودرېد، نو مورږ غوندې يې دی هم په مينه ورو سترګو په نظاره شو. شېبه پس يې په وياړلې لهجه وويل:

_تك سور... کولنګي چرګ.

په همدې ترڅ کې مې مور هم راورسېده. سر تر پايه يې چرګ ته د خريدار په نظر وکتل. له دې سره يې تندي هم تروه شوه. ناراضه يې وويل:

_ډنګر دی!

دا خبر يې زمورږ پر پلار هېڅ ښه ونه لګېده، پرې وربرچ يې وهل:

_دی چې شی (د څه شي) ډنګر دی؟ تې (ته يې) آ ورنونو ته وګوره.

بيا يې په لږ نرمه لهجه د هغې د قانع کوولو هڅه وکړه:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

_اختر ته لا ډېرې ورځې پاتې دي... دانه به ورکو، نور به هم چاغ سي.

او ما خدای شته هماغه شېګبه لا په زړه کې ووېل: "تر اختره لا ښه ډېر وخت سره لرو..." او ټول په شوق کې ډوب شوم .د ورغوي خوړېدلو ښېرته اوس وخت ته راستون کړم. تش تور و. چرګ یې ټول غنم خوړلي وو. اوس یې پر مځکه ترې رالوېدلې دانې ټولولې. پاڅېدم. دا ځل مې دواړه موټې له غنمو راډك کړل، ټول مې د چرګ مخې ته کوټنۍ کړه. چې دی یې بیا په خوړلو سر شو، ما هم بیا لاس پرې راکښودل پیل کړه. دا وار مې یې ان پنډې تېرې مښوکې، پیت تاج (خول) او پستې غاړې ته لا لاس وروړ. بیا مې یې پیاوړې ښنګرې د ګوتې په څوکه کښېکښودل. د مامور فتاح د چرګ تر هغه ډېر تېره وو. خوشاله مې له ځان سره ووېل: "ماموره... دا دی اوس زه هم تا غوندې چرګ لرم..." او یو ډول خوږ خوندور غرور مې په رګونو کې وځغلېد. تېر وختونه رایاد شول، چې څنګه به مامور فتاح خپل برګ "جته یې" چرګ په غېږ کې نیولی و. په ویاړلي انداز به یې پرېر غوښن لاس پرې راکښود او موږ هلکان به شا و خوا پرې راټول وو. ژېړ ژېړ به مو ورکتل او زړونه به مو له رخې راته ویلي ویلي کېدل. له دې سره مې خدازده ولې، د پلار رغ په غوږونو کې انګازې وکړې: "نه شرمېږې... مامور سړی، د لوچکانو غوندې جنګي چرګان ساتي!..." د هغه مامور فتاح هېڅ ښه نه اېسېده. مدام به یې له سپکاوي په ډکه لهجه همدا پسې ویل. د نورو غټانو هم دومره ښه نه ترې راتلل. خو موږ په دې کیسو کې نه وو. خپله مامور فتاح هم په چا کې ری نه واهه. ښېغمه یې خپل چرګ ورته ساته او چې وخت ناوخته به یې له کوم بل چرګ سره وجنګاوه، په تېره بیا که به چېرې د ده چرګ دا جنګ ګټلی هم و، دغه ورځ خو به نو موږ ټولو غوندې دی هم له ډېرې خوښۍ په اووم اسمان کې ګرځېده. داسې مهربانه به یې زخمونه په واسلینو ورغوړول، په دومره مینه به یې په وینو سره مښوکه په خپل ورېښمین دسمال ورپاکوله، چې ان زموږ زړونو به لا هوس ورته وکړ.

دا وخت یو ناڅاپه پاڅېدم. لکه څوك چې مې په زوره ورکشکاږي، بې اختیاره له کاله ووتم. ځای پر ځای یو عجیب فکر سر ته راغلی و. هم یې ډارولم، هم یې پسخولم. خو یوه شېبه یې په کراره نه پرېښودم. دغسې ناارامه دباندې ودرېدم. په داسې حال کې چې زړه مې په ځیګر کې "ډپ... ډپ... ډپ..." راته درزېده، په شا وخوا کتلو سر شوم. دباندې کرار کراري وه. ورځ که څه هم ښایسته ډېره رڼه شوې وه، خو د جمعې په دې وختي سهار کې هېڅوك هم دباندې نه مالومېدل. لټونکې سترګې مې لږ نورې هم دېخوا اې خوا وغړولې. ډېر وخت لا نه و تېر. چې د زړه درزا مې لا پسې پیاوړې شوه. ومې لید. هلته لیرې مې د مامور فتاح چرګ ولید، چې د خندق په خوا کې خرامانه خرامانه ګرځېده. دوې سپینې چرګې هم په نخرو نخرو پسې رهي وې. زه هم نور ونه ځنډېدم. ژر مې ځان ته "هو" کړه، په تراټ ښېرته کاله ته ننوتم. له هغې خوا له خپل چرګ سره راووتم. لومړی مې لا وغوښتل چې مخامخ پرې وررهي شم، خو د وره په خوله کې ښېرته ودرېدم. یوځل بیا مې شا و خوا له نظره تېر کړل او چې بیا مې هم څوك ونه لیدل، نو له ډاډه په ډکو سترګو مې خپل چرګ ته وروکتل. ژر ژر مې یې پر سر لاس راوکېښ او په کلکو ګامونو د مامور فتاح پر چرګ وررهي شوم. چې هر ګام مې اخیست، هغومره مې د زړه درزا پسې چټکېده. هغومره

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library
Downloaded from: The Digital Library

د مامور فتاح چرگ ته د وررسېدو تنده راکې ډېرېده. خدازده ولې یو ډول ډار، وحشت او سرګردانۍ اخیستی وم. خو له دې ټولو خبرو سره- سره بېرته راستون نه شوم. نه، راکې وینښه شوې تلوسه مې تر دې ټولو پیاوړې وه. دغسې مخامخ نور او نور هم وړاندې ورغلم. څو ګامه پس د مامور فتاح د چرګ هم راته پام شو. چټك یې سر راجګ کړ، قارجن له ځان سره څه وترسېده. چرګې هم سره وارخطا غوندې شوې او دغسې حیران حیران یې موږ ته راکتل، چې وار په وار ورنیږدې کېدو. چې ورووررسېدم، څو شېبې هماغسې هك حیران مخامخ سره ودرېدو. وروسته له هغه مې په رپږدېدونکو لاسونو خپل چرګ لومړی د مامور فتاح چرګ ته لږ ور اوږد کړ، څو ځله مې پورته کښته ورته وخوځاوه او په دې پسې مې یو دم مخې ته ورخطا کړ. پر مځکه زما د چرګ له درېدلو سره سم دواړه د څټ بڼکې نېغې ودرولې. بد بد یې سره وکتل. بیا یې په ګواښ سرونه یو بل ته وځنډل، څو خوشې ټونګې یې په مځکه ووهلې او چې بېرته یې سرونه راجګ کړل، نو په خپل ټول زور یې پر یو بل باندې ورودانګل. جګړه پیل شوه! خو لومړی برید زما د چرګ په ګټه نه و. د مامور فتاح چرګ داسې کاپره لغته ورکړه، چې هلته یې راته وغورځاوه. دویم او درېیم برید یې هم مازې خواشیني راډېره کړه. هر وار چې یې د مامور فتاح پر چرګ برید وروړ، په هماغه هوا کې به یې داسې لغته ورکړه، چې خوارکی به یې دوه درې ګامه ایسته راته وغورځاوه. خو زما چرګ هم څه داسې بې غېږ ته مرغه نه و!. بېرته به راپاڅېد، بیا به یې ځان برید ته تیار کړ او بیا به یې په لاډېر تاو پرې ورټوپ کړل. مګر دا د کاپر مال دومره زورور و، چې هېڅ والله که ورسره کېدل. هرځل به یې داسې ګوزار ورکړ، چې دلته به زه لا له قاره ورته سور او شین شوم. یوځل، دوه ځله، ان څو ځله مې یې لا دا چلند وزغامه، خو اخر نو زما حوصله هم راته تمامه شوه. نه، دا وضعیت تر پایه د زغملو نه و. باید زه خپله په دې تریخ ساعت کې د خپل چرګ خوا کې درېدلی وای. او همداسې مې هم وکړل. وروړاندې شوم، سیخ مې د مامور فتاح د چرګ شا ته ځان ورورساوه، چې دا و بل برید ته یې تابیا کوله. سرکوزی داسې په جګړه سور و، چې هېڅ یې زما په ورنیږدې کېدو کې چورت هم ونه واهه. دغسې تېره تېره یې زما چرګ ته کتل او پر له پسې یې سر په ګواښ ورته ښانده. زما چرګ هم ځان برید ته چمتو کړ، خو لا یې پر یو بل باندې نه وو وردانګلي، چې د مامور فتاح چرګ مې د نېغ درولو بڼکو په بېخ کې ټېنګ له شټه راونیو. دې کار مې زما چرګ هم حیران کړ. ټپ ودرېد. لنډه شېبْ خو داسې لار او ګودر ترې ورك شول، چې نیږدې یې جګړه پرې ایښې وه. خو چې ما د مامور فتاح له شټه نیولی چرګ ور وړاندې کړ او سر مې یې په ګواښ ورته وښانده، نو دی هم بېرې پرې راستون شو، په کړس کړس بریدونه یې پرې پیل کړه. د مامور فتاح چرګ مې همداسې سرګردانه په موټ کې شټنکې وهلې او چغېده، که ګوندې ځان راڅخه خلاص کړي. خو ما موټ نور او نور هم پرې ورټینګ کړ. هماغسې تر څټ نیولی مې یې سر درګرده خپل چرګ ته ښوراوه، چې ښه مزغن مزغن یې پر دا ککره ککره راته ووهي او ښه سم زړه پرې سوړ کړي. خدازده څومره وخت دغسې تېر شو، چې یو وخت مې چرګ نابېره په موټ کې درونډ غوندې شو، نور چغ و چوغ یې هم نه کاوه. حیران مې بېرته خوشې کړ او چې دی پړمخی پر مځکه راته ولوېد، نو زما واښې هم وتښتېدې. چرګ مړ و. د مامور فتاح چرګ مې لکه چې په خپه وروژلی و. دې فکر مې غړي راوربږدول. وارخطا مې شا و خوا وکتل. د باندې شکر اوس هم څوك نه

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

مالومېدل. وروړاندې شوم، ژر مې خپل چرګ راونيو، بې اختياره مې د کاله پر لوري منډه کړه. خو څو ګامه لا نه وم تللی، چې بېرته ودرېدم، د بريښنا په چټکۍ مې دا فکر له مغزه تېر شو: "د مامور فتاح چرګ؟... همداسې مړ؟... همداسې پر سپېره ميدان پروت.؟.... نه!...". بېرته راوګرځېدم، هماغسې وارخطا د مامور فتاح چرګ ته ورغلم، چې وازې سترګې پرمخې پر مځکه پروت و. چرګ مې له وزره راونيو، ايسته مې څنګ ته خندق ته وروغورځاوه او وروسته له هغه مې په تراټ د خپل کاله لار په مخ کې واچوله. تازه د وره خولې ته رسېدلی وم، چې له ليرې مې د چا ټوخی واورېد، خو ما تر شا ورونه کتل، په ټوپ کاله ته ترې ننوتم. په سرای کې مې چرګ بېرته پر خپل ځای وتاړه. بيا مې سر تر پايه له نظره تېر کړ. نور سم و، مازې ټونګه يې په وينو يو څه سره وه. شا و خوا مې وکتل، په سرای کې هېڅوك نه و. په بيړه مې د چرګ ټونګه پاکه کړه، په منډه خپلې کوټې ته لاړم. چې بېرته په بړستن ننوتم ايله مې زړه يو څه سره ولګېد. هرڅه په خير تېر شوي وو. تر اوسه شکر د هېچا نه و راته پام شوی.

په ځای کې مې ژر ژر لېونی کرم (په لښکرګاه کې يو مشهور زيارت دی) او پيران پير صېب وننګول، چې د نېکۍ مدد يې راورسېږي. بيا مې الحمد لله او قل هو الله هم پر ځان چوف کړل، چې د هرې بلا مخه ونيسي. وروسته له هغه مې نو ځان دغسې په خوب ورته واچاوه. خو ډېر وخت لا نه تېر، چې "ټك، ټك، ټك.." د سرای ور وټکول شو. له دې سره مې زړه "شرق!" راته ولوېد، غږې مې بيا په رېږدېدلو شول. لالهانده مې له ځان سره وويل: "وه خدايه!..." او ستونی مې راته ډك ډك شو. په همدې ترخ کې مې د پلار ښکالو په دالېز کې واورېده، چې سرای ته وررهي و او خوبولی له ځان سره ډونګېده. ما دعاوو ته لا زور ورکړ، لا همداسې خدای او پيرانو ته په زاريو لګيا وم، چې پلار مې له سرايه راږغ کړل: دې کار يې نو يو مخ زاره راوچوده. پلار مې ما ورغواړي؟.. سرای ته؟... هغه هم وروسته له دې چې چا ور وټکاوه؟... نه. اوس نو خبر تمامه وه. زياتي نو هرڅه رسوا وو. نور يې نو د پټېدو چاره نه کېده. خواشينی او ډار اخيستی له ځان سره وچونګېدم. رابانديې راتلونکی قيامت مې د سر په سترګو وليد. خو له دې ټولو خبرو سره مې ځان بيا هم په خوب ورته واچاوه. پلار مې لا بيا نه وو راږغ کړي، چې مور مې کوټې ته راننوته. په داسې حال کې چې پرله پسې يې اوږه راخنډله راته سره شوه:

ـهله زويه پاڅه!.. پاڅه چې پلار دې نارې دروهي، هله....

او په دې ډول يې "راويښ" کړم. ما ته هم بله چاره راپاتې نه شوه. پاڅېدم. همداسې وچ حلق، وارخطا او زړه نازړه د سرای ورته وروخوځېدم. او چې د وره شا ته مې خپل همزولی، ننګيالیْ وليد، نو داسې ټکان مې وخوړ، چې نيږدې مې له خولې چيغه وتلې وه. هك حيران مې په زړه کې وويل: "ننګيالی؟!.." او دغسې ناباوره مې د هغه تور لمر وهلي مخ ته وروکتل، چې زما په ليدو يې يوه نرۍ موسکا پر شونډو وغوړېده.

لا همداسې پکر پر خپل ولاړ وم چې پلار مې وويل :

ـمېلې ته ځې؟

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خبر نه وه، تیار سوك و. چې پر دا سر یې راکړ، یو مخ سربېداله شوم. بې اختیاره مې له خولې ووتل:

_مېگ....لې... ته؟!

راجوخته یې کړه:

_هو زویه،... مېلې ته... ننگیالی دوی نن خپل باغ ته په مېله وزي، غواړې تا هم ورسره بوزي... څنگه زویه؟ ورسره ځې؟

او چې ما هماغسې هېښ پېښ ورته "هو" کړه، د ننگیالي سترگې هم له خوښیه وځلېدې. پلار مې هم لنډ وموسل، وړاندې لاړ:

_سمه ده، ځه زویه کور ته، پاك کالي دې واغونده... چې دغسې چېړیسن لاړ نه سې، ښه؟

او بېرته کاله ته ستون شو. زه چې اوس ایله لږ راپه حال شوی غوندې وم، نور ونه ځنډېدم. په منډه مې ځان تلو ته تیار کړ، پوره خوشاله له ننگیالي سره وخوځېدم. خو دا دی تر دغه اوسه لا نه یم خبر چې د مامور فتاح د چرگ کیسه څنگه شوه.

لفبرا- انگلستان

1999/4/26م کال

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

سکینه

د سکینې پلار له ډېره شېبه نه و پر کور، چې بیا یې د لور چغې بغې ورپوته کړې:

_وه! اباجانه توبه... اخ... اخ.. وی... وی... وه خدایه مړه شوم. وه خدایه توبه.... وه اباجانه.. اخ...اخ...

سکینې همداسې په چیغو چیغو کې دېخوا اې خوا لاسونه اچول، که ګوندې ځان د پلار له ګوزارونو بچ کړي. خو پلار یې له خپله کاره لاس نه اخیست. په قار پرې وروغورېد:

_خربمې!.. پلیتې (پلیدې)!... اوس خدای درپه یاد شو؟.. اوس توبې باسې؟....

او بېرته یې د خپل پلنډي توب پرې "شړق!... شړق!... شړق!..." د هغې تاندو ډډو ته تمبه کړ. سکینه تر ګوزارونو لاندې لټ پر لټ اوښته، درګرده یې د ځان د خلاصون هڅه کوله او پر له پسې یې همدا چیغې وهلې:

_وه لاجانه! توبه... وه خدایه.. اخ... اخ.. وه اباجانه، کوربان دې شم... وه خدایه توبه.

د سکینې مور نن هم له کوټې د باندې لومړی پر خپلې لور دا راغلی محشر وزغامه، خو چې نور طاقت یې ونه شو، پاځېده، ویرژلې کوټې ته ورننوته، په ژړغوني ږغ یې مېړه ته وویل:

_تر دغه خو یې سمه مړه که، چې یودم له اذابْ خلاصه شي... او پرنګ په ژړا یې د خپلې لور د ترې خلاصولو هڅې پیل کړې. مېړه یې په تاو خپله ښځه له ځانه پورې وهله، قارجن یې په دې هم وربرچ وهل:

_ویم پرته شه له مخې مې!... پرته شه چې اوس به تا هم تر دې بتره کم!... دا ټول پساتونه د تا (ستا) له لاسه راوشوه...

او بیا بېرته د لور په ټکولو لګیا شو. تر هغو یې د نجلۍ له وهلو لاس وانه خیست، څو یې ځان پرې سترې نه کړ. چې راخلاص شو، دغسې له قاره پشېدونکی یې پری ایسته وغورځاوه، له کوټې ووت، چې ځان یې د لور او ښځې له سترګو نهام موند، بې اختیاره یې د اوښکو څو غټ ځاځکي پر رنګړې ږیره راوڅڅېدل. هلته لږ لیرې په یوه ګوښه ګوټ کې کښېناست، مخ او سترګې یې په څپرو وپوښلې، له دې سره یې زهیرې اوږې هم په رپېدېدو شوې. سکینې د پلار له وتلو وروسته لیرې ترې لوېدلې ټیکر ته لاس کړ. ټیکری یې په رپېدېدونکو لاسونو راواخیست. بېرته یې په سر او اوږو راوکیښ او هماغسې غونجه منجه په خپل ګوټ کې کښېناسته. بیا یې په داسې حال کې چې لاس ورو ورو پر خپلو خوږو ډډو راتېراوه، له اوښکو ډکې سترګې مور ته وروااړولې. په داسې زړه دردوونکي انداز یې مور ته وروکتل، چې د غمونو سره لوخړه یې ورپورې کړه، د مور شونډې بې اختیار مرۍ مرۍ شوې، ډکې سترګې ورواړاندې شوه. په خواخوږۍ یې غملړلې لور په غېږ کې راونیوله. څو شېبې دواړو ترخه یو بل ته سره وژړل. وروسته له هغه

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

يې مور لړه كراره غوندې شوه. خو سكينې يې اوس هم پر سر ځيګر ايښى و او غلي غلي يې ژړل. مور يې د دلاسا كولو هڅه وكړه:

_بس ده لورې.. بس ده... زياتې مه ژاړه.

او د هغې پر سر او ملا يې د خپل ډنګر لاس راكښل پيل كړل. بيا يې سر راپورته كړ، په مخامخ دېوال كې يې سترګې ښخې كړې او له دې سره دغسې ورو ورو په ډېرو ليرې ليرې چورتونو كې ډوبه شوه.

◻◻◻

د دغو كلونو قحطي او وچكالي په ټول وطن كې مشهوره وه. څو كاله پرله پسې يو څاڅكى باران ونه شو. پروني شنې كروندې په وچو دښتو واوښتې. مځكې وچې شوې، پسلونه تباه شول، د خلكو مالونه او رمې لوږې ورووژل. پر ټول هېواد د لوږې او خوارۍ تور څادر وغوړېد. دې بدمرغۍ هېڅوك او هېڅ ځاى په كراره پرې نه ښود. په تېره بيا په كليو او له ښاره ليرې پرتو سيمو ته خو يې بيا بېخي مخه وكړه. دلته هسې هم خلكو د خپل ژوند روزګار تېرولو ته له كرنې او مالدارۍ پرته بله اسره نه لرله، چې هغه هم وچكالۍ ترې واخيستل. بيا خو نو د دې خلكو وژله مګر خداى په خپله كړې واى. د سكينې دوى كلى هم له دې برخليكه خلاص نه شو. د دوى كلى خدايي په دومره ښو مځكو اباد نه و او اوس چې دا لږې مځكې هم شاړې شوې وې، نو كليوالو ورباندې راتلونكې دربدري په رڼو سترګو ليده. دوى ليدل چې څنګه يې كندوان تشېږي، څنګه يې د هرې ورځې په تېرېدو سره مالونه پسې ډنګرېږي. خو څه يې له لاسه هم نه وو پوره. لوږې ورځ په ورځ زور پسې اخيست او ورېږ ګېډه دې نو بيا په دې كې رى نه وهي، چې قحطي ده، كه وچكالي. هغه بس څه د خوړو لپاره درڅخه غواړي او د خوړو څه په دغو شپو ورځو كې د كيميا بوټي ګرځېدلي وو. هېڅ ځاى يې د موندلو څرك نه لګېده. هماغه وو چې خلكو ورو ورو د خپلو مالونو او شتو په خرڅولو لاس پورې كړ. هر چا چې له هر شي څخه زړه بېلولاى شو، خرڅلا وته يې راويوست او په پرې اخيستو پيسو يې د ځانونو او بچيو د ګېډو د ورمړولو هڅې پيل كړې. د سكينې پلار هم همداسې وكړل، لومړى يې د كور څه شيان وپلورل، چې هغه پيسې خلاصې شوې، بيا يې خپله له پښو لوېدلې غوا او دوې ډنګرې وزې وپلورلې. وروسته له هغه يې خپل وړوكى پټى هم لومړى ګرو او بيا د هغه يوه برخه ترې خرڅه كړه او چې دا پيسې يې هم تس نس كړې، بيا نو دوى هم د نورو كليوالو غوندې په ځان پورې پكو شول. زياتې نو په كلي كې د پاتې كېدو كومه اسره نه وه پاتې. كليوالو ښارونو ته مخه كړه. هره ورځ،نن دلته، سبا هلته. يوه يوه كورنۍ له كلي وته.

د سيكنې پلار هم له خپلې ښځې سره سلا مشورې پيل كړې. د سكينې مور په اول سر كې دې كار ته نه وه خوشاله:

..."ته سكه وايې چې هلته نو پخې ډوډۍ له ونو راځړېږي؟..." خو د سكينې پلار يې هم د قانع كولو هڅه پرې نه ښوده: "...وه ښځې!.. دغه خوشې چټيات ولې راته وايې... ښار، ښار دى او كلى كلى... ښار چې هرڅنګه وي، تر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې سپېره کلي ښه دی. هلته کارونه شته. خوارۍ او غریبۍ شته... ناحقه خو دا دومره خلك په ښار کې نه اوسي... موږ به هم څه خواري غریبي وکو... دلته خو دا دی له لوږې ورته مرو"...

اخر هغه هم راضي شوه. هماغه وو چې يو وختي سهار سکينې دوی هم له اته نهو نورو کورنيو سره کور او پټي په کلي کې پرېښود، د ښار لوري ته وخوځېدل. څه مزل وروسته د سکينې مور شا و خوا ورانو کنډوالو ته وکتل. وړوکی کاروان و. ټول لوږې اخيستي. هر چا ورپاتي ګزړې جمبړې ورسره رااخيستې وې. هر چا يو ووړ پېټی په شا، داسې په بېړه له کلي وتلي وو، لکه ترې تښتي چې. لکه هلته په ښار کې چې چا د پرېمانه خوړو وعدې ورکړې وي. پر زړه يې غمونو وروډانګل. خواشيني يې يوځل بيا کلي ته تر شا وروکتل. شونډې يې مرۍ مرۍ شوې. د سوړمو څوکې يې وړپېدې. خو ځان يې ژړا ته پرې نه ښود. ډکې سترګې يې مېړه ته وروواړولې. څو ګامه وړاندې له نارينه وو سره رهي و. ځوړند سر او چوپه خوله. خدازده په څه اندېښنو کې به ورك و. د دوی شپږ کلن زوی "غلامی" يې اوس پر پېټي سربېره په اوږو کښېنولی و. څنګ ته يې هم سکينه ورسره تله. د سکينې ليدو يې زړه لړ وړارام غوندې کړ، لور يې اوس ښايسته پېغله وه. ان د دې قحطۍ او وچکالۍ يې هم پر ښکلا زور نه و ورسېدلی. هماغه تك تور وېښته، هماغه غټې د ځوانۍ له طراوته ډکې سترګې، هماغه د مخ ښکلې کاسه او د بدن سپين پوټکی. پرې وويارېده. سکينه پر دوی ټولو ګرانه وه او د پلار خو يې بيا زړه پسې خوت. هر وخت يې په جار هر چا ته ويل:"... خدای دې ناراضه نه شي، دا دی شکر زوی هم لرم، خو د سکينې ځای به هېڅوك ونه نيسي... سکينه مې د زړه ټوټه ده، د زړه ټوټه"...

دې فکرونو خوند ورکړ. په چابکو ګامونو پر دوی درروانه شوه. چې وروړسېده، د سکينې څنګ ته ورسره رهي شوه. بيا يې نو تر شا کې ته ور ونه کتل .

کاروان پوره دوې شپې او دوې ورځې مزل وکړ. د دريمې ورځې ځاښت مهال و، چې د ښار څنډې له ليرې راښکاره شوې. د ښار ليدو لکه نوې ساه چې په کې چلولې وي، ګامونه يې لا پسې چټك کړل. چې وروړسېدل، د ښار له کورونو لړ ګوښه يې پېټي پر مځکه واچول، يو ساعت دغسې سترې هلاك پر خپلو ځايونو ناست پاتې شول. وروسته له هغه ورو ورو د خپلو غوټو په راسپړلو لګيا شول. دغه شپه يې هم د ها نورو غوندې پر سپېره ډاګ تېره کړه.

په دا بله ورځ سهار وختي د سکينې پلار د کاروان له نورو نارينه وو سره پر ښار ورشيوه شو. هلته په ښار کې يې لارې سره بېلې شوې، هر څوك په خپل تقدير پسې رهي شو.

رونې ماښام چې بېرته خپلو کډو ته راستانه شول، نو د هر چا پر خوله بېلې کيسې جاري وې. چا لړ، چا ډېر څه موندلي وو او چا و چا خو هېڅ کار هم نه و موندلی. د سکينې پلار به ورسره وړې پرې د يو څو تنو پېټي ورسره وړې وو، خو دومره پيسې يې نه وې پرې ګټلې، چې خپله کورنۍ سمه پرې مړه کړي. سره له دې راضي مالومېده. په يو ډول غرور يې ښځې ته کړه:

ــوينې؟... دا دی په دا اوله ورځ لا يو څه خواړه لرو. په کلي کې خو دغومره څه هم نه وو.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ښځې يې څه ونه ويل. چوپه خوله يې راوړې خواږه په پام پر دوی ووېشل، تر ټولو وړه برخه يې ځان ته ورکړه.

درې ورځې همداسې تېرې شوې، په څلورمه ورځ چې د شپې دوی په ځايونو کې وغځېدل، د سکينې مور غلې مېړه ته وروڅکېده، انديښمن يې ورته وويل :

ـ د سکينې پلاره!

ـ ها؟

ـ څه پکر (فکر) که يې (کوې)..؟ تر څه وخته به داسې په سپېره ډاګ ورته څملو؟

د سکينې پلار په څنګ ښځې ته وروکتل، خو لا يې څه نه وو ويلي چې ښځه وړاندې لاړه:

ـ ګوره، دا نن څلور ورځې وشوې، چې موږ دغسې په بټ بيابان ورته پراته يو. نه په سرچت لرو، نه رانه راتاو در و دېوال، چې ستر مو پرې خوندي شي...داسې خو نو تر پايه هم نه شي کېدای. بايد د يوې سرپناه غم وخورو...

او له لنډې ساه نيولو وروسته يې خواشني ورزياته کړه:

ـ خو څنګه؟ ... په دې روپيو خو دې د خوړو ګوزاره لا نه کېږي، د سرپناه چاره به څنګه کوو؟

د سکينې پلار پوه شو، چې ښځه يې رښتيا وايي. خو خبره يې بيا هم دومره ښه پرې ونه لګېده. داسې ورته واېسېده، لکه پېغور چې يې ورکړی وي. ناارامه ورته راپه اړخ شو، د ځان سپيناوی يې ګوکړ:

ـ پوېږم، چې دومره روپۍ نه ګټم. خو زه څه وکم، ها؟ ته سکه وايې چې زه نو په ډېر کار پسې نه ګرځم؟... ته سکه وايې چې زه نو لټي کوم...

ښځه يې ګړندۍ په خبرو کې ورولوېده:

ـ وه سړيه! دا په قارېږې ولې... ما هم نه دي ويلي چې لټي که يې (کوې). خو په دې روپيو دا دي ته هم ورته ګورې چې ډېر څه نه کېږي. که څنګه؟

او بيا يې د هغه د قانع کولو په نيت پسې وويل:

ـ زما مسخد (مقصد) له دې خبرو څخه دا دی، چې دا ښار دی ښار... دلته که کارونه د ښار دي، نو نرخونه هم د ښار دي. دلته په لږو روپيو د چا ګوزاره نه کېږي.

د سکينې پلار سرګردانه وچونګېد:

ـ ښه نو ته څه وايې چې، چګي شی (څه شی) بايد وکو؟

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ښځې یې په سړه سنه ځواب ورکړ:

ـ هېڅ؛ ما ویل زه به هم څه خواري غریبي وکم.

دې خبرې یې مېړه حیران کړ، په تعجب سره یې وویل:

ـ څه خواري، غریبي، ها؟.. څه خواري غریبي به وکې؟

ښځې یې هماغسې په سړه سینه ورجوخته کړه:

ـ زه څه خبره یم... ما ویل که د چا د کور مزدوري وي.. که د چا د کالیو او لوښو مینځل وي. دومره لوی ښار دی، یو نه یو کار خو به په کې وي .

او چې مېړه یې وپوښتل:

ـ دا واړه چاته پرېږدې؟

دا هم هك حیرانه شوه. مازې تر شونډو لاندې وګونېده:

ـ نه پوېږم.

او ښایسته ډېر ګړی دواړه دغسې چوپه خوله پاتې شول. وروسته له هغه د سکینې پلار مهربانه د خپلې ښځې اوږه کښېکښوده، په ارامه لهجه یې د هغې ډاډګیرنه وکړه:

ـ دومره وارخطا کېږه مه.. خدای مهربان دی. تر اوسه خو هم هوا توده ده. هم موږ مازې دا څو ورځې کېږي، چې ښار ته راغلي یو....توکل پر خدای، د هوا تر سړېدو پورې به ډېر کارونه خدای سم کړي.. او بیا که چېرې یو سم کار درپیدا شو، بیا خو نو زما هم درسره خوښه ده.

په دې ډاډګیرنې پسې نو د سکینې مور هم خبره ډېره ورسره ونه شنله، دواړه کرار ویده شول.

یوه اوونۍ همداسې تېره شوه، په دې موده کې د دوی په وړوکي کاروان کې ښایسته ډېر بدلون راغی. اکثره کورنۍ د ښار هغو برخوته کډه شوې، چې د نارینه وو کارځایونو ته نیږدې وو. په دوی کې چا و چا خو ان سرپناه لا موندلې وه. دلته اوس د سکینې دوی له کورنۍ سره مازې درې نورې کورنۍ پاتې وې. هغو هم بس په همدې هیله شپې سبا کولې، چې که یې بخت وچونېږي او د ښار په یوه نه یوه ګوټ کې یې خدای وزله وکې. د سکینې پلار اوس هم هره ورځ کار ته ته. خو د کار یې اوس هم دومره خونده نه وه. هماغه د پخوا غوندې یې اوس هم ایله دومره پیسې ګټلای شوې، چې په نیم نس د خپلې کورنۍ ګوزاره پرې وچلوي. خو د دویمې اوونۍ په وروستۍ نیمایي کې دی هم یو ماښام تر بلې هرې ورځې خوشاله کور ته راغی. کور ته له رارسېدو سره سم یې ښځې ته وویل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

_لکه چې خدای مو ناره واورېده.

او چې د سکینې مور یې د علت پوښتنه ترې وکړه، ده هم د دوی د ویړو خولو په مخ کې په خورا ډمامو ټوله کیسه ورته تېره کړه. په ښار کې د یوه ماړه سړي مزدوره په کار وه. ده ته یې ویلي وو چې که د سکینې مور د دوی د کور کار په غاړه واخلي، په بدل کې به یې دی په خپل خالي ګاراج کې دوی ته د اوسېدو اجازه ورکړي. دغسې وړیا، بې له دې چې یوه پیسه کرایه ترې وغواړي. ده خپله ګاراج لیدلی و، ښایستوکی لوی ګاراج و. ان برېښنا یې لا لرله...

او چې سکینې ترې وپوښتل:

_څه وخت؟

موسکۍ شونډې یې ورجوختې کړې:

_همدا سبا سهار که خدای کول.

دغه شپه دوی ټولو ډېره خوشاله تېره کړه، په دا بل سهار یې وختي خپل پنډکي وتړل، د کاروان له پاتې کورنیو سره یې خدای پاماني وکړه، په ګډه ښار ته وخوځېدل. د سکینې پلار مخکې روان و. پاتې کورنۍ یې له خوښیو په ډک زړه تر شا ورپسې رهي وه. مازې د سکینې مور به وخت ناوخته خدازده څه چورتونو واخیسته، اندېښمنه غونډې به شوه. خیر بېرته به یې ځان راټګینګ کړ. ګامونه به یې په دوی پسې ورچابك کړل. له ډېرو کورونو او واټونو تېر شول. ډېرې کوڅې او دکانونه یې شاته پرېښوول. لمر ښه هسك راختلی و، چې د سکینې پلار اخر د یوه کور وره ته ودرېد. سکینې د کور تك سپین دېوال ته وکتل، وې پوښتل:

_همدا کور دی؟

پلار یې وویل:

_هو لورې.

او ور یې وټکاوه. شېبه پس یو په غوښو او ښکلو جامو پټ لس یوولس کلن هلك راښکاره شو. د سکینې پلار غړه تازه کړه، مهربانه یې وپوښتل:

_پلار دې په کور کې دی؟

_هو!

_ورشه زویه ورته ووایه چې هاغه پرونی سړی له خپلې کډې سره راغلی دی .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلکي ته لکه چې د "زویه" لوز خوند ورنه کړ. ترو یې دوی ته وکتل، دغسې پټه خوله بېرته کور ته ننووت. د هغه له تلو سره سکینې دوی د کور په څېر کتل او پرې رغېدل پیل کړل. ښه غټ کور و، د دوی ټولو خوښ شو. سره له دې چې له دننې یې نه و لیدلی، خو د هغه له دې تك سپین تازه رنگ شوي دېواله یې د هغه د دننه کوټو ښکلا اټکولای شوه او دې فکر چې وروسته له دې به په همدې کور کې اوسېږي، د ټولو زړونو ته خوښي وربخښله. دوی لا په همدې چورتونو کې وو، چې د سرای ور یو ځل بیا خلاص شو، دا ځل هلك یوازې نه و. یو همدا د څو پنځوسو کالو په منگ جگ نری سړی هم ورسره و. د سکینې پلار د سړي له لیدو سره سلام ورواچاوه. سړي موسکۍ شونډې د سلام ځواب ورکړ، له مهربانۍ په ډکو سترگو یې دوی ته نظر تېر کړل:

ـــ راغلئ په خیر؟

ـــ هو صېب!

سړی دغسې مهربانه دوی ته ورکتونکی له ځان سره وگونېد:

ـــ ډېر ښه، ډېر ښه.

بیا یې هلکي ته مخ ورواړاوه:

ـــ حمیدالله!

ـــ ها!

ـــ ورشه زویه د گراج "گاراج" کیلي راوړه.

هلکي ورته "ښه" کړه، په تراټ له سترگو نیهام شو. چې بېرته راغی، یوه وړه کیلي یې هم په لاس کې وه. سړي کیلي له حمیدالله څخه واخیسته. وې ویل:

ـــ راځئ!

دوی بې له ځنډه پسې وخوځېدل. سړی د دېوال څنگ ته ښي لاس ته رهي شو. چې د دېوال پای ته ورسېدل، بیا کیڼ لاس ته تاو شو. دی هم گڼي لاس ته ورپسې تاو شول، له دې سره یې څو گامه وړاندې یوه لویه شنه دروازه تر سترگو شوه. دروازه کولپ وه، سړی په ورسره راایستلې کیلۍ کولپ خلاص کړ، دوی سره یوځای گاراج ته ورننووت. هلته یې موسکۍ شونډې دوبته مخ واړاوه:

ـــ دلته به له خیره سره اوسئ. څنگه، خوښ مو دی؟

د سکینې پلار په احسان منه لهجه وویل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ــ ببخي مو خوش دی صېب! خدای دې جنت نصیب که.

او له دوی سره یوځای په شا خوا کتلو سر شو. ښایسته غټ ګاراج و. دېوالونه یې د سرای د دېوال غوندې سپین رنګ شوي وو. مازې دلته هلته یې د تورو تېلو غوړ خاپونه لرل، چې دومره بد نه مالومېدل. دې غټ وره ته مخامخ یې ابل سر ته یو بل ور هم لاره. دا ور دومره غټ نه و او د کور سرای ته ورخلاصېده. د هغه پر سر یوه وړوکې کړکۍ وه، چې د ورځې رڼا یې د ننه راپرېښوده. کانکرېټي مځکه یې هم لړه غوړېچنه مالومېده. خو نور ښه و. دوی لا هماغسې په شا و خوا کتلو اخته وو، چې سړي وویل:

ــ زه اوس درځخه ځم، تاسې به ګاراج لړ له خوارو خځلو درته پاك کړئ، زیاتي نو بېغمه په کې واړوئ.

بیا یې د سکینې مور ته کړه:

ــ نن به تاسې ټول دمه ورته کوئ. حمیدالله به څه خواړه هم درته راوړي، سبا به له خیره کار پیل کړئ.

او وروسته له هغه بې له دې چې د دوی ځواب ته ماتل شي، ګړندی له ګاراجه ووت. د هغه له وتلو سره دوی هم د ګاراج په پاکولو او د خپلو ګودړو په پکې سمولو لګیا شول .

نوي "کور" ته له راتلو سره د سکینې دوی ژوند خوشاله پیل شو. او اوس یې له نېکه مرغه بیا پر سر چت درلود. پس له ډېره وخته بیا په مړه ګېډه ډوډۍ وررسېده او تر ټولو غټه خبره یې دا چې اوس یې ان برېښنا لا لرله. دا هغه څه وو چې دوی په خپل ټول ژوند کې نه وو لرلي .

د همدې ورځې په سبا د سکینې مور د "غیاثي صېب" دوی کره کار پیل کړ. دا د دوی د نوي کور د خاوند نوم و. هغه اصلاً فیض الله خان نومېده. خو دلته ټولو غیاثي صېب باله. د هغه مېرمنې روح افزا ته هم هر چا د هغې د اصلي نامه پر ځای "مېرمن غیاثي" ویل. دا شی دوی ته نوی و. په اولو سرو کې یې سر نه پرې خلاصېده. خو وروسته ورمالومه شوه، چې دلته په ښار کې د ا دستور دی، چې که د چا درناوی کوې، نو په اصلي نامه به یې نه بولې. همدا د غیاثي میاثي صېب په نومونو به یې بولې. چې دوی خپله خدازده ولې ځان ته خوښ کړی دی .

غیاثي صېب یوه لور او یو زوی درلود. مشره یې لور وه، چې اوس واده او د خپل مېړه کره اوسېده. زوی یې هم ځوان و، خو هغه اوس دلته نه اوسېده، ویل یې چې په کابل کې اوسي. هلته پوهنتون ته تللی او دا هلکوټی حمیدالله؟ دا د دوی د ګومان پر خلاف د دوی ماشوم نه و. دی د مېرمن غیاثي خوریی و، چې دغه ورځ د خپلې تورۍ کره په مېلمستیا راغلی و. غیاثي صېب او مېرمن یې دواړه په دولتي ادارو کې کار کوه. سهار چې به ووتل، ماسپښین قضا مهال به بېرته کاله ته راتلل. یو وخت یې لکه چې ګوزاره تر دې هم ښه وه، ځکه موټر یې لا لاره. خو اوس یې موټر نه درلود. له همدې کبله یې خالي ګاراج دوی ته د استوګنې لپاره ورکړی و .

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

غیاثي صېب نېك او د نرم خوی خاوند و، هر وخت یې له دوی سره له خواخوږۍ او مهربانۍ ډك چلند کاوه. مېرمن یې هم نوره ښه وه. مازې یو څو شیان یې د سیکنې د مور دومره نه خوښېدل. لومړی یې د سر وېښته وو چې ان د دوی د کلي د ملا صېب تر ځنو لنډ وو. مدام به لوڅ سر ګرځېده. نه یې ټیکری په سر کاوه، نه یې داسې جامې اغوستې چې بدن یې سم پرې پټ شي. هر وخت به یې سپینې پرېږې پونډۍ او متې بېروتې ترې راوتلې وې او بل یې دا په کور کې بشپړه ټولواکي وه. بس د هر شي واك و اختیار د دې په لاس کې و. په هر کار کې د دې خبره منل کېده. هېڅ شی د دې بې اجازې نه شو کېدای. ان غیاثي صېب لا چوڼ نه شو ورته وهلای. د سکینې مور به هر وخت له ځان سره ویل: "دومره واك اختیار؟ هغه هم د ښځې په لاس کې؟..." دا شی به هم عجیب ورته ښکاره شو. هم چې به ښه ځان ته ځیر شوه، نو خدای شته د زړه په تل کې به یې یو ډول رخه هم پرې وشوه. خو دې ټولو خبرو په دوی پورې اړه نه لرله. مهمه دا وه چې دوی زیاتي په بټ بیابان کې نه ځملاستل. غیاثي صېب دوی ته په خپل ګاراج کې د اوسېدو سرپناه او په خپل کور کې کار ورکړی و. هماغه وو چې د سکینې مور به هم کار ته د غیاثي دوی له تللو سره سم خپل کار پیل کړ او چې څو به دوی بېرته راتلل، دې به ټول کارونه خلاص کړي وو .

کوټې او سرای به یې جارو کړی و. د دوی ځایونه به یې بېرته جوړ کړي وو. خواړه به یې پاخه کړي وو او د بېګا شپې غوړ لوښي او خیرنې جامې به یې ورپرېولې وې، هغه هم په داسې اخلاص، چې د سړي زړه به هوس ورته وکړ او دا ټول د مېرمن غیاثي د خوښې سوب ګرځېدل. هغه تر ډېره حده د دې له کاره راضي وه. له همدې امله یې په خلاص لاس ښه ورسره کول. هر وخت یې د خپلو خوړلو پاتې شوني ورکول، چې دوی په مزه مزه ورته خوړل. د غیاثي صېب زړې جامې یې ورکړې وې، چې د دې مېړه یې واغوندي. دې او غلامي ته یې هم په کباړۍ کې بوټونه او څپلۍ اخیستې وې. څه موده پس خو یې ان د خپلې واده شوې لور زاړه کالي لا سکینې ته ورکړل. سکینه په دې جامو کې نوره هم ښایسته مالومېده. هر تېر مازیګر چې به یې پلار کاله ته راغی او خپله نازولې لور به یې په دې ښارې جامو کې ولیده، خوله به یې بې اختیاره پرې ویږه شوه. په یو ډول ویاړلې موسکا به یې سر ترپایه سکینې ته وکتل، وبه یې ویل:

ــلور مې مکتبۍ ده، مکتبۍ...!

دې ستاینې به سکینې ته خوند ورکړ. شرمندوکې به یې وخندل، په ښکلو غومبورو کې به یې سورخې وځغلېده. مور به یې هم مینه وړې و لور ته وروکتل، خو دستي به یې ورجوخته کړه:

ــدغه څه وایې سړیه؟ خدای دې یې خوی نه د مکتبیانو کیي... لور مې د انار دانه ده، د انار دانه.

او خدای شته تر ډېره حده یې رښتیا هم ویل. د غیاثي صېب دوی د خوړو پاتې شونو په دوی ټولو کې وینه ځغلولې وه. پر سکینې خو یې اثر له واریه مالومېده. هغه که پرون د ګل پیزۍ غوټۍ وه، اوس یې ورو ورو غوړېدل پیل کړي وو. د هرې ورځې په تېرېدو یې ښایست لا نوره ځلا او تازه ګي موندله او دا نوښت له سکینې څخه پټ نه و پاتې

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

شوی. هر وخت چې به يې په هنداره کې ځان ته کتلي وو، خوند يې ترې اخيستی و. هرځل پر خپلې ښکلا خپله وياړېدلې وه او په ناپايه نېکمرغيو کې لاهو شوې وه .

شپې ورځې همداسې په خوښۍ سره تېرېدې، ورځې په اوونيو، اوونۍ په مياشتو واوښتې. دا وو ورو ورو ژمی راپيلېده. د سکينې مور د پخوا په شان د غياثي صېب دوی کره په کار اخته وه. سکينې به دا وخت هم پر خپل وړوکي ورور پام ساته، هم به يې د دوی خپل وړوکی کورګی سره سماوه. پلار يې هم هر سهار وختي د پلنډې توب پرې پر اوږه ښار ته خوځېده او اکثره به مازديګر قضا مهال يا تیاره ماښام بېرته راستون شو. د ده د کار اوس دومره خونده نه وه، خو سره له دې يې د خپلې مېرمنې په مرسته دومره پيسې ګټلې وې، چې يو څه يې ترې سپمولې لا وې. دې کار پر دوی ټولو د خوښۍ او نېکمرغۍ زېرې کول. د هرې روپۍ سپمېدلو په دوی کې پر راتلونکي باندې ډاډ او اميدونه زېږول. د سکينې پلار خو به يې بيا په داسې خوږو چورتونو کې ډوب کړ، چې يو مخ به يې د ورځې ټولې خوارۍ او ستړياوې ترې هېرې کړې. اکثره به ځانته دغسې ګوښې ناست، د خپلو خوندورو خيالونو په نړۍ ورکښېووت. له دې سره به يې ورو ورو نرۍ موسکا پر شونډو وغوړېده. لوېدلې سترګې به يې په يو نامالوم ټکي کې ښخې شوې. په خيال کې به کلي ته تللی و. د پټي پلورلې برخه به يې بېرته پېرلې وه. نه به قحطي وه، نه وچکالي. کلی به يې بېرته د ونو او کروندو شين کوړم و او دوی ټولو به بېرته په خپل کور او کلي کې هماغسې خوشاله او له نېکمرغه ژوند ورته کاوه.

هغه به ښايسته ډېر ګړی په دې خوږو خوبونو کې ډوب تېر کړ، چې ښه خوند به يې ترې واخيست. له خوښيه ځلنده سترګې به يې دوی ته ورواړولې، له يو عالم هيلو په ډکه لهجه به يې وويل:

ـــبس، که خدای کول هرڅه به سم شي... چې مازې دا وچکالي خدای پرته کي، بېرته به له خيره کلي ته ځو.

او دا خبره پر دوی ټولو خوندوره لګېده، دوی به هم دلته په "خپله کوټه" کې ناست په خيال کې بېرته کلي ته ستانه شول.

يوازې سکينه د زړه له کومې دې کار ته دومره نه وه خوشاله. د هغې اوس ورو ورو ښاري ژوند تر کليوالي ژوند ښه ايسېده. سره له دې چې ښاري ژوند يې دومره نه پېژانده، خو هغه يې بيا هم تر کليوالي ژوند ارام، په زړه پورې او اسوده باله.

د لومړنۍ واورې له اورېدو سره دوې پېښې وشوې: له يوې خوا د سکينې مور ناروغه شوه، له بلې خوا د غياثي صېب لور له خپل مېړه سره او بيا يې زوی نصرالله غياثي له کابله په رخصتيو کور ته راغلی. دې پېښې د سکينې د مور کار لا پسې ډېر کړ. هغې لا يو دوې ورځې پر خپلې ناروغۍ سربېره کار ته اوږه ورکړه، خو اخر يې خبره له وسې ووته، سره تبه په ځای کې ورته ولوېده. په دې ډول نو دا ټول بار د سکينې پر اوږو بار شو .

(c) ketabton.com: The Digital Library
Downloaded from: The Digital Library

سکینې هم په کلکه لستوڼي کار ته رابډ وهل. سهار وختي چې به راویښه شوه، لومړی به یې دلته د خپلې مور او کور پالنه وکړه، بیا به د غیاثي صاحب کره ورغله، په نه ستړیا به یې تر مازیګره کار ته دوام ورکړ. له ښه مرغه د غیاثي صېب لور مرضیه نېکه ښځه وخته. هر وخت به یې په کار کې لاس ورسره کاوه او په هر کار چې به سکینه نه پوهېده، خپله لارښوونه یې نه ترې سپموله. خو د غیاثي لور او مېره یې ډېره موده پاتې نه شول. څو ورځې وروسته بېرته خپل ښار او کور ته ستانه شول. په دې ډول که له یوې خوا د سکینې کار بېرته لږ کم شو، نو له بلې خوا یو دوه د نارامتیا خبرو ته هم یوازې پاتې شوه. لومړی یې د مور ناروغي وه، چې هېڅ کمښت نه په کې راته، ورځ په ورځ پسې اوږدېده او دویم یې د غیاثي صېب له زوی نصرالله سره په کور کې یوازې پاتې کېدل وو، چې د مور له ناروغۍ څخه یې هم په ډېره اندېښنه کې اچوله. د دې ښایستوکي ځوان هر وخت په یو نه یو ډول له دې سره د خبرو پلمه لټولو هر وخت له دې سره د ټوکو او د دې د خندولو هڅه کول او مدام هوسناکه موسکا پر شونډو له غوښتنو په ډکو سترګو دې ته ورکتل، داسې څه نه وو چې د دې له پامه لوېدلي وای. د سکینې له هاغه لومړۍ ورځې لا ورپام شوي وو، چې نصرالله غیاثي په بل نظر ورګوري، خو تر څو د هغه خور او اوښی په کور کې ورسره وو، دومره ری یې نه و په کې وهلی. چې رښتیا خبره شي، د زړه په تل کې یې یو ډول خوند لا ترې اخیستی و. د داسې چټ ځوان چې هم یې ښکلې ځواني درلوده، هو د ښې کورنۍ او لوړو زده کړو خاوند و، په دومره تمه او مینه ورکتلو مالومداره د ویاړ او خوښۍ خوندور احساس ورکې زېږاوه. خو اوس چې هغوی تللي ووا‌و سکینه د غیاثي صېب دوی تر راتلو پورې په کور کې یوازې ورسره پاتې کېده، اوس د ا د دې په زړه کې راټوکېدلی خوندور احساس له یو ډول وېرې سره مل و.

هر ځل چې به یې د هغه هڅې ولیدې، بې اختیاره به یې زړه ته ورتېره شوه:

..."که یو وار لاس درواچوي؟... که یو وار په زوره بدنامي درواړوي؟..." او دې فکر به یې هډونه ور وربېږدول. ځکه خو یې په کلکه همدا هڅه کوله چې سرې ته ډېره مخه ورنه کړي. هر وخت به یې په یو نه یو ډول ځان ترې تېراوه. مدام به یې په ګواښنه لهجه ځان ته ویل: "... نجلۍ! هوښیاره اوسه!... پام چې لاس له پښو خطا نه کې، پام چې ډېره لار سرې ته ورنه کې.. دا خام فکرونه دې له سره وباسه. چېرې ته غریبه نجلۍ او چېرې دا د مړې کورنۍ زوی"...

خو نصرالله غیاثي هم په هګۍ کې چونېدلی مرغه و، هغه په خپل کار ښه پوهېده. هېڅکله یې بېځایه ټوپونه نه وهل. هغه پوهېده چې په دې ډول به د کلي دا سارایي هوسۍ خوشې له ځانه وتوروي. نه، هغه په ډېر پام ورو ورو او پټه په ټپه وراندې ته. د هرې ورځې په تېرېدو یې د سکینې ډار او شك ورکې لړاوه. د هرې ورځې په تېرېدو یې نوې تندې او تلوسې ورکې زېږولې. د هرې ورځې په تېرېدو یې د هغې زړه ته نور او نوره لار ایستله او چې خپله ورځ یې راغلې ولیده، بیا یې هم سکینې ته نه لاس وروا‌چاوه، نه یې د کومې بدنامۍ د وراړولو هڅه وکړه. بلکې په ډېره حق په جانبه څېره مخامخ ورته ودرېد، له احساسه په ډکه لهجه یې د خپلې مینې اظهار ورته وکړ. د هغې مینې

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

چې له هماغه لومړۍ ورځې يې د ده په زړه کې ځاله کړې وه او تر دا اوسه يې خوب او ارام ترې وړی و. دې خبرې سکينه هك حيرانه کړه. له ورايه يې د خپلو لينګيو ورته رېږدېدل حس کړل. له دې سر دومره تودوخې ورکې وځغستل، چې تك سره غومبوري يې بې اختياره ابلې کوټې ته منډه که، له اوبو ډك منګوټی يې پر سر واړاوه. لکه ورکې بل شوی اور چې پرې وژني، خو دا اور نو لکه چې نور د وژلو نه و .

خدازده څو شپې همداسې تېرې شوې چې نصرالله هم ابلې کوټې ته پسې ورغی. د هغه په ليدو د سکينې د زړه درزا لا پياوړې شوه. ساه يې ورته بنده بنده کېده. تلولی يې لاړې تېرې کړې، مخ يې بلې خوا ته ترې واړاوه. نصرالله د وره په درشل کې ودرېد. لنډه شېبه يې سر تر پايه پرکېدونکی سکينې ته وکتل. بيا وروړاندې شوه، هغې ته د ورنيږدې کېدو هڅه يې وکړه، خو چې دې ورته "نه" کړه، ده هم له خپله کار لاس واخيست. دغسې ځوړند سر بېرته له کوټې ووت او په ناپايه فکرنو او چورتونو کې ډوبه سکينه يې يوازې پرېښوده. بيا نو دوی دغه ورځ له يو بل سره د مخامخېدو جرئت ونه کړ. دا بله ورځ هم همداسې تېره شوه، بې له دې چې له يو بل سره مخامخ شي، بې له دې چې له يو بل سره يو ټکی ورغېږي، خو د دريېمې ورځې په سهار د نصرالله نور طاقت ونه شو. له سکينې سره له يوازې کېدو سره سم يې هغې ته بيا د خپلې مينې بيان پيل کړ. سکينې چې هرڅه د هغه د قانع کولو هڅه وکړه، چې هرڅه يې ورته ووېل چې د دې کار پايله دېته ښه نه ښکاري، چېرې دا د غريب سړي لور او چېرې دی. فايده يې ونه کړه، نصرالله خان په کلکه همدغه د خپلې مينې د صداقت خبرې ورته کولې او پر له پسې يې د وفادارۍ ټېر ورته واهه. او چې په پای کې يې دا هم ورته ووېل چې له دې سره د واده کولو او کور جوړلو هوډ لري او ژر به خپله مور د دې مرکې ته ورولېږي، زياتي نو سکينې ته نه د هغه د مينې په صداقت کې شك پاتې شو، نه د هغه د ورنيږدې کېدو په وړاندې مقاومت. نصرالله هم نور ونه ځنډېد، ور وړاندې شو. په داسې تنده يې شونډې شونډو ته وروړې، چې له سکينې څخه يې نور هرڅه هېر کړل. دغسې بېواکه، بې اختياره يې په غښتلې غېږ کې وغوړېده...

دوې اونۍ په ډېره خوښۍ تېرې شوې. دا د سکينې د تنکي ژوند تر ټولو خوږې اونۍ وې، تر ټولو نېکمرغې شپې ورځې، په دې دوو اونيو کې څه خواږه خوبونه نه وو چې سکينې ونه ليدل. څه خوږې شېبې نه وې چې سکينې ونه لرلې. دومره خوږې، دومره له نېکمرغيو ډکې چې سکينې يې اصلاً ګومان هم نه شو کولای. هغې ته اوس د ژوند هرڅه خواږه او په زړه پورې وو. ټوله نړۍ ورته ښکلې او له نېکمرغيو ډکه وه. هغې ته اوس نه د غياثي صبب دوی کور پردی کور و، نه په هغه کې کار د پردي کور مزدوري. دا کور يې اوس د تاندې مينې ځاله وه. په نيږدې راتلونکي کې يې خپل کېدونکی و او دې فکر ناپايه هيلې او خوښۍ په کې زېږولې. په همدې خوږو فکرونو کې دريمه اونۍ هم راماته شوه. او د همدې اونۍ د پيل يو ماښام و چې غياثي صبب دی يې پلار ځان ته وروغوښت. د سکينې پلار لږ حيران غوندې شو. سره له دې يې په بيړه بوټونه په پښو کړل، له کوټې ووت. د هغه له وتو سره د سکينې زړه هم په تاو درزا پيل کړه. بې اختياره يې زړه ته ورتېره شوه: "... زما پلار ځانته ورغواړي؟ هلته د دوی کره؟، ولې؟... زما د مرکې لپاره؟..." او يوه تر ټولو خوږه موسکا يې پر شونډو وغوړېده.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

خو چې ښه ډېر ګړی وروسته یې پلار ناارامه او خواشینی بېرته راغی، نو د مور غوندې یې دا هم ورته حیرانه شوه، د سکینې د مور ډېر طاقت ونه شو. د وره په خوله کې یې مېړه وپوښت:

_څه یې ویل؟

هغه په داسې حال کې چې بوټونه کښل، وویل:

_هېڅ.

او دغسې سوړ پوړ د کوټې په ګوټ کې کښېناست. خو د سکینې مور لا نور څه نه وو ویلي، چې پسې زیاته یې کړه:

_ویلی یې سبا سهار باید ګاراج خالي کړو.

دې خبرې ټولو ته ټکان ورکړ. مور یې بې اختیاره وویل:

_ګاراج خالي کړو؟... ولې؟

_زه څه خبر یم؟

_څنګه څه خبر یې؟... نو تا ورته ونه ویل چې اخر ولې؟

دې اعتراض یې مېړه لا بې حوصلې کړ، هماغسې ناارامه یې ورغبرګه کړه:

_ولې مې ورته ونه ویل.. ځو واره مې ورته وویل، خو پر ښځې یې تاثیر نه کاوه.

او بیا لکه له ځان سره چې بړغېږي، په لړ ټیټ بږغ ورانديې پسې لاړ:

_ښځه ډېره په قار وه.. غیاثي صېب او زوی ته یې هېڅ د خبرو مجال نه ورکاوه.. درګرده یې همدا ویل چې ګنورو خبرو ته حاجت نه شته. سبا به سهار وختي ګراج خالي کوئ او بس.

د سکینې مور پرېشانه ځو شېبې خپلې لور او مېړه ته وکتل، سترګې یې راډکې شوې، ژړغونې وچونګېده:

_نو اوس به په دې ساړه ژمي کې چېرې ځو؟

مېړه یې ځواب ورنه کړ، هماغسې سرګردانه یې یو غټ اسوېلی وکیښ. ځوړند سر پر خپل ځای ناست پاتې شو. خو د سکینې له سترګو د اوښکو څو غټ ځاڅکي راوڅڅېدل. هغې په خپلو سترګو د خپلو هیلو د ماڼۍ ورانېدل ولیدل .

دغه شپه پر دوی ټولو زښته ترخه تېره شوه. پر سکینې خو ددې اور لمبه تر ټولو پیاوړې وه. تر سهار دغسې ردې سترګې په ځای کې پرته وه. ناارامه پرله پسې اړخ په اړخ کېده، هر ځو شېبې پسې یې د اوښکو لیکې پرمخ او بالښت رابهېدې، چې له زړه دردوونکو سلګیو سره یې ملې وې .

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

په دا بل وختي سهار دوی بیا د خپلو جمبړو په سره ټولولو لګیا شول. سکینه په دې ترخ کې څو ځله په دغه او هغه پلمه سرای ته ورووته، که ګوندې نصرالله په کې ووینې، خو د هغه په لیدو بریالۍ نه شوه. دې کار یې هر وار یو ځل بیا زړه ورمات کړ. نصرالله دا و په دې تریخ ساعت کې د اوبو څاڅکی و، چې په مځکه ننوتلی و او دا هغه څه وو چې دې یې په هېڅ ډول تمه نه کوله.

اخر کډه سره وتړل شوه. هر چا د خپل وس په اندازه پېټي پر شا کړهل، ټول په ګډه له ګاراجه ووتل. د سکینې پلار د ګاراج ور کولپ کړ. له دوی څخه یې وغوښتل چې همدلته ورته ودرېږي او خپله غیاثي صبب دوی ته د ګاراج د کیلۍ د ورکولو په نیت وخوځېد، چې بېرته راغلی خپل دلته پرې ایښی پېټی یې په شا کړ او د دوی مخکې رهي شو. دوی هم مات زړه ټول پسې وخوځېدل. دا و بیا بې سرپناه شوی و. دا و یوځل بیا ټول کډه په شا په خپل تقدیر پسې رهي وو او دا کار دوی ټولو ته ډېر زړه دردوونکی و. دومره زړه دردوونکی چې ښایسته ډېر ګړي یې له دوی ټولو څخه د څه ویلو شیمه اخیستې وه. دغسې چوپه خوله او خواشیني وړاندې تلل. هرڅوك په خپلو- خپلو اندېښنو کې ډوب. د سکینې پلار مخکې له خپلې ښځې سره او سکینه او ورور یې غلامی څلور پنځه ګامه وروسته ورپسې روان وو. څو کوڅې او واټونه یې شاته کړل، اخر یې مور دا ځورونکې چوپتیا ماته کړه، شکمن یې مېړه وپوښت:

_نو ته وایې چې ستا نانوای انډیوال به مو څه غم وخوري؟

د سکینې پلار هماغسې په تلو تلو کې ورلنډه کړه:

_توکل پر خدای... ډېره ښه سړی دی .

خو د سکینې مور په دې ځواب نه شوه قانع. بیا یې وپوښتل:

_ته وایې چې سرپناه به راکړي؟

_نه پوهېږم .

_نو بیا څنګه هغه ته ورځې؟

او چې د سکینې پلار خلق تنګه وویل:

_نو چا ته ورشم. ها؟

ښځې یې هم نوره خبره ورسره ونه شنله، دغسې چوپه خوله یې خپل تګ ته دوام ورکړ. دوی ښایسته ډېر ساعت مزل وکړ. اخر د سکینې پلار په یوه کوڅه کې د یوې نانوایۍ مخې ته ودرېد. ږیرور نانوای د ده په لیدو ورته وموسل:

_خیر خو دی، څنګه داسې له ټولې کډې سره رامالوم شوې؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سکينې پلار په خواشينۍ کيسه ورته پيل کړه. نانواى په پام غوږ ورته نيولى و، چې هرڅومره دى وړاندې ته، هغومره دى هم په انديښنو کې ډوبېده او چې خلاص شو، د نانواى پر تندې شايسته ډېرې گونځې جوړې وې. هغه څو شېبې انديښمن دوى ته وکتل، وروسته له هغه يې له مهربانۍ په ډکه لهجه د سکينې پلار ته وويل:

_دا خو دومره ښه کار نه دى شوى، خو ته چورته مه خرابوه. خداى به ټول کارونه سم کړي.

او له لږ چورت وهلو وروسته يې پسې زياته کړه:

_څه توکل پر خداى، دغه اوس دستې خو به زما د اوړو په تحويلخانه کې ورته واړوئ... وروسته به بيا گورو له خيره. که خداى کول د کوم سم ځاى سرشته به هم وشي .

دې خبرې يې په ټولو کې ساه وچلوله. د سکينې پلار بې اختياره هغه ته دعا وکړه، بيا يې په وياړ ښځې ته وروکتل. د هغې پر شونډو هم نرۍ موسکا غوړېدلې وه. نانواى پاڅېده دخل او دکان يې خپل شاگرد ته پرېښود، دوى ته يې وويل: _راځئ!

دوى هم بې ځنډه وخوځېدل، دومره لار لا نه وو تللي، چې نانواى د يوه ټرلي وره خولې ته ودرېد. دوى هم ورپسې ودرېدل، نانواى د خپل واسکټ له بل جېبه يو ووړ بنډل کيلۍ راوويستې، په يوه کيلۍ يې د وره کولپ خلاص کړ، په داسې حال کې چې دننه ورننووت، وې ويل:

_راځئ دننه.

دوى هم پسې ننوتل او له دې سره يې سترگې په يوه غټ زېرمتون ولگېدې، چې دا لومړۍ کوټه يې زيچه د اوړو له جوالونو ډکه وه. خو له ښه مرغه يوه داسې کوټه هم په کې شته وه، چې تر نيمايي لا زياته تشه وه. نانواى په همدې کوټه کې ودرېد، د سکينې پلار ته يې مخ ورواړاوه:

_اوس به دلته له خيره ورته واړوئ. ځاى لږ تنگ دى، خو چې زړونه تنگ نه وي، د ځاى تنگي دومره پروا نه لري، بيا به که خداى کول، د ښه سم ځاى چاره هم وکړو .

دا ځل د سکينې مور و پلار دواړو هغه ته دعا وکړه او په دواړو يې ورته وويل چې بس همدا ځاى ښځې سم دى. نانواى يوځل بيا د کوم سم ځاى د ورته لټولو خبره تکرار کړه او په دې پسې بېرته خپلې نانوايۍ ته ستون شو .

دوى هم د خپلو غوټو په سره سپړلو لگيا شول .

سکينې دوى دلته ډېره موده پاتې نه شول. د پلار نانواى انډيوال يې، چې حاجي محمد نومېده او سکينې او غلامي حاجي کاکا باله، رښتيا هم ډېر ژر په خپلو هڅو کې بريالى شو. د خپلو مشتريانو په ذريعه يې د ښار په ابل سر کې داسې څوک وموند چې د کور مزدوره يې په کار وه. په بدل کې يې نه يوازې څه پيسې، بلکې د خپل سراى په يوه

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ګوښه ګوټ کې يې ان دوې کوټې لا د اوسېدو لپاره ورکولې، سکينې دوی هم ډېر ونه ځنډېدل، د دغې ورځې په سبا يې له حاجي محمد سره خدای پاماني وکړه، د ښار ابل سر ته وخوځېدل. په دې ډول تر دوو اونيو په لږه موده کې د سرپناه له جنجال څخه خلاص شول .

خو کاشکې د دوی يوازې همدا غم وای. له يوې خوا د سکينې مور لا سمه نه وه روغه، په زحمت د نوي کور د کاله له اودې وته، له بلې خوا د سکينې خپل غمونه وو، چې د مني د پاڼو غوندې يې رژوله. اوس دې د خپل ژوند هرڅه وران او برباد ليدل. هغه له نصرالله غياثي سره د واده او نېکمرغه ژوند خوب دا و، په داسې دردونکي ځورونکي ترخه واقعيت بدل شوی و، چې دا يې شپه او ورځ په کراره نه پرېښوده. هر وخت يې د غم په سره اور سوځوله او ژړوله او پر دې ټولو سربېره يې لا دا هم چې دغه مياشت سکينې ته بې لمازي هم ورنغله. سکينې په اول سر کې دومره انديښنه ورته ونه کړه، ځان يې په دې قانع کړ، چې ښايي د بې لمازۍ وخت يې سره تېر و بېر شوی وي. کېدای شي وروسته ورشي، خو چې داسې ونه شول او دويمه مياشت يې هم بې لمازي ورنغله، نو نجلۍ وارخطا شوه. په تېره بيا چې اوس يې ګزړه هم ورته بد بد کېده او وخت ناوخته کانګې هم ورتلې. دې نوي بدلون يې نو هډونه له ډاره ورېږدول. دې ته يې مور ډېره موده مخکې لا ويلي وو چې ښځو ته ولې او په کوم حالت کې دا کار ورپېښېدای شي او دې فکر چې ښايي اميندواره شوې وي، په داسې وحشت کې اچوله، چې له زوره به يې يو مخ د ژوند هرڅه او دا ټوله نړۍ سترګو ته تپه تياره شوه. سره له دې يې چا ته څه نه ويل. دغسې ګوښې ځانته سوځېده او خدای خدای يې کول، چې دا ټول ګومانونه يې غلط وخېژي. خو چې درېيمه مياشت يې هم د بې لمازۍ درك ونه شو، زياتي نو خبره د دې له وسه ووته .

نور نو دا خبره د پټولو نه وه، بايد دا دردوونکی راز يې له خپلې مور سره شريك کړی وای. هماغه و چې يو مازيګر يې خپل ټول جرئت سره راټول کړ، په ژړا ژړا يې ټوله کيسه مور ته وکړه. د سکينې مور ګنس او سربداله غوندې د خپلې لور خبرو ته غوږ نيولی و. چې خلاصه شوه، تندی يې کړس په څپېړه وواهه، وې ويل:

_ځوانيمرګه شپې لورې! دا دې څه بدنامي راواړوله.

او له دې سره پړنګ په ژړا شوه. د سکينې ګومان نه غلط. سکينه رښتيا هم امېندواره شوې وه .

له دغې ورځې وروسته مور او لور په دواړو د چارې فکرونه پيل کړل. خو څه چاره؟ دلته دوی داسې څوك نه پېژندل، چې مرسته ترې وغواړي او هغه کسان چې يې پېژندل، هغوی ته به يې څنګه او په کوم مخ ويلي وای، چې پېغله لور مې امېندواره ده، اوس يې نو ته له دې بدنامۍ څخه د خلاصي لار و چار راښيه. د سکينې مور شپه ډېر د خپل فکر نيلی دېخوا دې خوا وځغلاوه. خو هېڅ يې له خپله کاره ترلاسه نه کړل. پر هغې چې نوره لاره ورکه شو، يوه ورځ په پټه د غياثي صبب دوی کره ورغله، هلته يې دوی خپلې لور ته د دی د زوی په وراړولې بدنامۍ خبر کړل. په ژړا او زاريو يې ترې وغوښتل چې زوی يې ياله لور سره واده وکړي، يا يې څه بل غم وخوري. خو هغوی داسې سپکه

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

سپانده له کوره راوشړله، چې بیا یې د هغوی خوا ته د مخ ورښکاره کولو زړه ونه کړ. ځکه یې بېرته یوازې مات زړه او نهیلې خپلې لور ته د دې وریښښې بدمرغۍ د چارې کولو هڅې رواني وساتلې، خو بې ګټې. څو میاشتې تېرې شوې، بې له دې چې دوی د خلاصون کومه لاره موندلې وي، اوس نو د سکینې نس ورو ورو په غټېدو و. زیاتي یې نو دا دردوونکی راز د سکینې له پلاره نه شو پټولای. نه دوی ته له دې کاره پرته بله لار نه وه ورپاتې. هماغه وو چې یو مازیګر یې د سکینې پلار هم په کیسه خبر کړ. دا خبر نه و، تیاره اسماني کاڼی و، چې د سکینې د پلار پر سر راولوېد. داسې ټکان یې سړي ته ورکړ، چې یومخ یې ټول بدن په پړکېدو شو. له قاره تك سور مخ یې مخامخ پر لور ورودانګل، په خپل ټول ځواك یې د جوالي توب پړی د هغې ډډو ته تمبه کړ .

بیا نو له هغې ورځې تر دا اوسه د سکینې همدا حال و. هرڅومره وخت چېرې تېرېده، هغومره یې د پلار وارخطایي او وېره ډېرېده. هرڅومره چې یې د لور نس راغټېده، هغومره یې پلار قار، وحشت او لاچارۍ زور پسې اخیست او چې هرځل به پر سړي نوره لار ورکه شوه، نو پر لور به یې راواچول، دومره به یې وډبوله، چې دی به هم له لاس و پښو پرې ولوېد...

د سکینې مور چې د خپلو چورتونو دې ځای ته راورسېده، سوړ اسوېلی یې وکیښ، خواشیني یې په کوټه کې سترګې وغړولې. له دې سره یې لور ته ورپام شو، چې تر اوسه لا دغسې غونجه منجه په خپل ګوټ کې ناسته وه. د هغې په داسې لیدو یې زړه له درده ځریکه وکړه، سترګې یې راډکې شوې، ورورانډې شوه، لور یې پر تندي مچ کړه، په خواخوږۍ یې ورته وویل:

_ځه لورې، ځه خپلې کوټې ته لاړه شه، یو ساعت په کې وغځېږه.

سکینې یوه زړه دردوونکې موسکا وکړه، پاڅېده بې له دې چې مور ته څه ووایي، چوپه خوله آبلې کوټې ته لاړه. دغه شپه نو بیا سکینه له خپلې کوټې راونه وته. ان د ماښام ډوډۍ یې لا مور هغې کوټې ته ورووړه .

په دا بل سهار چې یې مور د راویښولو په نیت کوټې ته ورغله، کوټې ته له ورننوتلو سره سم یې یوه له وحشته ډکه کریغه له خولې ووته. د سیکنې پلار د کریغې په اورسېدو بې اختیاره ټوپ کړل. په منډه د سکینې کوټې ته ورغی او هلته یې د خپلې لور په لیدو خوله وازه پاتې شوه، لینګې یې هم په تاو، په رېږدېدو شول .

سکینې د ده د جوالي توب په پړي ځان زیندۍ کړی و. تك شین مخ، لړه راوتلې ژبه یې غټې سترګې یې همداسې خلاصې پاتې وې. لکه ده ته چې ورګوري او ښځې یې درګرده همدا ساندې ورباندې وهلې:

... _وه زما ځوانیمرګې لورې!!... وه زما نامرادې لورې....!

14/8/1357ل کال

کابل- افغانستان

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get More e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com - ebooks library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library